"ქმარა, რაც მეტალურგიაში ხდება!" A2
თბილისის მიდამოების გატყიანებისათვის A8
გულახდილად B6

www.24hours.ge

24 საათი

ყოველდღიური

© გაზეთი 24 საათი
შაბათი, 7 აგვისტო, 2004 წელი. №186 (735)
ფასი 50 თეთრი

ქართული თემიდა

პროფესიონალიზმის, ღირსებისა და დამოუკიდებლობის დეფიციტი სასამართლო ხელისუფლებაში

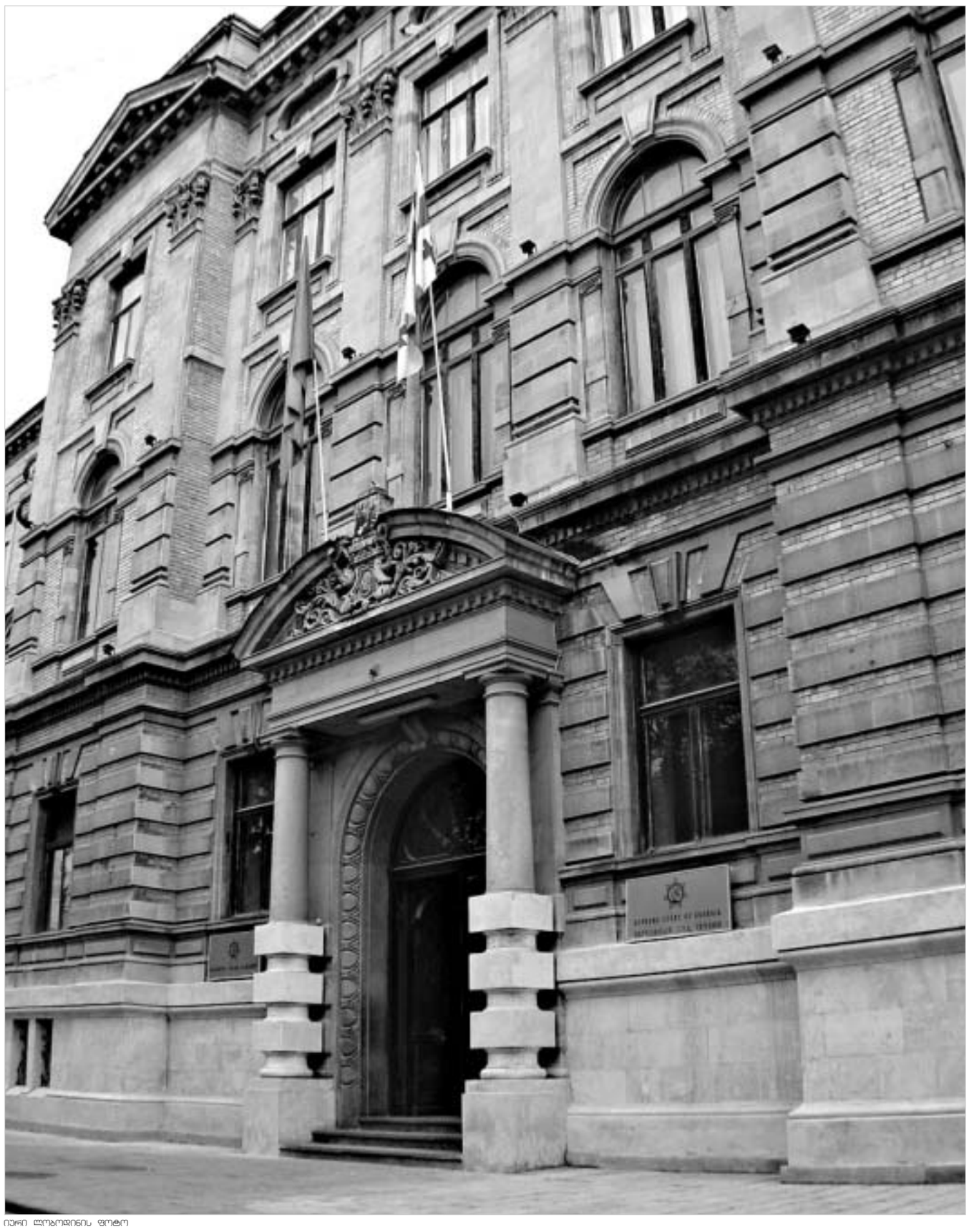

რა ხდება სასამართლო ხელისუფლებაში? არის თუ არა ის რეალურად დამოუკიდებელი, კანონმორჩილი და პროფესიონალი მოსამართლეებით დაკომპლექტებული ის ძლიერი ბაზისი, რომელზეც ასევე ძლიერი და დემოკრატიული ქვეყანა უნდა აშენდეს.

იური ლოგოდინის ფოტო

ინგა ალავიძე

"არავინ დგას კანონზე მაღლა", - იურისპრუდენციის მამის იუსტინიანეს ამ ცნობილი ფრაზით იწყება მისივე კოდექსი და ამ სიტყვებში იგულისხმება ისიც, რომ კანონზე მაღლა დადგომის უფლება არც მოსამართლეს აქვს.

ექვსი წლის წინ საქართველოში ხმაურიანად დაწყებული სასამართლო რეფორმა, წლების შემდეგ ჩავარდნის საშიშროების წინაშე დადგა. ასეთი პერსპექტივა ბოლო პერიოდში განვითარებული მოვლენების შემდეგ დაიხატა. არადა, სასამართლო სისტემაში შექმნილი სიტუაცია, თუ ის თვითდინებით გაგრძელდა, არა მარტო სასამართლო რეფორმის კრახს გამოიწვევს, რისი ნიშნებიც უკვე სახეზეა, არამედ მთლიანად ქვეყნის სახელმწიფოებრიობასაც შეუქმნის საფრთხეს.

და, მაინც, რა ხდება სასამართლო ხელისუფლებაში? არის თუ არა ის რეალურად დამოუკიდებელი, კანონმორჩილი და პროფესიონალი მოსამართლეებით დაკომპლექტებული ის ძლიერი ბაზისი, რომელზეც ასევე ძლიერი და დემოკრატიული ქვეყანა უნდა აშენდეს.

სასამართლო სისტემაში არსებულ პრობლემებთან დაკავშირებით კითხვებით მივმართეთ საზოგადოების იმ ნაწილის წარმომადგენლებს, რომლებსაც უშუალო კავშირი აქვთ სასამართლო ხელისუფლებასთან. ყველა შემთხვევაში პასუხი ცალსახაა – საქართველოს მართლმსაჯულება და თემიდას ქართველ მსახურთა უმეტესობა რეფორმისგან ჯერ კიდევ ძალზე შორს არის. სამწუხაროდ, ჩვენი მცდელობა, მკითხველისთვის მოსამართლის პოზიციაც შეგვეთავაზებინა, უშედეგოდ დასრულდა. ჩვენ მიერ შერჩეულმა მოსამართლე-ინტერვიუერებმა ინტერვიუზე კატეგორიული უარი განგვიცხადეს, რა თქმა უნდა, მოუცლელობის მოტივით.

თემის გაგრძელება A3 გვერდზე

სანქციები თემიდის ქართველ მსახურთათვის

ექვსი წლის წინ დაწყებულმა სასამართლო რეფორმამ, თავდაპირველად, საზოგადოებაში მართლმსაჯულებისადმი დაკარგული რწმენა და იმედი აღადგინა. მაგრამ, დროთა განმავლობაში დემოკრატიული რეფორმების ერთ-ერთი ძირითადი მონაპოვარი თანდათან კითხვის ნიშნის ქვეშ დადგა. რამდენად სჯერა ახლა საზოგადოებას ქართული თემიდის სამართლიანობისა, ამის თაობაზე, ნაწილობრივ მაინც, მსჯელობა იუსტიციის საბჭოში შესული მოქალაქეთა საჩივრებიდანაც შეიძლება.

საქართველოს 349 მოსამართლე ჰყავს, რომელთა საქმიანობასაც საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე, აჭარის და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოების თავმჯდომარეები, თბილისის და ქუთაისის საოლქო სასამართლოს თავმჯდომარეები, საქართველოს იუსტიციის საბჭო, აფხაზეთის და ქუთაისის იუსტიციის საბჭოები ახორციელებენ.

მოქალაქეები მოსამართლეებისადმი პრეტენზიებით ყველაზე ხშირად სწორედ იუსტიციის საბჭოს მიმართავენ. 2001-2002 წლებში აღნიშნულ ორგანოს 1400-მა მოქალაქემ მიმართა საჩივრით. იუსტიციის საბჭოში შესული განცხადებებით თუ ვიმსჯელებთ, მოქალაქეები მოსამართლეებს, ძირითადად, უხეშობისთვის, პროცესუალური ნორმების და კანონის დარღვევისთვის, ვადების გაჭიანურებისა და მოსამართლისათვის შეუფერებელი სხვა ქმედებებისთვის უჩივიან.

2001-2002 წლებში იუსტიციის საბჭომ 30 სხდომაზე სულ 528 განცხადება განიხილა (409 კი ქვემდებარეობის მიხედვით სხვადასხვა სასამართლოებს გადაეგზავნა), რომელთაგან დისციპლინარული დევნა 45 მოსამართლის მიმართ აღიძრა. თუმცა, ეს კიდევ არ ნიშნავს იმას, რომ მოსამართლე დაიკავებ საჯა. ამის შემდეგ მოსამართლის პასუხისმგებლობის საკითხს იხილავს სადისციპლინო კომისია, რომელიც წყვეტს, მიეცეს თუ არა მოსამართლე პასუხისგებაში. კომისიის გადაწყვეტილებით, გასულ წელს პასუხისმგებლობა 21 მოსამართლეს დაეკისრა, დანარჩენ შემთხვევაში კომისიამ არ ჩათვალა საჭიროდ სასჯელების დაკისრება. თუმცა, მოსამართლეთა დიდ ნაწილს კერძო სარეკომენდაციო წერილები დაეგზავნათ, რაც შემდგომში, ანალოგიური დარღვევების შემთხვევაში სასჯელის დაკისრების საწინდარია.

გაგრძელება A3 გვერდზე

ساققاشვილის არაოფიციალური ვიზიტის ოფიციალური შტრიხები

ნინო გომართელი

საქართველოს პრეზიდენტი მესამე დღეა, რაც ამერიკის შეერთებულ შტატებში იმყოფება. არაოფიციალური ვიზიტის დროს მიხეილ სააკაშვილი აშშ-ს მაღალჩინოსნებს ხვდება და ქვეყნისათვის ისეთ უმნიშვნელოვანეს საკითხებს განიხილავს, როგორიც არის ცხინვალში შექმნილი ვითარება და აფხაზეთის გამო რუსეთთან წარმოქმნილი უთანხმოებები.

"საქართველო პრობლემების იარაღით გადაჭრას არ აპირებს, მაგრამ მსოფლიოს თანამეგობრობა მშვიდად არ უნდა უყურებდეს იმას, რაც ახლა ხდება," - აღნიშნავს სააკაშვილი ვაშინგტონში, სტრატეგიული და საერთაშორისო კვლევების ცენტრში გამოსვლისას.

საქართველოს პრეზიდენტი ვაშინგტონში აშშ-ს სახელმწიფო მდივანს კოლინ პაუელს ხვდება და შემდეგ სიამაყით აღნიშნავს, რომ ამ ქვეყნის მთავრობა სრულად უჭერს მხარს საქართველოს პოლიტიკურ კურსს, მათ შორის, ქართულ-ოსური კონფლიქტის მოწესრიგების საკითხებშიც.

თავის მხრივ, აშშ-ს სახელმწიფო მდივანი ამბობს, რომ ამერიკის მთავრობა კონფლიქტის მხარეებთან მუშაობისას სიფრთხილეს იჩენს და პრობლემების დიპლომატიური გზით მოგვარების მომხრეა.

"ჩვენ კონფლიქტის ზონის სრულ დემილიტარიზაციას, რეგიონში დემოკრატიზაციის პროცესის დაწყებასა და ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას ვითხოვთ. ეს კი რუსეთის ზოგიერთ პოლიტიკურ წრეებში სერიოზულ გაღიზიანებას იწვევს", - მკაცრი ტონით ამბობს პრეზიდენტი.

გაგრძელება A2 გვერდზე

საზღვაო ინციდენტის გაეროსეული აღქმა

გიორგი ასანიშვილი

სოხუმის მახლობლად მომხდარი საზღვაო ინციდენტის შემდეგ, გაერო-ს გენერალური მდივნის სპეციალური წარმომადგენელი საქართველოში, ჰაიდი ტალიავინი აფხაზეთიდან თბილისში ჩამოდის და საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარეს ნინო ბურჯანაძეს ხვდება. ტალიავინის თქმით, მან პარლამენტის სპიკერს ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონაში შექმნილი მდგომარეობის შესახებ მიაწოდა ინფორმაცია.

"სოხუმში ყოფნის დროს შევხვდი "საქართველოს მეგობართა ჯგუფის" წარმომადგენლებს, რომლებიც მხარს უჭერენ სამშვიდობო პროცესს. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ კონფლიქტური სიტუაციების განმუხტვა მხოლოდ მოლაპარაკებების გზით უნდა გადაწყდეს. სამშვიდობო პროცესს ალტერნატივა არ გააჩნია," - ასეთ ზოგად, ფაქტობრივად, არაფრისმთქმელ კომენტარს აკეთებს კოფი ანანის წარმომადგენელი.

ჰაიდი ტალიავინი კითხვას "გაურბის", როდესაც მას ჟურნალისტები სთხოვენ უპასუხოს, თუ რას ფიქრობს პრეზიდენტ სააკაშვილის მიერ გაკეთებულ განცხადებაზე იმის შესახებ, რომ ქართული მხარე ცეცხლს გაუხსნის ყველა იმ გემს, რომელიც საქართველოს ტერიტორიულ წყლებში ნებართვის გარეშე შემოვა.

"მე მევალება, ვიპოვო გამოსავალი შექმნილი მდგომარეობიდან. ჩემი მეთოდი კი იმაში მდგომარეობს, რომ დაპირისპირებულ მხარეებს შევთავაზო დიალოგი,

გაგრძელება A2 გვერდზე

პოლიტიკა

"მწვანე დერეფანში" საგადასახადო კანონი მკაცრდება

სარფის საბაჟო დეპარტამენტი, დღეს უკვე გამშვებ პუნქტად გადაკეთებული, ახალ რეფორმებს ატარებს.

A2

ეკონომიკა

ისრაელის კომპანია "SOLEL" საქართველოს "გათბობასაც" გეგმავს

"საქართველოში წარმატება ძალიან მნიშვნელოვანია ჩვენთვის. ეს იქნება კარგი მაგალითი მეზობელი და იგივე დსთ-ს ქვეყნებისთვის," - ამბობს ირა ნილსენი.

A4

საზოგადოება

დევნილებს "ივერია" არ ეთმობათ

თბილისის მთავრობა სასტუმრო "ივერიის" საქართველოს განახლების სიმბოლოდ გადაქცევას გეგმავს.

A6

სამართალი

მოსამართლეები თანაბრად დაიტვირთებიან, სასამართლოების რაოდენობა კი შემცირდება

იუსტიციის საბჭოს მდივანი დარწმუნებულია, რომ მისი სამსახურის ინიციატივას ქვეყნის პრეზიდენტი მოიწონებს.

A7

ამინდი

	7/8	8/8
თბილისი	32	33
ქუთაისი	34	34
ბათუმი	32	32
სოხუმი	33	33
ფოთი	33	33
თელავი	31	32
ზუგდიდი	35	35
გორი	28	29
ახმეტა	31	32
ჭიათურა	32	32
გაგრა	31	31
სამტრედია	34	34

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	1.8500
ევრო	2.2307
გირვანქა სტერლ.	3.3779
რუბლი	0.0634

A2 ამბები A3 მთავარი თემა A4 ეკონომიკა A5 უცხოეთი A6 საზოგადოება A7 სამართალი A8 გარემო
B2 რევიუ B3 რევიუ B4 სპორტი B5 სპორტი B6 კვირა B7 სხვადასხვა B8 სხვადასხვა

საზღვაო ინციდენტის გაეროსეული აღქმა

ლივიუ ბოტასა და დიტერ ბოდენის მსგავსად ჰაიდი ტალიავინიც შემთხვევას არ უშვებს ხელიდან, ხაზი გაუსვას რუსეთის ინტერესების გათვალისწინების აუცილებლობას.

იური ლუჟკოვიჩის ფოტო

პირველი გვერდიდან

რომელშიც ჩვენც შეგვიძლია ჩავერთოთ. არ გამოვრიცხავ, რომ მხარეები ჩვენს გარეშეც მიუსხდნენ მოლაპარაკებების მაგიდას," - ასეთ არაადეკვატურ პასუხს იძლევა ტალიავინი ზემოთაღნიშნულ შეკითხვაზე.

შეიძლება ითქვას, რომ გაერო-ს გენმდივნის სპეცწარმომადგენლებში საქართველოს არასდროს "უმართლებდა". ლივიუ ბოტასა და დიტერ ბოდენის მსგავსად, ჰაიდი ტალიავინიც შემთხვევას არ უშვებს ხელიდან, ხაზი გაუსვას რუსეთის ინტერესების გათვალისწინების აუცილებლობას.

კითხვაზე, როგორ აფასებს რუსი პოლიტიკოსების გადაწყვეტილებას, დასასვენებლად ჩავიდნენ აფხაზეთში, შვეიცარიელი დიპლომატის პასუხი ასეთია: **"ამაზე საქართველოს ხელისუფლებას თავისი შეხედულება უკვე ჩამოყალიბებული აქვს. მე კი სამშვიდობო პროცესში რუსეთის მონაწილეობას ბუნებრივად მივიჩნევ, რადგან მას საშუამავლო მისია აკისრია, კონფლიქტის ზონაში თავისი სამშვიდობო კონტინგენტი ჰყავს განლაგებული და ამასთან, "საქართველოს მეგობართა ჯგუფის" წევრს წარმოადგენს".**

"ომარა, რაც მეტალურგიაში ხდება!"

რუსთავის მეტალურგიულ კომბინატში დაძაბულობა პიკს აღწევს. იტალიელი ინვესტორის სახელით უკვე ქარხნის პროფკავშირებს აძევებენ საწარმოდან. კაბინეტში არ უშვებენ რეაბილიტაციის მმართველის აპარატის უფროსსაც. მეტალურგები მასობრივი გამოსვლებისთვის ემზადებიან ახალი ლოზუნგით - "ომარა, რაც მეტალურგიაში ხდება!" ისინი "ომარა"-ს და "თავისუფლების ინსტიტუტს" ყურადღებას და დახმარებას სთხოვენ.

შპს "რუსთავი არეს მეტალურგიული კომბინატის" დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის, ალექსანდრე სერიოგინის გადაწყვეტილებით "რმკ"-ს პროფკავშირების წარმომადგენლები ქარხნის ადმინისტრაციული შენობიდან გამოასახლეს. მათ დაკავებული სამი ოთახი ჩამოერთვათ და ქარხნის ტერიტორიაზე შესვლაც აეკრძალათ.

"რმკ"-ს პროფკავშირების თავმჯდომარის პეტრე მარუაშვილის ინფორმაციით, სერიოგინი საქართველოს პროფკავშირების თავმჯდომარეს ირაკლი ტულუშს დაუკავშირდა და მისი მხარდაჭერით შექმნა ახალი ორგანო - "რამკ"-ის პროფკავშირები, ხოლო ტულუშმა, თავის მხრივ, სრული იგნორირება გაუკეთა უკვე არსებულ ძველ პროფკავშირებს, რომლის წარმომადგენლებიც ბოლო 6-7 თვის მანძილზე აშკარად დაუპირისპირდნენ ქარხნის ინვესტორს.

"იტალიურ-რუსული კომპანია ჩვენი პროფკავშირის გაერთიანების დარგთან და ჩვენს ხელისუფლებასთან დიდებულ ალიანსშია. ცოტა ხნის წინ გაზეთის რედაქტორი გამოუშვეს და დაულუქეს ოთახი, ახლა ჩვენი ჯერიც დადგა, რადგან ჩვენ ამ ეგრეთ წოდებულ ინვესტორს ვუპირისპირდებოდით - კატეგორიულად ვითხოვდით კოლექტიური ხელშეკრულების გაფორმებას, ნორმალურ ანაზღაურებას და მუშა-მოსამსახურეების უფლებების დაცვას. რა თქმა უნდა, მათ ჩვენთან ურთიერთობა არ აწყობდათ და მონახეს სხვა გზა - დაუახლოვდნენ ტუღუშს და მასთან შეთანხმებით შექმნეს "რუსთავი არეს მეტალურგიული კომბინატის" პროფკავშირები," - ამბობს პეტრე მარუაშვილი. მისი თქმით, ინვესტორების მიერ შერჩეული ახალი თავმჯდომარე ნუკრი შათირიშვილი სულ რაღაც 5 თვეა რაც კომბინატში მივიდა. შათირიშვილს ქარხანაში კარგად არც იცნობენ. მის შესახებ მხოლოდ ის იციან, რომ ის ყოფილი პარლამენტარია.

"ეჭვგარეშეა, რომ ახლა ისინი ზეწოლას განახორციელებენ მუშებზე და ეტყვიან - გინდა, იმუშაო ქარხანაში, უნდა გახდე ჩემი პროფკავშირების წევრი... ვინც ამაზე არ წავა, გაათავისუფლებენ და მათი დამცველი არავინ იქნება. თანდათან ვრწმუნდები, რომ ამ ვაი-ინვესტორების მიზანია, საღი აზრის მქონე ყველა ადამიანი ქარხნიდან გაუშვან," - აცხადებს მარუაშვილი.

"ჩვენი ბრალია ყველაფერი. გაჩუმებულები ვიყავით, როცა მათ გაზეთის რედაქტორი გააგდეს, ახლა იგივე ჩვენც დაგვემართა, ხვალ სხვები აღმოჩნდებიან ჩვენს დღეში. კმარა, უკვე აღარ შეიძლება იმის ატანა, რაც მეტალურგიულ კომბინატში ხდება," - განუცხადა "24 საათს" "რმკ"-ს პროფკავშირების წარმომადგენელმა ზოია მაისაშვილმა.

ძველ პროფკავშირებს სრული მხარდაჭერა გამოუცხადეს მეტალურგიული კომბინატის იმ მუშებმა, რომლებიც უკვე თვეზე მეტია საწარმოს ადმინისტრაციული შენობის წინ საპროტესტო აქციებს მართავენ.

"თუ ეს ადამიანები ორშაბათს ქარხანაში ვერ შევლენ, მაშინ იქ სხვებსაც არ შევუშვებთ. ამდენის მოთმენა შეუძლებელია, უკვე ვერც დაცვა და ვერც პოლიცია მაგათ ვეღარ უშველიან," - ასეთი გადაწყვეტილება მიიღეს მეტალურგებმა.

მეტალურგთა უმრავლესობა თვლის, რომ სერიოგინი შეგნებულად ცდილობს გათიშოს და ერთმანეთს დაუპირისპიროს რუსთაველი მეტალურგები. აქციის მონაწილეები ბადრი ციცხვაია და გულიკო ალავერდაშვილი ამბობენ, რომ ახალი პროფკავშირების თავმჯდომარე ნუკრი შათირიშვილი მათთან რამდენჯერმე მივიდა და განუცხადა - აქ ტყუილად დგახართ, უზენაესში იტალიელებს უკვე მოგებული აქვთ საქმე და ქარხანა მათ დარჩებათო.

"დღემდე რეპრესიები ტარდებოდა იმ რიგითი მუშების მიმართ, რომლებმაც რაიმე სახის პრეტენზია გამოთქვეს. ამან უკვე მასობრივი სახე მიიღო. უფრო მეტიც, ინვესტორის წარმომადგენლის ბრძანებით საწარმოში არ მიშვებენ მე - რეაბილიტაციის მმართველის აპარატის უფროსს და სპეციალური კომისიის თავმჯდომარეს. მე მათთან კონფრონტაციაში არ შევდივარ და ამის შესახებ სასამართლოს ვაცნობე. სერიოგინის ასეთი საქციელი მართლმსაჯულების განხორციელებას ანუ რეაბილიტაციის სასამართლოს მუშაობას უშლის ხელს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ჩვენი "რუსი მეგობრები" აბსოლუტურ იგნორირებას უკეთებენ სასამართლო ხელისუფლებას," - ასეთი განცხადება გააკეთა იურისტმა ვახტანგ გაგნიძემ, რომელიც მეტალურგიულ კომბინატში მიმდინარე პროცესების შემსწავლელი სახელმწიფო კომისიის იურისტი იყო. მისივე თქმით, მეტალურგიული კომბინატი არა ეკონომიკური, არამედ პოლიტიკური ინტერესის საგანი გახდა და ამან ქარხნის მომავალი კიდევ უფრო ბუნდოვანი გახადა.

მაია მოსიაშვილი

ვინ ჩაჯდება ჟირინოვსკის კატერში?

რუსეთის პარლამენტის ლიბერალურ-დემოკრატიული ფრაქციის ლიდერის ვლადიმირ ჟირინოვსკის პრეს-მდივანმა პავლე ველიკანოვმა "24საათთან" საუბარში განაცხადა, რომ ლდპრ-ის ლიდერი ვლადიმირ ჟირინოვსკი ანაპაში იმყოფება, შემდეგ სოჭში აპირებს წასვლას, საიდანაც 8 აგვისტოს დილით აფხაზეთში კატერით აპირებს გამგზავრებას.

"ჩვენ დავუმტკიცებთ პრეზიდენტ სააკაშვილს, რომ გაგრა, პიცუნდა, სოხუმი რუსეთის საუკეთესო კურორტებია და ჩვენ თბილისის მუქარის არ გვშინია",- განუცხადა ჟურნალისტებს ჟირინოვსკიმ მოსკოვიდან გაფრენის წინ.

ლიბერალურ-დემოკრატიული ფრაქციის პრესმდივნის პავლე ველიკანოვის განცხადებით , სოჭის პორტიდან კომფორტული კატერით 8 აგვისტოს დილის 8 საათზე დაგეგმილია სოხუმის მიმართულებით გამგზავრება. "ჩვენ არაფრის არ გვეშინია, რადგანაც საერთოდ, სახიფათო სამუშაო გვაქვს და მივეჩვიეთ",- ამბობს ველიკანოვი.

როგორც სოჭიდან ჩვენი კოლეგები გვატყობინებენ, რუსეთის პარლამენტის დელეგაციის აფხაზეთში გამგზავრების საზეიმო-საჩვენებელ ცერემონიალს კრასნოდარის მხარის გუბერნატორი ტკაჩოვიც დაესწრება. აფხაზეთის ტერიტორიულ წყლებში შესულ რუსეთის საზღვაო სანაოსნოს ბალანსზე მყოფ "კომერციულ რეისებს" რუსეთის საზღვაო სამხედრო ფლოტის პატრული დაიცავს.

რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრო თავის ოფიციალურ წერილში, რომელიც , ჩვენი ინფორმაციით, უკვე გადაეგზავნა მოსკოვში ქართულ დიპლომატიურ მისიას, არ უარყოფს "სოჭის საზღვაო სანაოსნოს" მონაწილეობას კომერციული რეისების შესრულებაში და ამ ფაქტს ტურისტული სეზონის პიკით ხსნის.

გადამოწმებული ინფორმაციით, საქართველოს ხელისუფლების მკაცრი განცხადებების შემდეგ რუსი ტურისტები უკვე თავს იკავებენ ამ სახიფათო რეისისაგან. იმის მიუხედავადაც, რომ 6 აგვისტოს რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიერ გავრცელებულ განცხადებაში ნათქვამია, რომ სამინისტრო აფხაზეთში დამსვენებელი რუსი ტურისტების უსაფრთხოებას დაიცავს..

რუსუდან ნიკურაძე
საკ.კორ.მოსკოვში

საააკაშვილის არაოფიციალური ვიზიტის ოფიციალური შტრიხები

პირველი გვერდიდან

კოლინ პაუელი კი საპასუხოდ კონფლიქტის დარეგულირებაში რუსეთის როლსაც უსვამს ხაზს, თუმცა არ თვლის, რომ ორ ქვეყანას შორის ურთიერთობა კრიზისის ზღვარზეა და დამაჯერებლად წარმოთქვამს, რომ ვაშინგტონს სურს დააწყნაროს სიტუაცია, მოხსნას დაძაბულობა, პროვოკაციებისადმი ტენდენცია და მხარეები დიალოგს დაუბრუნდნენ: **"კონფლიქტის ამოწურვისთვის გადამწყვეტი როლი ენიჭება საქართველოსა და რუსეთის ურთიერთობებს. ჩვენ დარწმუნებულნი ვართ, რომ პრობლემების დიპლომატიური გზით მოწესრიგება შესაძლებელია, ჩვენ პრეზიდენტ სააკაშვილთან კარგი საუბარი გვქონდა. ჩვენ ასევე მჭიდრო კონტაქტი გვაქვს რუს კოლეგებთან, მსგავსი პრობლემები ადრეც გვინახავს და ვფიქრობ, რომ ჩვენ ვიცით, როგორ გადავჭრათ ისინი დიპლომატიური გზით".**

პაუელის თქმით, აშშ მზად არის "მესამე მხარედ" გამოვიდეს, რომელიც ხელს შეუწყობს მოსკოვსა და თბილისს შორის არსებული უთანხმოებების დარეგულირებას, თუმცა საუბარია არა შუამავლობაზე, არამედ საკონსულტაციო მონაწილეობაზე ამ პროცესში.

მიხეილ სააკაშვილი მაინც მკაცრად აფასებს ბოლო დროს რუსეთის პოზიციას აფხაზეთსა და ცხინვალში განვითარებულ მოვლენებთან დაკავშირებით და მიიჩნევს, რომ რუს პოლიტიკოსებს სურთ, საქართველოს კონფრონტაცია მოახვიონ თავს. მან "ძალზე უგუნური და აღმაშფოთებელი" უწოდა რუსეთის დუმის წევრების განცხადებებს იმის თაობაზე, რომ საქართველო მათ სუვერენიტეტს ხელყოფს. **"როგორც ადამიანი, შეურაცხყოფილი ვარ რუსეთის დუმის ზოგიერთი, არცთუ ჭკუადალაგებული დეპუტატის გამონათქვამებით, მაგრამ როგორც პრეზიდენტს, ეს შეურაცხმყოფელი გამოხტომები წყობილებიდან ვერ გამომიყვანს. რუსეთში ძალიან კარგად იციან, რომ როგორც თავის დროზე მათ მახეს დაუსხლტდნენ ლიტვა, ლატვია, ესტონეთი, რუმინეთი და გახდნენ ნორმალური ქვეყნები, ასე მოხდება საქართველოს შემთხვევაშიც. ამიტომ ცდილობენ, რომ სწორედ ახლა დაგვაკარგვინონ მოთმინება",-** აღნიშნავს პრეზიდენტი.

სააკაშვილს შეხვედრა ჰქონდა აშშ-ს პრეზიდენტის მრჩეველთან კონდოლიზა რაისთანაც. საუბრის თემა აქაც უცვლელია და იგი საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის წარმოქმნილ კონფლიქტებს ეხება.

მიხეილ სააკაშვილი აღნიშნავს, რომ საქართველომ ცხინვალის რეგიონში ამერიკელების მიერ მომზადებული სამხედროები შეიყვანა. პრეზიდენტი დარწმუნებულია, რომ შეერთებული შტატები ჩვენს თავს არავის დააჩაგვრინებს.

"საქართველოს საერთოდ მთელი საერთაშორისო თანამეგობრობის ძლიერი მხარდაჭერა აქვს და ახლა 1992 წელი არ არის, მეორე აფხაზეთი არ განმეორდება," - აღნიშნავს პრეზიდენტი რაისთან საუბრის შემდეგ.

მიხეილ სააკაშვილის თქმით, საქართველო გააგრძელებს ნატო-სა და ევროსტრუქტურებში ინტეგრაციას, გააძლიერებს თავდაცვისუნარიანობას და ფეხზე დააყენებს ეკონომიკას.

ამასთან, სააკაშვილი დარწმუნებულია, რომ სამი-ოთხი წლის შემდეგ, საქართველოს ტერიტორიაზე არც ერთი რუსი ჯარისკაცი არ იქნება : **"ჩვენ არ გვინდა შეიარაღებული კონფლიქტი სამხრეთ ოსეთთან. ჩვენი მიზანია ავაშენოთ დემოკრატიული სახელმწიფო და მშვიდობიანი მეთოდებით აღვადგინოთ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა".**

ამავე დროს, საქართველოს პრეზიდენტი აფხაზეთს სამხედრო კონფლიქტის ზონად აცხადებს და რუსეთის მოქალაქეებს ისევ აფრთხილებს, არ ჩავიდნენ სოხუმში: **"აფხაზეთი – ეს დასასვენებელი ადგილი არ არის. თუ რუსეთის მოქალაქეები აფხაზეთში ჩავლენ, მათ უნდა ესმოდეთ, რომ ისინი უცხო ქვეყნის ტერიტორიაზე იჭრებიან. ეს მათთვის სერიოზულ საფრთხესთანაა დაკავშირებული".**

არაოფიციალური ვიზიტის დროს მიხეილ სააკაშვილი პენტაგონში ამერიკის თავდაცვის მინისტრს დონალდ რამსფელდსაც ხვდება. ამჯერად მხარეები "წვრთნისა და აღჭურვის" ახალ პროგრამაზე მსჯელობენ და ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის მშენებლობის საკითხს იხილავენ. საუბრის ერთ-ერთ მთავარ თემას აქაც ცხინვალის რეგიონში მიმდინარე მოვლენები წარმოადგენს.

ვიზიტის ფარგლებში მიხეილ სააკაშვილი ატლანტაშიც გაემგზავრა, სადაც აშშ-ს იურისტთა ასოციაცია საქართველოში წარმატებული სასამართლო რეფორმის განხორციელებისათვის მას სპეციალურ ჯილდოს გადასცემს.

გარდა ამისა, ატლანტაში დაგეგმილია პრეზიდენტის შეხვედრა ქართული დიასპორის წარმომადგენლებთან.

"მწვანე დერეფანში" საგადასახადო კანონი მკაცრდება

სოფო ღოღობერიძე
თამილა თედორაძე
"24 საათი აჭარა"

სარფის საბაჟოზე "მწვანე დერეფანი" ახლახანს ამოქმედდა. თუ ადრე საზღვრის გადაკვეთის მოლოდინში დღეების განმავლობაში იდგნენ, ახლა ეს წუთებშია შესაძლებელი. რა თქმა უნდა, ყველაფერი რიგზე ჯერ არ არის და უკმაყოფილობაც ისმის, მაგრამ ფაქტია, ამის მიუხედავად, ერთი დღე-ღამის შემოსავლების რეკორდულმა თანხამ 56.778 ლარი შეადგინა.

სარფის საბაჟო დეპარტამენტი, დღეს უკვე გამშვებ პუნქტად გადაკეთებული, ახალ რეფორმებს ატარებს.

სარფის საბაჟო დეპარტამენტი, დღეს უკვე გამშვებ პუნქტად გადაკეთებული, ახალ რეფორმებს ატარებს. არც თუ ისე დიდი ხანია რაც ამ სისტემამ მკვეთრი რეორგანიზაცია განიცადა. თუმცა, ეს საკმარისი არ აღმოჩნდა და შემცირებები დაიწყო. სარფის გამშვებ პუნქტს შეუერთდა ბათუმის პორტისა და ნავთობტერმინალის საგუშაგოებიც და ერთიანი რეგიონალური საბაჟო შეიქმნა. ცვლილებები ამით არ შემოიფარგლება. მინიმალური ხელფასი 1000 ლარი იქნება. სტრუქტურა ახალი თანამშრომლებით დაკომპლექტდება. გამშვები პუნქტის თანამშრომლები გაიცვლებიან პორტის თანამშრომლებში და პირიქით, შეიძლება ფოთშიც გაიგზავნონ.

სარფის გამშვებ პუნქტზე კვლავ ძალაშია სულ ცოტა ხნის წინ ამოქმედებული "მწვანე დერეფანი", რომელიც მკაცრად ექვემდებარება 1996 წელს ამოქმედებულ კანონს. რეორგანიზებული სისტემა სახელმწიფოსთვის მეტად გამჭვირვალე და იოლად გასაკონტროლებელია. თითქმის ყველაფერი შეიცვალა - გაუქმდა სხვადასხვა სახის სამსახურები, აქ შემომსვლელს "მარჯვნივ-მარცხნივ" ფულის გადახდა აღარ მოუწევს. სარფის გამშვები პუნქტის შემოსასვლელში ხუთი ბოქსია, სადაც შემომსვლელთა დეკლარირება ხდება. ეზოში ეკრანია დამონტაჟებული, სადაც საბიუჯეტო კანონს წაიკითხავთ. "ფიზიკური პირის მიერ საქართველოში ყოველი შემოსვლისას შემოტანილი დაბეგვრისაგან გათავისუფლებულ სამას ლარამდე ღირებულების საქონლად ჩაითვალოს არაუმეტეს 50 კილოგრამისა"... – ვკითხულობთ კანონში. გადასახადი 35 პროცენტს აღწევს. რამდენიმე წლის წინ მიღებულმა კანონმა სირთულე ახლა შექმნა, როცა მის მკაცრად განხორციელებაზე მიდგა საქმე.

დიდი გადასახადის გამო განსაკუთრებულ უკმაყოფილებას ინდმეწარმეები გამოხატავენ. **"შევარდნაძისა და აბაშიძის დროინდელი ყველაფერი შეცვალეს და მაინცდამაინც ეს კანონი დატოვეს?! არ ვიხდი, შვილო, რომ გადავიხადო რაღა დამრჩება?!"** – შემოგვჩივლა ინდმეწარმე ქალბატონმა. ადრე ამ გადასახადისგან თავის არიდება რიგით მებაჟეებთან 10-20 დოლარი ღირდა. სამმართველოს უფროსი ფრიდონ სურმანიძე კატეგორიულად გამორიცხავს გადასახადის გადაუხდელობას **"ეს გადასახადი ყველამ უნდა გადაიხადოს. პროცენტი მაღალია, მაგრამ ამას ჩვენ არ ვაწესებთ. შექმნილია ცხელი ხაზი და თუ რაიმე დარღვევას ექნება ადგილი, დაგვიკავშირდებიან. დამნაშავე კი აუცილებლად დაისჯება,"** – გვპირდება სურმანიძე. როგორც ჩანს, საბაჟოზე პერმანენტული ცვლილებების სისტემა სრულყოფისგან ჯერ შორს არის. "მიუჩვეველს ნუ მიაჩვევ და მიჩვეულს ნუ მოაკლებო", ამბობენ. ალბათ ერთი-ორი "მიჩვეული" შემცირებას გადარჩა და გაუგებრობასაც ეს ქმნის.

ორი სიტყვით

თბილისი. მე-11 ბრიგადის ვაზიანის სამხედრო ბაზაზე დისლოცირებულმა შავნაბადას ბატალიონმა სამშვიდობო ოპერაციებისთვის მოსამზადებელი ერთთვიანი კურსი დაასრულა. ამასთან დაკავშირებით დღეს ვაზიანში საზეიმო ცერემონიალი გაიმართება.

470 სამხედრო მოსამსახურით დაკომპლექტებულ ბატალიონს სამშვიდობო ოპერაციებში მონაწილეობის მისაღებად სპეციალური წვრთნები ამერიკელმა და ბრიტანელმა სამხედროებმა ჩაუტარეს.

ბატალიონის ჯარისკაცები მონაწილეობას მიიღებენ ერაყსა და კოსოვოში მიმდინარე სამშვიდობო მისიებში. არ არის გამორიცხული, გარკვეული ჯგუფი სამშვიდო მისიის შესასრულებლად ავღანეთშიც გაიგზავნოს.

შავნაბადას ბატალიონი აღნიშნულ ქვეყნებში, სავარაუდოდ, შემოდგომაზე გაემგზავრება.

ბატალიონს კაპიტანი გიორგი შენგელია მეთაურობს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. ქართულ-ოსური კონფლიქტის ზონაში მდებარე კოდის, დვანისა და ერედვის საგუშაგოებზე მეორე დღეა, სამშვიდობო კონტინგენტის როტაცია ხორციელდება.

როგორც "ინტერ-პრესს" საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პრესსამსახურში განუცხადეს, მოქმედ სამშვიდობო კონტინგენტს ახალი სამშვიდობო დანაყოფი ჩაენაცვლება. როტაცია გეგმიურია და პერიოდულად ხორციელდება. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. მოსკოვის მერი იური ლუჟკოვი აცხადებს, რომ ის, როგორც რუსეთის ფედერაციის მოქალაქე, სიმპათიით უყურებს აფხაზი ხალხის სწრაფვას თვითგამორკვევისაკენ.

სოხუმში აფხაზეთის დე ფაქტო მთავრობასთან შეხვედრაზე ლუჟკოვმა იმედი გამოთქვა, რომ აფხაზეთი თვითგამორკვევის საკითხს მშვიდობიანად გადაწყვეტს.

აფხაზი ხალხის ნების გამოხატულება არა მხოლოდ უბრალოდ გაგებული უნდა იყოს საქართველოს ხელისუფლების მიერ, არამედ რეალიზებული უნდა იყოს, რადგან ამ მომენტის გაუთვალისწინებლობა უპერსპექტივოა, - თქვა მოსკოვის მერმა.

ლუჟკოვი ხუთშაბათს ჩავიდა სოხუმში, აფხაზეთთან სავაჭრო-ეკონომიკური თანამშრომლობის დამყარების მიზნით.

ლუჟკოვის აფხაზეთში ვიზიტი საქართველოს ხელისუფლებასთან შეუთანხმებლად მიმდინარეობს, რაც ოფიციალური თბილისის უკმაყოფილებას იწვევს. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს დეპუტატების გუშინდელ განცხადებებს გუშინ, თბილისის საკრებულოში გამოეხმაურნენ.

საკრებულოს წარმომადგენლებმა დუმის დადგენილებას, რომელშიც რუსი დეპუტატები პრეზიდენტ პუტინისაგან ცხინვალის რეგიონსა და აფხაზეთში აქტიური ღონისძიებების გატარებას მოითხოვენ, სამარცხვინო უწოდეს. საკრებულოს წევრებმა დღევანდელ სხდომაზე პრეზიდენტ სააკაშვილს მთელი თბილისის მოსახლეობის სახელით სრული მხარდაჭერა გამოუცხადეს.

თბილისის საკრებულო რუსეთის სათათბიროში საპასუხო მიმართვის ტექსტს გააგზავნის.

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს პარლამენტი 10 აგვისტოს, რიგგარეშე სესიაზე, რუსეთის დუმის მიერ 5 აგვისტოს, საქართველოს შესახებ მიღებული განცხადების საკითხს განიხილავს.

პარლამენტის ვიცე-სპიკერი მიხეილ მაჭავარიანი მიიჩნევს, რომ თუ პარლამენტმა გადაწყვეტილება მიიღო, პასუხი გასცეს რუსეთის დუმას, მასში აუცილებლად დაფიქსირდება, რომ დუმის დეპუტატებს კომუნისტური რეჟიმიდან გამოსვლა ძალიან უჭირთ. მაჭავარიანი დუმის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებას "გიჟურს" უწოდებს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველო ფლობს იმ რუს მეწარმეთა სიას, რომლებმაც "აფხაზეთში უკანონოდ ობიექტების პრივატიზება მოახდინეს". ამის შესახებ გუშინ "რია ნოვოსტი"-ში გამართულ პრესკონფერენციაზე რუსეთში საქართველოს საქმეების დროებითმა რწმუნებულმა თეიმურაზ გამცემლიძემ განაცხადა.

მისი თქმით, არსებობს რუს ბიზნესმენთა "საკმაოდ შთამბეჭდავი" სია, რომლებმაც ფარულად, არალეგალურად აფხაზეთის ტერიტორიაზე დიდი რაოდენობით ობიექტების პრივატიზება მოახდინეს.

შეეხო რა რუსეთის პოლიტიკის ფორმირებაზე ამ ადამიანების ინტერესთა გავლენის საკითხს, გამცემლიძემ აღნიშნა, რომ რუსეთის პოლიტიკაში ამ ფაქტორის დრამატიზებას არ მოახდენდა, "თუმცა ეს ძალზე მნიშვნელოვანი ფაქტორია". **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. რუსეთი აფხაზეთში დამსვენებელი თავისი მოქალაქეების უსაფრთხოებას უზრუნველყოფს. ამის შესახებ ნათქვამია რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ოფიციალურ განცხადებაში.

დოკუმენტში აღნიშნულია, რომ აფხაზეთში დასასვენებლად მყოფ რუსეთის მოქალაქეებს შეუძლიათ თავი მშვიდად და მტკიცედ იგრძნონ.

რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრო გაკვირვებას გამოთქვამს საქართველოს ხელისუფლების გამონათქვამებთან დაკავშირებით იმის თაობაზე, რომ აფხაზეთი – ეს დასასვენებელი ადგილი კი არა, საომარი ზონაა. "ხომ არ ნიშნავს ეს, რომ თბილისში ცეცხლთან თამაში გადაწყვიტეს?" - კითხვას სვამენ რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროში.

რუსეთის საგარეო პოლიტიკური უწყების ამ განცხადების მიზეზი გახდა საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ საააკაშვილის გამონათქვამი იმის თაობაზე, რომ აფხაზეთის სანაპიროსთან საქართველოს ტერიტორიულ წყლებში შემოჭრილ ყველა გემს, მათ შორის - ტურისტულსაც, ცეცხლს გაუხსნიან.

როგორც რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრო აცხადებს, თბილისის მიზანია რეგიონში არსებული, ძირითადად, მშვიდი ვითარების დესტაბილიზაცია, ტურისტული სეზონის ჩაშლა, აფხაზეთის ეკონომიკისათვის ზიანის მიყენება და ამით აფხაზეთის მოსახლეობისათვის შემოსავლის ერთ-ერთი წყაროს გადაკეტვა. **ინტერ-პრესი**

გამომცემელი რუსთავი 2 პრინტი. მთავარი რედაქტორი მამუკა ფაჩუაშვილი. პაატა ვეშაპიძე (მმართველი რედაქტორი), ვახტანგ ნადირაძე (გამომშვები რედაქტორი), ირაკლი ლეჟავა (პასუხისმგებელი რედაქტორი). დამატებები: დედაქალაქი - დავით მაღრაძე, ლიტერატურა - მალხაზ ხარბედია, სამყარო - ქეთევან სადღობელაშვილი, სამართალი - ნიკოლოზ რურუა, სტილი - ბიძინა მაყაშვილი, მედიცინა - ზაზა ფაჩუაშვილი, ბიზნესი - გიორგი კალანდაძე, ნინო ნარჩემაშვილი, საბავშვო - ვალერი ჯინჭარაძე. ფოტო: ბესო გულაშვილი (მენეჯერი). დიზაინი: გიორგი ხმალაძე, ავთო შარვაშიძე
კომპიუტერული ცენტრი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მაია ყიასაშვილი, ლელა წიქარიშვილი, დავით გეგეჭკორი, დიმიტრი შალუტაშვილი, თენგიზ ქირია, პაატა ქორიძე. სტილი: ნანა ჯოხარიძე, ნინო სვანიძე, თამარ კვაჭანტირაძე, ხათუნა გოგიშვილი, ძიძია ძნელაძე, ლია თოფურია. რეკლამა - ზურაბ ჯაოშვილი.

ქართული თემიდა

სანქციები თემიდის ქართველ მსახურთათვის

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲒᲕᲔᲠᲓᲘᲓᲐᲜ

არსებული მონაცემებით, იუსტიციის საბჭოს გადაწყვეტილებით 16 მოსამართლე გათავისუფლდა თანამდებობიდან. მოსამართლეთა მიერ ჩადენილ დარღვევებზე მხოლოდ უზენაესმა სასამართლომ 209 საქმე განიხილა. მათ შორის 27-ზე აღიძრა დისციპლინური დევნა, 18 საქმეზე პასუხისგებაში მიეცა 23 მოსამართლე, ხოლო ცხრა საქმე ამჟამად განხილვის სტადიაშია.

სხვადასხვა გადაცდომის გამო, გასულ წელს რვა მოსამართლეს სარეკომენდაციო ბარათი მისცეს, ამდენივეს — შენიშვნა, ორ მოსამართლეს — საყვედური, ორ მოსამართლეს მკაცრი საყვედური გამოუცხადეს, ხოლო სამი მოსამართლე თანამდებობიდან გაათავისუფლეს. გათავისუფლებულთა შორის არიან გარდაბნის რაიონული სასამართლოს თავმჯდომარე ალექსანდრე ჩხეიძე, რუსთავის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლე ქეთევან ბახტაძე და თბილისის ისანი-სამგორის რაიონის სასამართლოს მოსამართლე კობა ქამხაძე.

განსასჯელის უფლებების დარღვევა იწყება ბადრაგირების პროცესიდან, ეს აუტანელი პროცედურაა.

ᲘᲣᲠᲘ ᲚᲝᲒᲝᲠᲯᲘᲜᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝ

მოსამართლეთა დასჯის ეტაპები ასეთია: შენიშვნა, საყვედური, სასტიკი საყვედური და თანამდებობიდან გათავისუფლება. მიუხედავად იმისა, რომ მოსამართლეთა დევნის ამგვარი მექანიზმი მეექვსე წელია არსებობს, თანამდებობიდან სულ რამდენიმე მოსამართლეა გათავისუფლებული. არადა, ზოგჯერ მოქალაქეებისგან ისეთ საყვედურებს გაიგებთ, რომ ამა თუ იმ მოსამართლის მიერ მანტიის ტარება აშკარად უხერხულია.

სხვათა შორის, საქართველოში მოსამართლეების იმიჯის დაცვის უამრავი ოფიციალური და არაოფიციალური მექანიზმი არსებობს. მოსამართლეთა ევროპული ქარტიის მოთხოვნის თანახმად, მოსამართლეთა პასუხისმგებლობის საკითხი კონფიდენციალურია, რათა მართლმსაჯულების დამოუკიდებლობის ხელყოფა არ მოხდეს და მოსამართლენი პოლიტიკური შანტაჟისათვის არ იყვნენ გამოყენებულნი. სწორედ ამიტომაც, ვერ შევძელით ზუსტად დაგვედგინა, რომელ მოსამართლეს რა სახის სასჯელი დაეკისრა. კანონის თანახმად, ვიდრე მოსამართლეს თანამდებობიდან არ გაათავისუფლებენ, მისი პირადი საქმე გასაიდუმლოებული რჩება.

ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲐᲖᲠᲘ

მარინე შათირიშვილი: ზოგადად სასამართლოებზე რა აზრის ვარ, ვერ მოგახსენებთ, ვინაიდან მათი მუშაობის შესახებ სათანადო ინფორმაცია არ მაქვს. ერთადერთი შემიძლია ვთქვა, რომ ამ წლებში უშუალო შეხება მქონდა უზენაეს სასამართლოსთან და მიუხედავად იმისა, რომ მოსამართლეებზე იყო ზემოქმედება, სასამართლომ ობიექტური გადაწყვეტილება მაინც მიიღო.

ნინო ნიკოლაძე: პირადად არასოდეს მქონია სასამართლოსთან შეხება, თუმცა შორიდან ჩანს, რომ სასამართლო რეფორმა არცთუ წარმატებული აღმოჩნდა. ყოველ შემთხვევაში, ხშირად ძლიერთა ამა ქვეყნისათა ნება-სურვილს მაინც ექვემდებარება და სამართლებრივი გადაწყვეტილებები უსამართლოდ გამოაქვთ.

ნათია აბაშიძე: ახლა ძალიან ბევრს საუბრობენ სასამართლოს კორუმპირებულობაზე და პოლიტიკურ ზეწოლაზე, მაგრამ, ჩემი აზრით, სასამართლო მაინც არის კანონიერების აღდგენის ბერკეტი. ვიცი რამდენიმე შემთხვევა, როცა მოსამართლემ საოცრად სამართლიანი გადაწყვეტილება გამოიტანა. ამიტომ, ნამდვილად არ ვარ უარყოფითად განწყობილი და მჯერა, რომ ის პრობლემები, რომლებიც სასამართლოებში რეალურად არსებობს, გამოსწორდება.

ნიკო წერეთელი: სასამართლოს მთავარი პრობლემა არის ის, რომ იგი წლების მანძილზე, დამოუკიდებელ სახელისუფლებო შტოდ ვერ გადაიქცა. მართალია, ხელისუფლების გადანაწილების პროცესი დაიწყო, მაგრამ რეალურად მთელი ძალაუფლება აღმასრულებელი ხელისუფლების ხელში დარჩა და, შესაძლოა, დღეს უფრო მეტადაც არის თავმოყრილი.

გრიგოლ ბახტაძე: მიუხედავად იმისა, რომ სასამართლო ხელისუფლების რეფორმა ხორციელდება, სასამართლოს ობიექტურობას მე მაინც სკეპტიკურად ვუყურებ. ყოველ შემთხვევაში, ვფიქრობ, რომ სასამართლო გადაწყვეტილებათა უმეტესობა მაინც მიკერძოებულია.

თამარ მალაძე: სასამართლო? რა თქმა უნდა, ტენდენციურია. ამ სისტემაში ისევ ის ძველი კადრები მუშაობენ, რომლებიც ქრთამის აღების შანსს არ უშვებენ ხელიდან. მე არ მჯერა, რომ მათ რამე გამოასწორებთ.

თეონა ამაშუკელი: სასამართლოსთან პირადად მქონია შეხება და შემიძლია ვთქვა, რომ კონკრეტულ მოსამართლეზეა დამოკიდებული, რამდენად ობიექტური და პრინციპული იქნება გადაწყვეტილება. ვაკე-საბურთალოს სასამართლოში იყო მოსამართლე თემურ ანდღულაძე, ის პოლიტიკის მსხვერპლი გახდა. ვფიქრობ, რომ ეს იყო აზდაკის ტიპის მოსამართლე, რომელსაც მისთვის აბსოლუტურად უცხო ადამიანებისთვის - განსასჯელებისთვის, ყოველგვარი ქრთამისა და "ჩანყობის" გარეშე, უმნიშვნელოვანესი გადაწყვეტილებები აქვს გამოტანილი.

ᲔᲥᲡᲞᲔᲠᲢᲘ

„ხელისუფლებამ შევარდნაძის სასამართლოს შეცვლისთვის არაფერი გააკეთა"

სამწუხაროდ, დღეს ქართული მართლმსაჯულების მიმართ საყვედურს გამოთქვამს საზოგადოების თითქმის ყველა ფენა, პირველ რიგში, არასამთავრობო სექტორის წარმომადგენლები, რომლებიც მიიჩნევენ, რომ "ხავერდოვანი რევოლუციით" მოსულმა ხელისუფლებამ შევარდნაძის მიერ საფუძველჩაყრილ სასამართლო სისტემას ბაზისი არ გამოაცალა, ანუ, სასამართლო ხელისუფლების რეფორმა არ ჩაატარა. "ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის" წარმომადგენელი თინა ხიდაშელი სასამართლო ხელისუფლებისადმი კრიტიკულადაა განწყობილი.

- რამდენად დამოუკიდებელია დღევანდელი სასამართლო ხელისუფლება?

- სამწუხაროდ, აბსოლუტურად არ არის დამოუკიდებელი და ეს არ არის ამ ხელისუფლების ბრალი, რადგან სასამართლო სისტემის ასეთად ჩამოყალიბებას წინა ხელისუფლების დროს ჩაეყარა საფუძველი. თუმცა, დღევანდელი ხელისუფლება დამნაშავეა იმაში, რომ მათ არაფერი გააკეთეს, რათა სასამართლო ხელისუფლება დამოუკიდებელი გამხდარიყო. პირიქით, ისარგებლეს სასამართლო ხელისუფლებაში არსებული სიტუაციით და ის მუდმივი ზეწოლის ქვეშ ჰყავთ. ის, რაც რამდენიმე დღის წინ მოხდა, ამის დასტურია. მხედველობაში მაქვს შს მინისტრის განცხადებები გორის გაზეთის რედაქტორის დაკავებასთან დაკავშირებით. ეს იყო უპრეცედენტო ზეწოლა სასამართლო ხელისუფლებაზე. არ მახსოვს, ასეთი განცხადებები ვინმეს გაეკეთებინოს. ეს განცხადება შემდეგ შინაარსს ატარებდა –სხვა რამის გაკეთება არავინ გაბედოს, ჩვენ ასე გვინდა.

- როცა ვლაპარაკობთ, რომ სასამართლო დამოუკიდებელი არ არის, ამას რამდენიმე ფაქტორი განაპირობებს, ის, რომ სასამართლო პოლიტიკურ ზეწოლას განიცდის და რომ მოსამართლეთა დიდი ნაწილი კორუფციულ გარიგებებშია ჩაბმული...

- და ისიც, რომ მოსამართლეთა დიდი ნაწილი არაპროფესიონალია. ეს, რა თქმა უნდა, ყველას არ ეხება, რადგან არიან მოსამართლეები, რომლებმაც ღირსეულად იმუშავეს და გაუძლეს ყველანაირ შეტევას, მაგრამ სამწუხაროდ, ასეთები ძალიან ცოტანი არიან. მაგალითად 22 ივლისს გორის სასამართლოს მოსამართლის მიერ გამოტანილი კურიოზული გადაწყვეტილება შემიძლია მოვიტანო. ერთ-ერთი ჟურნალისტი ითხოვდა ინფორმაციას, რაზეც ადმინისტრაციამ უარი უთხრა, რის შემდეგაც მან სასამართლოს მიმართა. სასამართლომ გამოიტანა გადაწყვეტილება, რომელშიც თქვა, რომ ეს ადამიანი ნომენკლატურაა, ამიტომ ვერ მივიღებ საქმეს წარმოებაშიო და მიუთითა კანონი "აღმასრულებელი ხელისუფლების შესახებ", რომელიც თებერვალში გაუქმდა. ამის შემდეგ რაზე უნდა ვილაპარაკოთ, ეს ერთ-ერთი ასეთი მაგალითია. ეს ერთ-ერთი ასეთი მაგალითია. ეს ერთ-ერთი ასეთი მაგალითია.

- ანუ, გამოდის, რომ შეკვეთებზე, ძირითადად, უზენაესი სასამართლო მუშაობს?

- საქმეს გააჩნია. არის საქმეები, რომელიც საოლქოში ან რაიონულ სასამართლოში მთავრდება. ანუ, დაინტერესებულმა მხარემ იცის, სად უნდა მოაგვაროს საქმე, გადაიხადოს ფული და საქმეც იქ მთავრდება. ერთი კონკრეტული მაგალითი შემიძლია გითხრათ. დიდუბე-ჩუღურეთის სასამართლოს ერთმა მოსამართლემ მაისში გამოიტანა გადაწყვეტილება, სხდომაზე წაიკითხა კიდეც სარეზოლუციო ნაწილი, მიიღო კანონიერი გადაწყვეტილება, რომლისთვისაც დღესაც კი ხელი არ აქვს მოწერილი. მოსამართლე მის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებას ხელს არ აწერს, იმიტომ, რომ მეორე მხარე უკმაყოფილო დარჩა. მსგავსი პრეცედენტის შესახებ არ მსმენია, ამ ფაქტის გამო, უბრალოდ, გაოგნებული ვარ.

- თუ გაქვს ინფორმაცია, როგორია თავად მოსამართლეების განწყობილება?

- კერძო საუბრებში ისინი, რა თქმა უნდა, წუხან არსებული სიტუაციის გამო, მაგრამ იციან, როგორი სიტუაციაა? პოლიციელისგან ასეთ რამეს აიტან, რადგან ისინი მაინც დაუცველები არიან, მაგრამ მოსამართლისგან ასეთი რამეს ვერ მივიღებ. განსაკუთრებით, სისხლის სამართლის საქმეებზე მომუშავე მოსამართლეებისგან, რომელთაც ადამიანის ბედის გადაწყვეტა უხდებათ. ერთი ადამიანი მაინც თუ დაუპატიმრებია უკანონოდ და გაუშვია ქართულ ციხეში, მით უმეტეს, ორთაჭალის საპყრობილეში, ასეთ მოსამართლეს ვერასდროს ვეღარაფერს გავუგებ და მის წინააღმდეგ დაუნდობელი ვიქნები.

- სასამართლო სისტემის რეფორმისკენ დასაბრუნებლად, პირველ რიგში, ალბათ, ხელისუფლების პოლიტიკური ნებაა საჭირო. როგორ ფიქრობთ, მოიცლის დღევანდელი ხელისუფლება სასამართლოს "დასალაგებლად"?

- მე აბსოლუტურად დარწმუნებული ვიყავი, რომ რევოლუციის შემდეგ ყველაფერი სასიკეთოდ შეიცვლებოდა, რადგან მჯეროდა, რომ ხელისუფლებას ამის პოლიტიკური ნება ექნებოდა. ყველა ყოფილი თანამდებობის პირი დააპატიმრეს, ყველა, გარდა სამართალდამცველი უწყებების მაღალჩინოსნებისა, ლევან კენჭაძეს თუ არ ჩავთვლით. ეს არის მათთვის გაგზავნილი კონკრეტული მესიჯი - რომ თუ ისეთივე ლოიალურები იქნებით, როგორც შევარდნაძის დროს, თქვენი ხელშეუხებლობა გარანტირებული იქნება. ასეთ სიტუაციაში აბსოლუტურად წარმოუდგენელია, რომ მოსამართლე ბოლომდე პრინციპული იყოს, რადგან არაერთი შემთხვევა ყოფილა, როცა მოსამართლეებს თანამდებობიდან წასვლის შესახებ განცხადებები ძალით დააწერინეს, რადგან იცოდნენ, რომ ზოგ შემთხვევაში შეიძლებოდა, მათთვის სასურველი გადაწყვეტილების მიღებისას პრობლემა შეექმნათ. თუმცა, ვიცი მოსამართლეები, რომლებმაც არ დაწერეს განცხადებები და ახლა მათ წინააღმდეგ საქმეებს კერავენ - ეს არის ძალიან ჩვეულებრივი თანამედროვე ტერორის დახვეწილი ფორმა. ჩემი აზრით, სამწუხაროდ, ეს შეგნებული პოლიტიკაა.

ᲐᲓᲕᲝᲙᲐᲢᲘ

„მოსამართლეები პროფესიონალიზმის, ღირსებისა და დამოუკიდებლობის დეფიციტს განიცდიან"

სასამართლო ხელისუფლების გაუმართაობის სერიოზული პრეტენზიები გააჩნიათ ადვოკატთა კორპუსის წარმომადგენლებსაც. მხარე, რომელსაც კლიენტის ინტერესების დაცვა ავალია, დღევანდელი სასამართლოს არსებობის პირობებში, ხშირ შემთხვევაში, ფაქტობრივად, ფუნქციადაკარგულია. ადვოკატი მალხაზ ჯანგირაშვილი ერთ-ერთი იმათგანია, ვინც პროფესიონალი და პატიოსანი ადვოკატის იმიჯით სარგებლობს. იგი რამდენიმე გახმაურებულ საქმეში იღებდა მონაწილეობას და მიუხედავად საქმეზე არსებული სერიოზული პოლიტიკური ზეწოლისა, საქმეების მოგება შეძლო.

- მალხაზ, სასამართლო პროცესის მსვლელობისას ადვოკატის, როგორც მხარის, პოზიციები რამდენადაა გათვალისწინებული?

- ეს თავად ადვოკატზეა დამოკიდებული. არიან ადვოკატები, რომლებიც პროცესზე მართლაც გვირგვინის ფუნქციას ასრულებენ, მაგრამ არიან ადვოკატები, რომლებიც პროცესში გადამწყვეტ როლს ასრულებენ. თუმცა, ბოლო პერიოდში ისეთი პროცესები მიმდინარეობს, რომ ყველანაირ დარღვევას "მწვანე შუქი აქვს" ანთებული, ყოველ შემთხვევაში, წინასწარი ძიების პროცესში ადვოკატი ქარის წისქვილებთან მებრძოლის როლშია. თუმცა, სასამართლო პროცესის წარმართვა მაინც ადვოკატზეა დამოკიდებული. ასე რომ არ ვფიქრობდე, მაშინ ადვოკატი არ ვიქნებოდი, არავითარი სურვილი არ მაქვს, გვირგვინის როლი ვითამაშო. ნებისმიერი საქმის, რომელსაც ვიღებ, შედეგში ყოველთვის დარწმუნებული ვარ, თუმცა ამის შესახებ წინასწარ არასდროს ვამბობ. გვირაბის გათხრაც რომ დამჭირდეს, დარწმუნებული ვარ, შედეგს დავაყენებ, მით უმეტეს, თუ დარწმუნებული ვარ, რომ ადამიანი უკანონოდაა დაპატიმრებული და დაცვას იმსახურებს. თანაც, შეიძლება ადვოკატმა ასე არ უნდა იმოქმედოს, მაგრამ ბოლო პერიოდში ერთი პრინციპი ჩამომიყალიბდა - განურჩევლად ყველა საქმეს არ ვიღებ.

- რამდენად გარანტირებულია სამართლებრივი შედეგი იმ ადვოკატის ნამუშევრისა, რომელიც სამართლებრივ ბერკეტს იყენებს, მოქმედებს კანონის საფუძველზე და არ არის მომრიგებელი.

- პირადად ჩემი პრაქტიკიდან გამომდინარე, ბოლო ექვსი წლის მანძილზე არ მქონია საქმე, რომელიც სასურველი შედეგით არ დასრულებულიყო, მაგრამ ეს ყველაფერი უზარმაზარი შრომისა და, რაც მთავარია, ბრძოლის ფასად დამიჯდა. ამის გამო, უკვე მივიღე გადაწყვეტილება, რომ მიმდინარე საქმეების დასრულებისთანავე, ერთწლიან შესვენებას გამოვაცხადებ.

- საქმის სასამართლო ძიებაში განხილვისას პროცესის მთავარი არბიტრი – მოსამართლე - სამართლებრივ ბარიერებს თუ გიქმნით?

ბარიერი გვხვდება ყოველ ფეხის ნაბიჯზე და ის დარღვევები, განუკითხაობა, რაც ამ სისტემაში არსებობს, იმდენია, რომ მათ ჩამოთვლას რამდენიმე ტომი დასჭირდება. კონკრეტული მაგალითით შემიძლია გითხრათ. ამჟამად მაქვს საქმე - ერთ ოჯახს უამრავი კაცი თავს დაესხა, ბრალდებულის მამა და ერთი ძმა მოკლეს, მეორე ძმა დაიჭირეს და შემდეგ დაჭრეს, და ჩემი დაცვის ობიექტი სამი თვე პატიმრობაში იმყოფებოდა ისე, რომ, ბრალი არ წაუყენეს. აი, ასეთ უხეშ კანონდარღვევებს აქვს ადგილი.

- და, რა უდევს საფუძვლად მოსამართლეთა ასეთ უხეშ კანონდარღვევებს, მათი არაპროფესიონალიზმი თუ პოლიტიკური ზეწოლის არსებობა?

- რა თქმა უნდა, ამისი მიზეზი, პირველ რიგში, არაპროფესიონალიზმი, ღირსების უქონლობაა. არის სხვა ძალიან ბევრი ფაქტორი და, რა თქმა უნდა ისიც, რომ სამწუხაროდ, მოსამართლეები პოლიტიკაზე არიან მიბმული, მოსამართლეებმა დამოუკიდებლობა ჯერ კიდევ ვერ გაიაზრეს და ვერც ადამიანის ბედის გადაწყვეტისას მათზე დაკისრებული პასუხისმგებლობის სიმძიმეს გრძნობენ. ჩემზე რომ იყოს დამოკიდებული, ყველა მოსამართლესა და პროკურორს გარკვეული პერიოდით ვამყოფებდი იმ პირობებში, როგორშიც პატიმრებს უწევთ ყოფნა. ციხეში ჩავსვამდი ერთი ნლით მაინც და მერე, დარწმუნებული ვარ, რომ ისინი ძალიან ობიექტურები გახდებოდნენ. სხვათა შორის, მოსამართლეთა არაობიექტურობის ძირითადი მიზეზი მათი კორუმპირებულობაცაა. ახლა კორუფციის წინააღმდეგ, მართალია, ხმამაღალი კამპანია მიმდინარეობს, მაგრამ საერთო სურათი არ შეცვლილა – სასამართლო რეფორმა არ ჩატარებულა.

ᲛᲡᲯᲐᲕᲠᲓᲔᲑᲣᲚᲘ

როგორ ირღვევა განსასჯელის უფლებები ბადრაგირებიდან სასამართლო პროცესამდე

სასამართლო პროცესში მონაწილე კიდევ ერთი მხარე განსასჯელი გახლავთ. ირაკლი კერესელიძე უკვე მეცხრე წელია პატიმრობაში იმყოფება და მას ამ ხნის მანძილზე სასამართლო ხელისუფლებასთან ურთიერთობის მწარე და დიდი გამოცდილება დაუგროვდა. სხვათა შორის, "კერესელიძის საქმე" ერთ-ერთ იმ საქმეთაგანი იყო, რომელიც სერიოზული პოლიტიკური ზეწოლის ქვეშ მოყვა. ქართული მართლმსაჯულების წარმომადგენლებთან 9-წლიანი სამართლებრივი ბრძოლისას ირაკლი კერესელიძე იძულებული გახდა, იურისპრუდენცია შეესწავლა – უმაღლესი იურიდიული განათლება მან ციხეში მიიღო და, თავისუფლად შეიძლება თქმა, რომ ის კვალიფიციური იურისტია, ბევრ პროკურორსა და მოსამართლეზე უკეთ ფლობს ამ სფეროს. ჩვენი კითხვარი ირაკლი კერესელიძეს მისი ადვოკატის მეშვეობით გავუგზავნეთ და მისგან წერილობითი პასუხი მივიღეთ.

- ქართული სასამართლო სისტემა სერიოზული კრიტიკის ობიექტია, თქვენ საკმაო შეხება გქონდათ ამ სისტემასთან, როგორ შეაფასებდით მას?

- პირველ რიგში, ვიტყვი იმას, რომ სასამართლო ადამიანის უფლებებს უხეშად არღვევს. განსასჯელის (რომელიც, სხვათა შორის, ადამიანია) უფლებების დარღვევა იწყება სასამართლოებში დადგმული გალიებით. რა უფლებებზეა საუბარი, როდესაც ერთი მხარე – განსასჯელი გალიაშია გამოკეტილი მანამდე, სანამ გამამტყუნებელი განაჩენი შევა ძალაში. ამის ფონზე თანასწორუფლებიანობაზე საუბარი უკვე ნაკლებად შეიძლება. მოსამართლეების 99 პროცენტს განსასჯელის მიმართ აგდებული დამოკიდებულება აქვს და ის უფლებები, რომლითაც განსასჯელი სარგებლობს, თითქმის არ გამოიყენება. განსასჯელი, ფაქტობრივად, არის პროცესის ფორმალური დანამატი, ის გამოკეტილია გალიაში და მისი პოზიციები, მისი უფლებები რეალიზებული თითქმის არ არის. მოსამართლეებისთვის საბჭოური ხედვა, ფსიქოლოგიური კლიშე, რომ პატიმარი არის ნივთი, დღესაც მოქმედებაშია და ამიტომაც, მათდამი აგდებული დამოკიდებულება აქვთ, თუმცა, მოსამართლეთა შორისაც არსებობს ძალიან იშვიათი გამონაკლისი.

- ანუ, განსასჯელის უფლებების დარღვევა იწყება ბადრაგირების პროცესიდან და სასამართლო დარბაზშიც გრძელდება?

- განსასჯელის უფლებების დარღვევა იწყება ბადრაგირების პროცესიდან, ეს აუტანელი პროცედურაა. გახსოვთ, ალბათ, მიხეილ სააკაშვილმა, როდესაც ის იუსტიციის მინისტრი იყო, მოსამართლეები ჩასვა საბადრაგო მანქანაში და ციხეში მიიყვანა. ამით მან მოსამართლეებს აჩვენა, თუ რა პირობებში ხდება განსასჯელთა ბადრაგირება. ერთმა მოსამართლემ იმდენად ვერ გაუძლო ბადრაგირების აუტანელ პროცესს, რომ გულიც კი წაუვიდა. ამის შემდეგ, პატიმრები იცდიან სასამართლოებში არსებულ დროებით მოსაცდელ საკანში, სადაც ასევე აუტანელი სიტუაციაა, ასეთი სტრესული სიტუაციიდან კი ხვდება სასამართლო დარბაზში, სადაც, როგორც გითხარით, გალიაში გამოკეტილის როლი დაყვანილია, ფაქტობრივად, ნულამდე.

პირველ რიგში, უნდა მოხდეს ის, რომ სასამართლომ არსებული კანონმდებლობა დაიცვას, საპროცესო პრინციპი მხარეთა თანასწორუფლებიანობის შესახებ იყოს არა მხოლოდ დაწერილი, არამედ ის რეალურად მოქმედებდეს. ჩემ შემთხვევაში ასეთი რამ მოხდა: მოსამართლემ საბოლოო სიტყვა არ მომცა. არადა, განსასჯელის საბოლოო სიტყვა კანონის ერთ-ერთი მუხლითაა გარანტირებული და მისი უგულებელყოფა დაუშვებელია. მომხდარ ფაქტს სამართლებრივი შეფასება მისცა საოლქო სასამართლომ და გამოიტანა კერძო განჩინება მოსამართლის წინაღმდეგ, გლდანი-ნაძალადევის მოსამართლე იქნა გაიცხსული. მიუხედავად იმისა, რომ 563-ე მუხლში მითითებულია - თუ განსასჯელს არ მიეცა საბოლოო სიტყვა, განაჩენი უნდა გაუქმდეს, ასე არ მოხდა. ანუ, მომხდარს სამართლებრივი შეფასება ბოლომდე არ მიეცა, ე.ი. ჩემი, როგორც განსასჯელის უფლებების აღდგენა არ მოხდა. ეს მაგალითი ტიპურია ყველა სხვა შემთხვევისთვის, თუკი არსებითია დარღვევა და ამას ვერ გაექცევიან, ამაზე ფორმალური რეაგირება ხდება, მაგრამ სამართლებრივად შელახული უფლებები არ აღდგება.

- არის თუ არა სასამართლო სისტემა პოლიტიკური შეკვეთის შემსრულებელი?

- რა თქმა უნდა, შევარდნაძის სასამართლო ასე მუშაობდა. თუმცა, რა პოლიტიკური შეკვეთების შესრულებაზეა საუბარი, როცა ქართული თემიდის მსახურთა მიერ საპროცესო კანონმდებლობის ძირითადი მოთხოვნა - მხარეთა თანასწორობის შესახებ - აშკარად დარღვეულია. ეს ბევრ რაღაცეებში, თუნდაც, ტექნიკურ საკითხებშიც ჩანს. ამის დასტური, უკვე გითხარით, გალიებია. გარდა ამისა, როგორც წესი, სასამართლოზე ირღვევა განსასჯელისთვის საპროცესო კანონმდებლობით მონიჭებული უფლება. უფრო კონკრეტულად, განსასჯელის მხარეს უფლება აქვს, დაიბაროს და დაკითხოს მოწმეები, რომლებიც მის უდანაშაულობას ადასტურებენ, მაგრამ ტრადიციულად, სასამართლო კანონის ამ მოთხოვნას იგნორირებას უკეთებს. როგორც წესი, პროცესზე პრივილეგიით ბრალდების მოწმეები სარგებლობენ და ისიც იმ კუთხით, როგორც ეს ბრალდების მხარეს სურს. ამაზე საუბარი ჩემი კონკრეტული მაგალითებით შემიძლია, რადგან უამრავი მოწმე მყავდა, რომლებიც ჩემს უდანაშაულობას ადასტურებდნენ და ისინი სასამართლომ არ დაკითხა.

- რა თქმა უნდა, ამას თავისი მიზეზები აქვს...

- ამის ძირითადი მიზეზი ისაა, რომ სასამართლო ჯერ კიდევ ინერციით საბჭოურ ტრადიციებს აგრძელებს, ბრალდების ფუნქციებს ითავსებს და მისი ფუნქცია - არბიტრის როლი - ჯერ კიდევ შეისისხლხორცებული არ აქვს. არადა, არსებული კანონმდებლობით, სასამართლო მხარეს არ წარმოადგენს, ის მიუკერძოებელი უნდა იყოს და წარმოდგენილი მტკიცებულებები მიუკერძოებლად უნდა შეაფასოს. სხვათა შორის, კანონის ეს მოთხოვნა არ არის ნორმა, ეს საკანონმდებლო პრინციპებია. არადა, როგორც წესი, სასამართლოზე მხოლოდ ბრალდების მხარის ინტერესების დაცვა ხდება და განსასჯელის უფლებების რეალიზაცია ძალზე შეზღუდულია. პირადად მე არაერთი კონკრეტული შემთხვევა მქონდა, როცა ასე მოხდა. შემიძლია კონკრეტული მაგალითიც გავიხსენო, ორი პიროვნება იყო, რომლებიც ჩემს საქმეზე დაიკითხნენ წინასწარ ძიებაში და ორივემ ჩემს სასარგებლოდ მისცა ჩვენებები. ორივე მოწმე, მიუხედავად იმისა, რომ ისინი დასაკითხთა სიაში იყვნენ ჩაწერილი, არც პირველი და არც მეორე ინსტანციის სასამართლომ არ დაკითხა. იმიტომ, რომ მათი ჩვენებები ყველა შემთხვევაში ჩემს სასარგებლო პოზიციას გაამყარებდა.

- სასამართლო ძიების პროცესში, ფაქტობრივად, იგნორირებულია ადვოკატის როლიც.

- ასეა. დაცვა ფორმალურ მხარედ რჩება, თუ დაცვას არ ახორციელებს ისეთი ადვოკატი, რომელიც პიროვნული და პროფესიონალური მომენტით საქმეს ბოლომდე გაიტანს და ასეთი რამდენიმე ადვოკატია. მით უმეტეს, დანიშვნითი ადვოკატების ინსტიტუტზე არ შეიძლება საუბარი. ადვოკატთა უმრავლესობა უმეტესწილად ცდილობს, იშოვოს მატერიალური რესურსი, ან კორუფციულ გარიგებაში შედის სასამართლოსთან. ასეთ ადვოკატებს მოპოვებული აქვთ "საქმის გამკეთებლის" იმიჯი. ადვოკატთა უდიდესი ნაწილი კი გამოძიება-სასამართლოსთან "შეკრულია". ჩემი აზრით, ადვოკატების უდიდესი ნაწილი ცუდი მაკლერის როლს ასრულებს. კულუარულ გარიგებებს ამჯობინებენ მათთვის სასარგებლო პირობებში. პროფესიონალი ადვოკატებიც არიან, მაგრამ ძალზე ცოტა.

- წლებია, სასამართლო ხელისუფლებასთან ურთიერთობა გაქვთ. რა განსხვავებაა შევარდნაძის სასამართლოსა და ნოემბრის რევოლუციის შემდგომ სასამართლოს შორის?

- ძალიან დიდი. დანაშაული იქნება, თუ ვიტყვი, რომ სასამართლო სისტემა არ შეიცვალა. აშკარად შეცვლილია. დაკვეთით სატელეფონო სამართლის მომენტი მაშინაც მუშაობდა და ახლაც, მაგრამ არის სისტემის გაკეთილშობილების მცდელობა. თუმცა, ის, რომ მოსამართლემ პრინციპულობა გამოიჩინოს და კანონი დაიცვას, ჯერ მაინც უიშვიათესი შემთხვევაა. და ეს მაინც დამოკიდებულია კონკრეტულ ინდივიდზე, მოსამართლეზე, რომელიც კანონს ასრულებს.

- თქვენ შემთხვევაში თუ ყოფილა გამონაკლისი შემთხვევა, რომ მოსამართლეს დამოუკიდებლად ობიექტური გადაწყვეტილება მიეღოს?

- ჩემს შემთხვევაში მოხდა ასეთი ფაქტი. საოლქო სასამართლომ, მართალია, ბოლომდე არა, მაგრამ მაინც ობიექტური გადაწყვეტილება გამოიტანა. ნაწილობრივ, მაგრამ გამამართლა აბსურდულ ბრალდებაში, რადგან სასამართლომ თვალები ვერ დახუჭა. საუბარი იყო ჯგუფური გაქცევის მცდელობაზე, რომელიც ბრალად წამიყენეს. სასამართლომ დაასკვნა, რომ ეს არ იყო ჯგუფური გაქცევა და მოსამართლის ამ გადაწყვეტილებამ პროკურატურის ბრალდებას საფუძველი გამოაცალა.

იყო შემთხვევა, როცა სპეცრაზმი ფიზიკურად გამისწორდა და რაიონულმა სასამართლომ ჩემს საჩივარზე საქმის არაღძვრის დადგენილება გამოიტანა, რაც საოლქო სასამართლოში გავასაჩივრე. იქ კი მოსამართლე ამბროსი ჭეიშვილმა საქმის აღძვრის დადგენილება გამოიტანა, პროკურატურას საქმის გამოძიება დაავალა. პიროვნულად არანაირი ინტერესი არ გამაჩნია, მაგრამ სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის ყოფილ თავმჯდომარეს პაატა მხეიძეს სწორედ ამ ფაქტის გამო დაატოვებინეს თანამდებობა და, სხვათა შორის, მოგვიანებით, ნიღაბჩამოხსნილმა სპეცრაზმელებმაც ბოდიში მომიხადეს.

პარლამენტში ბენდუქიძის პროექტი დაიწუნეს

სოფიკო ოხანაშვილი

ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს მიერ მომზადებული კანონპროექტის - „სახელმწიფო ქონების პრივატიზაციის შესახებ არსებულ კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ - მიხედვით სახელმწიფო ქონების პრივატიზებისას ბიზნეს-გეგმის წარმოდგენის აუცილებელი მოთხოვნა უქმდება. გასაყიდი ქონების პირობების განსაზღვრის უფლება კი ქვეყნის პრეზიდენტს ენიჭება. აღნიშნული კანონპროექტი, რომელიც მინისტრმა კახა ბენდუქიძემ პარლამენტში გუშინ შეიტანა, პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტმა გააპროტესტა. არგუმენტი კი ასეთია: კანონპროექტით გათვალისწინებული ცვლილებები არ აუმჯობესებს პრივატიზების პროცესს. ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს მიერ წარმოდგენილი პროექტი, ძირითადად, ორი ცვლილების განხორციელებას გულისხმობს. პირველი: პროექტის თანახმად, პირდაპირი მიყიდვის წესით პრივატიზების შემთხვევაში მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული თანხის გადახდის 30 დღის ვადა ერთ წლამდე გაიზრდება. მეორე ცვლილება კი სახელმწიფო ქონების პრივატიზებისას ბიზნეს-გეგმის წარმოდგენის აუცილებლობის გაუქმებას გულისხმობს. წარმოდგენილი პროექტით, ქვეყნის პრეზიდენტს ენიჭება უფლება, განსაზღვროს გასაყიდი ქონების პირობები და ბიზნეს-გეგმის წარმოდგენა აუცილებელი აღარ იქნება. სახელმწიფო ქონების მფლობელი გახდება ის, ვინც მეტს გადაიხდის. ბენდუქიძის შეფასებით, ერთჯერადი ბიზნესგეგმით წარმოების მუშაობის გრძელვადიანი გაწერა შეუძლებელია, რადგან ბაზარი ცოცხალი ორგანიზმია და მისი კონიუნქტურა - ცვალებადი. ამიტომ, ეკონომიკური განვითარების მინისტრი აუცილებლად მიიჩნევს ე.წ. „ბიზნესგეგმის ინსტიტუტის“ მოშლას. ამჟამად მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად კი, სახელმწიფო ქონების პრივატიზება, ძირითადად, ბიზნეს-გეგმის საფუძველზე ხორციელდება.

წარმოდგენილი კანონპროექტი პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის თავმჯდომარემ რომან გოცირიძემ დაიწუნა. **“იმ მოტივით, რომ ბიზნეს-გეგმები ფორმალურ ხასიათს ატარებენ, დაუშვებლად მიგვაჩნია, გასაყიდი ქონების პირობები ერთპიროვნულად განისაზღვროს. ეს ნიშნავს, რომ საკითხის გადაწყვეტა პრივატიზაციის შესახებ მოხდება არა გამჭვირვალედ, არამედ ზოგადი მიზანშეწონილობიდან გამომდინარე,“** - ნათქვამია პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის დასკვნაში. გოცირიძემ სახელმწიფო ქონების მომავალი მფლობელისათვის შეძენილი ქონების საფასურის გასასტუმრებლად ერთწლიანი ვადის მიცემის საკითხიც გააპროტესტა და ვადების შემცირება მოითხოვა. **“კანონპროექტის მიხედვით, მყიდველს შესაძლებლობა ეძლევა, პრივატიზებული საწარმო 1 წლის განმავლობაში მართოს და შემდეგ თანხის გადახდაზე და საწარმოს ყიდვაზე რაიმე მოტივით უარი თქვას. ამიტომ, საჭირო ხდება დამატებითი სპეციალური კანონის მიღება, რათა განისაზღვროს, თუ რა პასუხისმგებლობა დაეკისრება მყიდველს საამორტიზაციო ხარჯების, ან მისი მართვის განმავლობაში საწარმოსათვის მიყენებული შესაძლო ზიანის დასაფარად,“** - ნათქვამია კომიტეტის მიერ მომზადებული დასკვნის პროექტში.

ბენდუქიძე კომიტეტის თავმჯდომარის ეჭვების გაფანტვას შეეცადა და განაცხადა, რომ იმ შემთხვევაში, თუ ერთი წლის განმავლობაში მესაკუთრე ქონების შეძენას გადაიფიქრებს, სახელმწიფო მაინც მომგებიან პოზიციაში დარჩება, რადგან სახელმწიფოს ქონების შეძენის მსურველი თანხის 40 პროცენტს “ბე”-ს იხდის.

P.S. ეკონომიკური განვითარების მინისტრის განცხადებით, ეროვნული ბანკის ექსპერტთა რეკომენდაციით, სახელმწიფო ქონების პრივატიზებიდან ბიუჯეტში შემოსული თანხების მიზანმიმართული და გეგმიური ხარჯვა სპეციალური მონიტორინგის ჯგუფმა უნდა გააკონტროლოს. 2004 წლის კორექტირებულ ბიუჯეტში პრივატიზებიდან 80 მილიონი ლარის მობილიზებაა დაგეგმილი. ბენდუქიძის გეგმით, წელიწადნახევარში 350 სახელმწიფო ობიექტის პრივატიზებაა გათვალისწინებული.

ფოთის პორტი ხელმძღვანელს იცვლის

ხელისუფლება ამ პოსტისთვის ახალგაზრდა კადრს ამზადებს

თამარ ივანიძე

გუშინ ცნობილი გახდა, რომ ფოთის პორტის ხელმძღვანელი ჯემალ ინაიშვილი თანამდებობიდან მიდის. გავრცელებული ინფორმაციით, ინაიშვილმა შვებულებაში წასვლის შესახებ განცხადება დაწერა და პორტში ხელმძღვანელის პოსტზე დაბრუნებას აღარ აპირებს. წინასწარი ინფორმაციით, იგი გადადგომის შესახებ განცხადებას ორშაბათს დაწერს და გადადგომის მიზეზებსაც შემდეგ ახსნის.

ინაიშვილის გადადგომას საქართველოში ახალი ხელისუფლების მოსვლის დღიდანვე პროგნოზირებდნენ. თუმცა, აჭარის მოვლენებმა და ამ მოვლენებში ინაიშვილის აქტიურობამ, გავრცელებულმა ინფორმაციებმა იმის თაობაზე, რომ სწორედ ის იყო "ჩვენი აჭარის" ერთ-ერთი მთავარი დამფინანსებელი, ჯემალ ინაიშვილი ექს-ჩინოვნიკებისადმი ახალი ხელისუფლების უკვე ტრადიციული მიდგომისგან იხსნა და მას პოსტის ციხის ნარზე გაცვლა აღარ მოუხდა.

გუშინ გავრცელებული არაოფიციალური ინფორმაციით, ინაიშვილს ხელისუფლება, სავარაუდოდ, დსთ-ს რომელიმე ქვეყანაში - შესაძლოა, აზერბაიჯანში გაუშვებს ელჩად. გუშინვე, ინაიშვილზე სახელისუფლებო "გულაცრუების" ერთ-ერთ მიზეზად ჰოლანდიური ინვესტიციის მოზიდვისას წარმოშობილი შიდასახელისუფლებო გაუგებრობა დასახელდა, თუმცა ეს, შესაძლოა, უფრო საბაბი იყოს.

საინტერესოა, რომ ხელისუფლებაში ფოთის პორტის ხელმძღვანელის პოსტის გამოთავისუფლებასთან დაკავშირებით ოფიციალურ კომენტარს არ აკეთებენ. ეკონომიკის მინისტრის კახა ბენდუქიძის განცხადებით, ფოთის პორტის ხელმძღვანელის თანამდებობიდან გათავისუფლებისა და მისი დანიშვნის პრეროგატივა ქვეყნის პრეზიდენტს აკისრია, ამიტომ მან აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით არაფერი იცის.

"სამინისტრომ მოამზადა პრეზიდენტის ბრძანებულების პროექტი ფოთის პორტის წესდებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე. ამჟამად, ფოთის პორტი, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, ისე მოქმედებს, თუმცა ცვლილების შემდეგ ფოთის პორტი კერძო სამართლის იურიდიულ პირად გარდაიქმნება," - განაცხადა ბენდუქიძემ.

თუმცა, მან არც ის უარყო, რომ ფოთის პორტს ახალი ხელმძღვანელი ეყოლება, რომელიც ამ გარდაქმნას რეალურად განახორციელებს.

ბენდუქიძეს დღეს ფოთის პორტის შესაძლო მმართველის ვინაობა არ დაუკონკრეტებია.

მიუხედავად ამისა, გუშინ უკვე გავრცელდა ინფორმაცია, რომ ხელისუფლებას ამ პოსტისთვის შერჩეული ჰყავს ახალგაზრდა და "გაუსვრელი" კადრი, რომელიც დღეს სწორედ კახა ბენდუქიძის მოადგილედ მუშაობს.

თემურ მიმინოშვილი, რომელსაც სახელისუფლებო კულუარებში ფოთის პორტის ახალ ხელმძღვანელად ასახელებენ, "24 საათთან" საუბრისას მისი შესაძლო დანიშვნის ფაქტს არც უარყოფს და არც ადასტურებს.

იგი ამბობს, რომ ეკონომიკის სამინისტროში **"პორტის რესტრუქტურიზაციის, მისი შესაძლებლობების მაქსიმალურად ათვისების შესახებ მსჯელობა მიდის, ხოლო საკადრო საკითხები გადაწყვეტილი არ გახლავთ".**

საბოლოო გადაწყვეტილება ფოთის პორტის მომავალ ხელმძღვანელთან დაკავშირებით უშუალოდ პრეზიდენტ სააკაშვილის მისაღებია, ამიტომ, ცხადია, ბრძანებულების ხელმოწერამდე საკითხი ღიად რჩება.

თუმცა, სახელისუფლებო კულუარებში მიმინოშვილის კანდიდატურაზე საკმაოდ დაბეჯითებით საუბრობენ და მის აქტივებს შორის 26-წლიანი ასაკისთვის საკმაოდ სერიოზულ ეკონომიკურ გამოცდილებას - მათ შორის, ახალგაზრდა ეკონომისტთა ასოციაციაში მოღვაწეობას და "ბიზნეს კონსალტინგის ჯგუფში" (რომლის ერთ-ერთი დამფუძნებელიცაა) მიღებულ მენეჯერულ გამოცდილებასაც ასახელებენ.

რაც შეეხება ფოთის პორტის მომავალ ბედს:

ეკონომიკური განვითარების მინისტრის, კახა ბენდუქიძის განცხადებით, ფოთის პორტის პრივატიზაცია უახლოეს მომავალში მოხდება, თუმცა ობიექტი პირველი რიგის საპრივატიზაციო ობიექტების უკვე გამოქვეყნებულ ნუსხაში არ შედის.

მინისტრი ამას გარკვეული საკითხების მოგვარების აუცილებლობით ხსნის, კერძოდ, არ არის გამორიცხული, რომ პორტის პრივატიზაცია ნაწილ-ნაწილ მოხდეს და, შესაძლოა, იგი რამდენიმე სუბიექტის საკუთრება გახდეს.

ისრაელის კომპანია "SOLEL" საქართველოს "გათბობასაც" გეგმავს

თამარ ივანიძე

საქართველოს პრეზიდენტის ვიზიტიდან ისრაელში სულ რამდენიმე დღე იყო გასული, როცა ისრაელის ბიზნეს-წრეებთან შეხვედრის ერთ-ერთი მონაწილე, მსოფლიოში ცნობილი კომპანია "SOLEL"-ის (Solar Systems LTD) წარმომადგენელი ირა ნილსენი AMC ჯგუფის მოწვევით საქართველოში ჩამოვიდა. ბატონი ირა ნილსენი რედაქციაში ხუთშაბათს გვეწვია და საკუთარი კომპანიის მიზნებთან დაკავშირებით გვესაუბრა.

ლევან ხერხეულიძის ფოტო

"საქართველოში წარმატება ძალიან მნიშვნელოვანია ჩვენთვის. ეს იქნება კარგი მაგალითი მეზობელი და იგივე დსთ-ს ქვეყნებისთვის," - ამბობს ირა ნილსენი.

- რატომ გადაწყვიტა თქვენმა კომპანიამ საქართველოში ჩამოსვლა დღეს და რა გეგმები გაქვთ უახლოეს მომავალში? საქართველო ამ კომპანიისთვის საინტერესოა როგორც თქვენი პროდუქციის ბაზარი, თუ როგორც ტარიტორია, სადაც შეიძლება ინვესტიციის ჩადება და შემდეგ სხვა ბაზრებზე - მაგალითად, იგივე დსთ-ს ბაზარზე გასვლა.

- ჩვენ გადავწყვიტეთ საქართველოში ჩამოსვლა ჩვენი პროდუქციის სპეციფიკიდან გამომდინარე - ჩვენ ვაწარმოებთ მზის ენერგიაზე როგორც წყლის გამათბობლებს, ისე მზის ენერგიაზე მომუშავე კონდიციონერებს და სხვა საყოფაცხოვრებო ტექნიკას. მნიშვნელოვანი იყო საქართველოს ტერიტორიული მდებარეობაც. საქართველოში წარმატება ძალიან მნიშვნელოვანია ჩვენთვის. ეს იქნება კარგი მაგალითი მეზობელი და იგივე დსთ-ს ქვეყნებისთვის. კარგი მაგალითი იმისა, თუ როგორ შეიძლება მზის ენერგიაზე მომუშავე ენერგოდამზოგავი ტექნიკის გამოყენება.

- გაქვთ ინფორმაცია საქართველოში მსგავსი პროდუქციის მწარმოებლების არსებობასთან დაკავშირებით?

- ამ მიმართებით არსებულ სიტუაციას ამ დღეებში ვეცნობი, თუმცა, უნდა ვთქვა, რომ მსოფლიოში წარმოებული, მზის ენერგიაზე მომუშავე ტექნოლოგიების 80 პროცენტის რეალიზატორები ჩვენ ვართ - ჩვენი ტექნოლოგიები საკმაოდ განსხვავებული და წინწასულია ამ მიმართულებით.

- საქართველოში მიაჩნიათ, რომ ჩვენთან არ არის მზის კოლექტორების მუშაობისთვის ხელსაყრელი კლიმატი - ისრაელისგან განსხვავებით, ჩვენთან გაცილებით ცივა.

- ჩვენ მსოფლიოს 70 ქვეყანაში ვმუშაობთ. ვმუშაობთ, მაგალითად, შვეიცარიაში, სადაც ჩვენი ტექნოლოგიები ალპებშია დაყენებული და შესანიშნავად მუშაობს. ტექნოლოგიები ისეთ დონეზეა განვითარებული, რომ საქართველოს პირობებში ის წარმატებით შეცვლის წყლის გამათბობლებს, გათბობის სისტემებს. წარმატებით გაათბობს წყალს 40-50 გრადუსამდე ღრუბლიან და ცივ ამინდშიც. თან, არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ ეს ტექნოლოგიები არის ეკოლოგიურად სუფთა. ამასთან, ჩვენი პროდუქცია არის არა მხოლოდ საყოფაცხოვრებო დანიშნულების, გვაქვს უფრო მაღალი ტექნოლოგიებიც, თუმცა საქართველოს ბაზარზე, პირველ რიგში, აქცენტი საყოფაცხოვრებო პროდუქციაზე გაკეთდება.

- ცნობილია, რომ მზის ენერგია საკმაოდ ძვირი სიამოვნებაა. რამდენად იარსებებს მოთხოვნა საქართველოში ამ პროდუქციაზე?

- ამ ენერგიის გამოყენებას საკმაოდ ბევრი პლუსი აქვს, რაც, ვფიქრობ, მომხმარებელს მის სასარგებლოდ განაწყობს. ფასზე დღეს ძნელია საუბარი - ეს დამოკიდებული იქნება იმაზე, ეს პროდუქცია ისრაელში აიწყობა თუ საქართველოში, და სხვა დეტალებზე.

„თბილავიამშენის“ პრივატიზების ირგვლივ ისევ ხმაურია

სოფო თბილელი

„თბილავიამშენის“ პრივატიზების დეტალებზე საუბარი ეკონომიკური განვითარების მინისტრს კახა ბენდუქიძეს გუშინ ორ შეხვედრაზე მოუწია. პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტიდან ბენდუქიძემ ფრაქცია "მემარჯვენე ოპოზიცია - მრეწველები, ახლების" შეხვედრაზე გადაინაცვლა.

„საწარმო, რომელსაც აქვს პოტენციალი, ორი წლის განმავლობაში დაახლოებით ორასი მილიონი ლარი გაისტუმროს, ასე იაფად არ უნდა გაიყიდოს“, - განაცხადა პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის თავმჯდომარემ რომან გოცირიძემ. იმ დეპუტატების საპასუხოდ, რომლებიც დარწმუნებულები არიან, რომ საწარმო რეალურ ფასთან შედარებით ნაკლებად შეფასდა და "თბილავიამშენი", შესაძლოა, 70 მლნ დოლარზე მეტად გაიყიდოს, ბენდუქიძემ განაცხადა, რომ ყოფილი რუსეთში მსგავსი საწარმოები გაცილებით დაბალ ფასშიც კი ვერ იყიდება. მინისტრმა პარლამენტარებს ნიჟნი ნოვგოროდის, ომსკის, ხაბაროვსკისა და ნოვოსიბირსკის მაგალითები მოუყვანა. მინისტრი დარწმუნებულია, რომ ქარხნის ამჟამინდელი მმართველი შპს “თბილავიმშენის” კოლექტივზე სარფიანი კლიენტის მოძიება შეუძლებელია. პარლამენტში „თბილავიამშენის“ საკითხის ხმაურიანი განხილვის შემდეგ, ბენდუქიძემ იქვე ისიც დასძინა, რომ ის მზადაა საკუთარი ჯიბიდან 1 მილიონ აშშ დოლარი გადაუხადოს მაკლერს, რომელიც სს “თბილავიამშენში” 67 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი თანხის გადამხდელ კლიენტს იშოვის.

საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტიდან ეკონომიკური განვითარების მინისტრმა ფრაქცია "მემარჯვენე ოპოზიცია - მრეწველები, ახლების" შეხვედრაზე გადაინაცვლა. ფრაქციის წევრებმა „თბილავიამშენის“ პრივატიზაციასთან დაკავშირებით კახა ბენდუქიძის შეხედულებების მოსმენის შემდეგ, აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით მთავრობას ერთიანი პოზიციის ჩამოყალიბება ურჩიეს.

საპარლამენტო ფრაქცია "მემარჯვენე ოპოზიცია - მრეწველები, ახლების" ერთ-ერთმა ლიდერმა ზურაბ ტყემალაძემ მთავრობას საწარმოს პრივატიზების მეთოდის დაკონკრეტება მოსთხოვა. მისი თქმით, საჭიროა იმის გარკვევა, მართლაც ტენდერის მეშვეობით მოხდება "თბილავიამშენის" პრივატიზება, თუ პირდაპირი მიყიდვის წესით. ტყემალაძის განმარტებით, აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით მთავრობას ერთიანი პოზიცია არ გააჩნია, **„ფინანსთა მინისტრი ზურაბ ნოღაიდელი აცხადებდა, რომ „თბილავიამშენის“ პრივატიზება ტენდერის სახით უნდა განხორციელებულიყო.**

“ეკონომიკის მინისტრი კი „თბილავიამშენის“ პრივატიზებას პირდაპირი მიყიდვის წესით აპირებს. ფრაქციის პოზიცია ჯერ არ არის ჩამოყალიბებული, რადგან არ არსებობს მთავრობის ნათელი პოზიცია აღნიშნულთან დაკავშირებით,“ - განაცხადა ტყემალაძემ.

ბენდუქიძის განმარტებით, გამართლებულია იმ საწარმოების პირდაპირი წესით გაყიდვა, რომლებიც დროებით მმართველობაშია გადაცემული. ამ კატეგორიას განეკუთვნება “თბილავიამშენი". პრივატიზების პროცესში, უპირატესობა შპს "თბილავიამშენს" მიენიჭება, ეკონომიკის მინისტრი დასძენს, რომ "თბილავიამშენის" პრივატიზება მისი პირადი ინიციატივაა და იგი ამ საკითხზე თავადაა პასუხისმგებელი.

ტყემალაძის თქმით კი, პრივატიზებამდე საწარმოში უნდა ჩატარდეს აუდიტი, რათა დადგინდეს ის რეალური ფასი, რა ფასადაც შეიძლება ეს საწარმო გაიყიდოს.

“კრიტიკა ჩვენი თვითმიზანი არ არის, თუ კარგი საქმე კეთდება, ჩვენ ამას აუცილებლად მხარს დავუჭერთ,“ - განაცხადა ფრაქცია "მემარჯვენე ოპოზიცია - მრეწველები, ახლების" ერთ-ერთმა ლიდერმა.

მყარი ლარი ფასების შენარჩუნების გარანტია

საზოგადოებასა და ექსპერტთა შორის გავრცელებულ ინფორმაციას იმის თაობაზე, რომ ლარის კურსის გამყარება ხელისუფლების მხრიდან ხელოვნურად ხდება, გუშინ ეროვნული ბანკის გამოხმაურება მოჰყვა.

"ეროვნული ვალუტის გაცვლითი კურსი სტაბილურია და მისი მნიშვნელოვანი რყევები მოსალოდნელი არ არის. ლარის გამყარება კი სამომხმარებლო ბაზარზე ფასების ზრდის წინააღმდეგ მოქმედი ფაქტორია," - აცხადებენ ეროვნულ ბანკში და ირწმუნებიან: **"რომ არა ლარის გამყარება, ფასები გაცილებით მაღალი იქნებოდა და ლარის გაუფასურების შემთხვევაში ინფლაცია საშიშ ფორმებს მიიღებდა"**. ეროვნული ბანკის მონაცემებით, მთლიანი შიდა პროდუქტის სტრუქტურაში გაზრდილია მშენებლობის, სასტუმროებისა და რესტორნების, საფინანსო შუამავლობის, კავშირგაბმულობის ხვედრითი წილი.

ლარის გამყარებამ, ფასების დაბალანსების გარდა, საპროცენტო განაკვეთებისა და დოლარიზაციის შემცირება და ეროვნული ვალუტისადმი ნდობის გაზრდა გამოიწვია. ეროვნული ვალუტის გამყარების მიზეზებად კი ეკონომიკის ლეგალიზაციას, ინვესტიციებისა და საბიუჯეტო შემოსავლების გაზრდას, მთავრობის დეპოზიტებზე თანხების დაგროვებას და ეკონომიკური სუბიექტების მოლოდინს ასახელებენ.

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ირაკლი მანაგაძის მტკიცებით, ქვეყნის ეკონომიკა სტაგნაციაში არ იმყოფება და იგი ვითარდება.

"არგუმენტი, თითქოს ლარის გამყარება საექსპორტო პოტენციას აქვეითებს, აბსურდულია, რადგან ეს სტატისტიკაში არ აისახება. ექსპორტის ზრდის ტენდენციები შარშანდელ მაჩვენებლებს წინ უსწრებს. ლარის გამყარება ღრმა, შეუქცევადი პროცესი არ არის," - განაცხადა მანაგაძემ.

მისივე თქმით, ქვეყანაში ეროვნული ვალუტის მიმოქცევა იზრდება, მატულობს საერთაშორისო რეზერვები, ინფლაცია კონტროლირებადია და ფასებიც კონტროლს ექვემდებარება.

ხუთი აგვისტოს მდგომარეობით, ეროვნული ვალუტის კურსი აშშ დოლართან მიმართებაში 1.8700 შეადგენს. მიმდინარე წლის 7 თვეში თბსბ-ზე საერთო მოცულობამ 121 402 500 აშშ დოლარი შეადგინა, საიდანაც 92 644 500 აშშ დოლარი ეროვნულმა ბანკმა შეიძინა.

საანალიზო პერიოდში, სებ-ის მიერ შესყიდულმა უცხოურმა ვალუტამ კიდევ უფრო გაზარდა საერთაშორისო სავალუტო რეზერვების მოცულობა და მან, 2 აგვისტოს მდგომარეობით, 285.4 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა.

როგორც ეროვნულ ბანკში აცხადებენ, ასეთი მოცულობის სავალუტო რეზერვი სებ-ს მისი არსებობის ისტორიაში ჯერ არ ჰქონია.

ეროვნული ბანკის სავალუტო სამმართველოს უფროსის, კახა სეხნიაშვილის განმარტებით, სებ-ის სარეზერვო კალათა ორი ვალუტით არის წარმოდგენილი. მასში აშშ დოლარის წილი 60 პროცენტს, ხოლო ევროსი - 40 პროცენტს შეადგენს. მისი შეფასებით, სავალუტო რეზერვების ზრდის ტენდენცია გრძელდება.

გასათვალისწინებელია ისიც, რომ მიმოქცევაში ფულის მასის რაოდენობა გაიზარდა. მიმდინარე წლის 7 თვის განმავლობაში მიმოქცევაში არსებულმა ნაღდმა ფულმა 514.2 მლნ ლარი შეადგინა, რაც გასული წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 87.3 მლნ ლარითაა გაზრდილი (შარშანდელ 7 თვეში იყო 426.9 მლნ).

შემცირდა ასევე მინიმალური სარეზერვო მოთხოვნის ნორმა. რაც იმას ნიშნავს, რომ კომერციულ ბანკებს დეპოზიტების მოზიდვა და აქტიური ოპერაციების წარმოება უფრო იაფი დაუჯდებათ. კომერციული ბანკების მოზიდული სახსრების გაიაფება კი, საბოლოო ჯამში, კრედიტებზე საპროცენტო განაკვეთების კლებას გამოიწვევს. დამატებითი ფულადი რესურსი კი, უკანასკნელ პერიოდში ლარზე მოთხოვნის მზარდი ტენდენციის გათვალისწინებით, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია.

24 საათი

United Nations Development Programme
UNDP Georgia

UNDP

გაეროს განვითარების პროგრამა "დასაქმების ხელშეწყობისა და მცირე და საშუალო საწარმოთა განვითარების პროექტის" ფარგლებში აცხადებს ტენდერს **"დასაქმების ხელშეწყობისა და მცირე და საშუალო საწარმოთა განვითარების პროექტის ბიზნეს ინკუბატორის კომპონენტის"** ფარგლებში ბიზნეს ინკუბატორის სამშენებლო/სარემონტო სამუშაოების შესრულებაზე.

ტენდერში მონაწილეობის უფლება აქვთ მხოლოდ ლიცენზირებულ კერძო და სახელმწიფო სამშენებლო ორგანიზაციებს. ყველა დაინტერესებულ სამშენებლო ორგანიზაციას სატენდერო დოკუმენტაციის პაკეტის მიღება შეუძლია გაეროს სახლში შემდეგ მისამართზე: **ქ. თბილისი, ერისთავის ქ. N9, I სართული, მიმღებში, 2004 წლის 16 აგვისტოს 17 საათამდე.**

ტენდერში მონაწილე კანდიდატმა სატენდერო დოკუმენტაციის პაკეტის მისაღებად უნდა წარმოადგინოს:

1) პასპორტი

2) ლიცენზია (ასლი)

3) ორგანიზაციაში მუშაობის დამადასტურებელი დოკუმენტი და მინდობილობა, რითაც სამშენებლო ორგანიზაცია აძლევს უფლებას პიროვნებას წარმოადგინოს იგი ტენდერში

ტენდერში მონაწილე სამშენებლო ორგანიზაციამ უნდა წარმოადგინოს სრული ინფორმაცია სატენდერო პაკეტის შემადგენელი ქვემოთ ჩამოთვლილი დოკუმენტების მიხედვით:

1) განაცხადის წარდგენის ინსტრუქცია

2) ტენდერში მონაწილეობის განაცხადი

3) სატენდერო წინადადების ფორმა (ლოკალური და კრებსითი ხარჯთაღრიცხვები, ნახაზები)

4) ლიცენზია (ასლი)

5) იურიდიული სტატუსი (წესდების ასლი)

6) სამშენებლო ორგანიზაციის ანკეტა დანართებით

7) ცნობა საგადასახადო ინსპექციიდან ტენდერში მონაწილის სახელმწიფო ბიუჯეტის მიმართ დავალიანების არქონის შესახებ

8) საგადასახადო ინსპექციიდან დამატებული ღირებულების გადასახადის გადამხდელის სერთიფიკატის ასლი

9) ცნობა უძრავი ქონების რეესტრიდან, რომ ორგანიზაციის ქონება დაყადაღებული არაა.

ტენდერში მონაწილეობის გადასახადია 100 ლარი, რომელიც უკან არ დაბრუნდება. გადასახადი უნდა გადაირიცხოს გაეროს განვითარების პროგრამის ანგარიშზე. ანგარიშის ნომერია: თიბისი ბანკი, ბანკის კოდი: 220101830, ანგარიშის ნომერი: 609300. გადარიცხვის დანიშნულებაში მიუთითეთ: "ბიზნეს ინკუბატორი"და ტენდერში მონაწილე კომპანიის სახელი.

საკონსულტაციო შეხვედრა დაინტერესებულ სამშენებლო ორგანიზაციებთან შედგება 18 აგვისტოს 12:00 საათზე გაეროს სახლის საკონფერენციო დარბაზში.

სატენდერო პაკეტის ჩაბარების ბოლო ვადაა 2004 წლის 27 აგვისტო 17 საათი მისამართზე: ქ. თბილისი, ერისთავის ქ. N9, I სართული, მიმღები.

რუსეთის მორიგ „მტერს" პოლიტიკურ თავშესაფარს ანიჭებენ

ლევან გელაშვილი

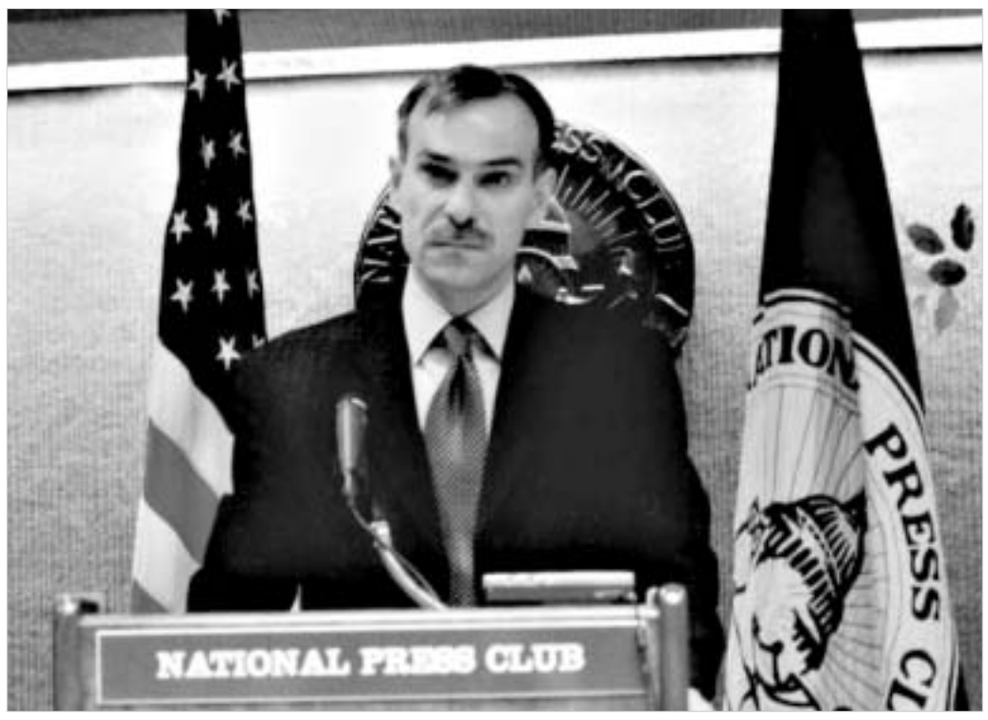

საგარეო საქმეთა მინისტრი პოლიტიკური დევნილია.

რუსეთისა და შეერთებული შტატების მორიგი დაპირისპირების მიზეზი კვლავ ჩეჩნეთი ხდება. სკანდალის ავტორი საზღვარგარეთ ასლან მასხადოვის ემისარი ილიას ახმადოვი გახლავთ, რომელსაც ამერიკის ხელისუფლებამ პოლიტიკური დევნილის სტატუსი მიანიჭა.

შეიძლება ითქვას, რომ ახმადოვი, რომელიც უკვე დიდი ხანია, აშშ-ში ცხოვრობს, შესაძლოა, დე ფაქტო პოლიტიკურ დევნილად ჩაითვალოს. საქმე იმაშია, რომ ბოსტონის სასამართლომ მიმდინარე წლის აპრილში გამოიტანა დადგენილება, რომლის მიხედვითაც ახმადოვს პოლიტიკური თავშესაფარი მიენიჭა. თუმცა, ვერდიქტის გამოტანის შემდეგ აშშ-ს საიმიგრაციო სამსახურმა ბოსტონის სასამართლოს გადაწყვეტილება გაიპროტესტა. ამდენად, სასამართლოს დადგენილება აპელაციის განხილვამდე იქნა შეჩერებული.

სინამდვილეში კი, არავითარ საapელაციო განხილვას ადგილი არ ჰქონია. ამერიკის ხელისუფლებამ აპელაცია ისევე ჩუმად და შეუმჩნევლად გამოიწვია უკან, როგორც ეს თავის დროზე, ბოსტონის სასამართლომ დადგენილებასთან დაკავშირებით გააკეთა.

არანაკლებ საინტერესოა ახმადოვის ახალი სტატუსის სხვა გარემოებებიც. საქმე იმაშია, რომ ამ სენსაციური გადაწყვეტილების შესახებ პრესისათვის ჩეჩნეთში მშვიდობის შენარჩუნების კომიტეტის მიერ გახდა ცნობილი. აღნიშნული კომიტეტის თანათავმჯდომარეები აშშ-ს პრეზიდენტის ყოფილი მრჩეველი უსაფრთხოების საკითხებში ზბიგნევ ბჟეზინსკი და ყოფილი სახელმწიფო მდივანი ალექსანდრ ჰეიგი არიან. უფრო მეტიც, კომიტეტშივე განაცხადეს, რომ ახმადოვი საკმაოდ ცნობილი არასამთავრობო ორგანიზაციის – დემოკრატიის ხელშეწყობის ეროვნული ფონდის (National Endowment for Democracy) გრანტის მიმღები იქნება. აღნიშნული ფონდი მჭიდრო კავშირშია როგორც ამჟამინდელი, ისე ყოფილი ადმინისტრაციის წევრებთან. ეს სტრუქტურა პრეზიდენტ რეიგანის ინიციატივით 1984 წელს შეიქმნა და მის ძირითად მიზანს საბჭოთა ბლოკის სახელმწიფოების წინააღმდეგ იდეოლოგიური ბრძოლა და მესამე მსოფლიოს ქვეყნებში დემოკრატიული მოძრაობების მხარდაჭერა წარმოადგენდა. ორგანიზაციას აშშ-ს კონგრესი აფინანსებს, ხოლო მისი უცვლელი პრეზიდენტი ცნობილი ამერიკელი დიპლომატი კარლ გერშმანი გახლავთ.

ამრიგად, ახმადოვი, საკუთარი საქმიანობის გასაგრძელებლად, ამ ორგანიზაციის მიერ გამოყოფილ, რეიგანის სახელობის გრანტს მიიღებს. ჩეჩნეთში მშვიდობის შენარჩუნების კომიტეტში აღნიშნეს, რომ ახმადოვი ვაშინგტონში აპირებს გადასვლას, სადაც მას ყოველთვიურად დაენიშნება სტიპენდია, გადაუხდიან სამედიცინო დაზღვევას და სატრანსპორტო ხარჯებს აუნაზღაურებენ.

ერთი სიტყვით, ახმადოვის ახალი ცხოვრების უკან ვაშინგტონის ადმინისტრაციის წარსულში ცნობილი მოღვაწეები დგანან. ახმადოვის საიდუმლო მოლაპარაკებები კონგრესის წევრებთან და თეთრი სახლის თანამშრომლებთან სწორედ ამ ორგანიზაციებმა უზრუნველყვეს. ამ შეხვედრების შინაარსი ცნობილი არავისთვის არის, თუმცა, ტრადიციულად, აღნიშნული მოლაპარაკებები მოსკოვის გაღიზიანებას იწვევდა.

ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი გარემოება გახლავთ ისიც, რომ ახმადოვს პოლიტიკური თავშესაფარი მიანიჭეს აშშ-ში – ქვეყანაში, რომელსაც საკმაოდ მკაცრი საიმიგრაციო კანონები აქვს. პოლიტიკური დევნილი არა მარტო იურიდიული სტატუსია, არამედ ამა თუ იმ იმიგრანტის მიმღები ქვეყნის პოლიტიკური პოზიციაცაა.

გაერო-ს გენერალური ასამბლეის 1967 წლის რეზოლუციისა და მრავალი სხვა ეროვნული კონსტიტუციებისა და კანონების მიხედვით, უცხოელი მოქალაქის ან მოქალაქეობის არმქონე პირის პოლიტიკურ დევნილად ცნობა და მისთვის პოლიტიკური თავშესაფარის მიცემა ავტომატურად ნიშნავს იმის დადასტურებას, რომ აღნიშნული პირი თავის სამშობლოში "პოლიტიკური საქმიანობისათვის ეროვნული და რელიგიური მოტივებით იდევნება". სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, აღიარებენ ფაქტს, რომ თავშესაფრის მიმღებს უსამართლოდ დევნიან.

ამდენად, რუსეთის არგუმენტი, რომ ახმადოვი ჩეჩენი ტერორისტების ხელის შემწყობი და მხარდამჭერი გახლავთ, იურიდიულ ენაზე, ყოვლად უსაფუძვლოა. თავის დროზე, რუსეთის პროკურატურას მსგავსი რამ გაუკეთა ბრიტანეთის ხელისუფლებამაც, რომელმაც ბორის ბერეზოვსკის, იული დუბოვს და ახმედ ზაკაევს პოლიტიკური დევნილის სტატუსი მიანიჭა.

სხვათა შორის, ახმადოვის წინააღმდეგ რუსეთის ხელისუფლებას მძიმე ბრალდებები არასოდეს წაუყენებია. სამართალდამცავები მხოლოდ იმას აცხადებდნენ, რომ ახმადოვი ასლან მასხადოვთან და, შესაძლოა, შამილ ბასაევთანაც, ახლო კავშირში იმყოფებოდა. თუმცა, ამგვარი კავშირებით მის დანაშაულებრივ საქმიანობაში ვინმეს დარწმუნება საკმაოდ რთულია, რადგან მეორე ანტიჩეჩნური კამპანიის დაწყებამდე სამივე მათგანი იჩკერიის ხელისუფლებაში მოღვაწეობდა. უფრო მეტიც, გუშინწინ ჩეჩნურ საიტზე გაჩნდა მასხადოვის დადგენილება, რომლის თანახმადაც, ახმადოვი იჩკერიის საგარეო საქმეთა მინისტრად დაინიშნა. აქ კი ერთგვარ პარადოქსსაც ვაწყდებით – საგარეო საქმეთა მინისტრი პოლიტიკური დევნილია.

საუდის არაბეთში ალ ქაიდას ერთ-ერთი ლიდერი დააკავეს

საუდის არაბეთის სამართალდამცავებმა დააკავეს სასულიერო პირი, რომელიც, მათი მტკიცებით, ქვეყანაში მოქმედი ალ ქაიდას დაჯგუფების ლიდერია. ოფიციალური წყაროები იტყობინება, რომ დაკავებული ფარის ალ ზარანი არაბული სამეფოს მიერ შედგენილ ტერორისტთა 26-კაციან სიაში რიგით მე-12-ეა.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენელმა "სი-ენ-ენ"-ს განუცხადა, რომ ეჭვმიტანილი სასულიერო პირი ხუთშაბათს საღამოს იემენის საზღვართან, საუდის არაბეთის სამხრეთ-დასავლეთის მთიანეთში დააკავეს. მასთან ერთად დაკავებულია კიდევ ერთი ეჭვმიტანილი, რომლის ვინაობასაც ხელისუფლება, გამოძიების ინტერესებიდან გამომდინარე, არ ამჟღავნებს. სამართალდამცავები ხაზს უსვამენ, რომ ორივე ეჭვმიტანილი "მოულოდნელი და ეფექტური" ოპერაციის შედეგად დააკავეს და დაკავებულებს, მიუხედავად იმისა, რომ იარაღი თან ჰქონდათ, მისი გამოყენების შესაძლებლობა არ მისცემიათ.

საუდეველთა მტკიცებით, ალ ზარანის გადაწყვეტილებით ხდებოდა "ურწმუნოებად" და "ისლამის მტრებად" ადამიანების შერაცხვა. მასვე აბრალებენ ალ კაიდას ტერორისტული ჯგუფებისთვის მოხალისეების მოძიებას. აღსანიშნავია, რომ 11 სექტემბრის ტერაქტის დროს თვითმფრინავის 19 გამტაცებლიდან 15 საუდის არაბეთიდან იყო.

ტერორისტთა სიაში ყველა მის წინ მდგომი 2003 წლის მაისში ერ-რიადში მომხდარი აფეთქებების შემდეგ ან მოკლული ან დაკავებულია.

ალ ქაიდამ და სხვა ტერორისტულმა დაჯგუფებებმა, ბოლო დროს, საუდის არაბეთში მოქმედი უცხოური კომპანიების წარმომადგენლებზე მთელი რიგი თავდასხმები განახორციელეს, რამაც ნავთობის ექსპორტიორი ქვეყნის ეკონომიკას სერიოზული საშიშროება შეუქმნა.

საფრთხის თავიდან ასაცილებლად საუდის არაბეთმა ფართომასშტაბიანი სპეცოპერაციები ჩაატარა, რომელთა შედეგადაც ბევრი ეჭვმიტანილია დაკავებული. საუდის მონარქმა შეზღუდული ამნისტიის განკარგულებაც გამოსცა მათთვის, ვინც ივლისის ბოლომდე ნებაყოფლობით ჩაბარდებოდა ხელისუფლებას. ამ ხნის განმავლობაში ქვეყნის სამართალდამცავ ორგანოებს ექვსი ადამიანი ჩაბარდა. თუმცა, მთავარმა ეჭვმიტანილებმა, მათ შორის, ალ ზარანმა ხელისუფლებასთან გარიგებაზე კატეგორიული უარი განაცხადეს.

რადიკალ ისლამისტებში ალ ზარანის მნიშვნელობაზე ისიც მიუთითებს, რომ მისი დაკავებისთანავე ისლამურ ინტერნეტ-გვერდებზე საუდეველი ეჭვმიტანილის მხარდამჭერი ცნობები გაჩნდა, სადაც ალაჰს მის თავს შეავედრებდნენ.

სი ენ ენ

მოკლედ

სადამ ჰუსეინის მოსამართლე განსასჯელის სკამზე შეიძლება თავად აღმოჩნდეს

სააგენტო "რია-ნოვოსტი" იტყობინება, რომ ხუთშაბათს საღამოს ერაყის პროკურატურის ხელმძღვანელის, რომელიც ამავდროულად ერაყის ყოფილი დიქტატორის სასამართლო ტრიბუნალის თავმჯდომარეცაა, სალემ ხალაბის დაპატიმრებაზე ორდერი გაიცა. სააგენტო აცხადებს, რომ ასეთი ინფორმაცია მას სადამ ჰუსეინის დაცვის კომიტეტმა მიაწოდა. კომიტეტის წევრების თქმით, 41 წლის ხალაბის კორუფციაში მონაწილეობა და დიდძალი თანხების მითვისება ედება ბრალად. საქმე კუვეიტელებისგან ქრთამის აღებას ეხება. გასაგები მიზეზების გამო, კუვეიტელებს საკუთარი ანგარიში აქვთ ერაყელ დიქტატორსა და მის გარემოცვასთან. სავარაუდოდ, გარიგების მიზანი განსასჯელებისათვის უფრო მკაცრი სასჯელის გამოტანა უნდა ყოფილიყო. სკანდალთან დაკავშირებით, ტრიბუნალის ძველი შემადგენლობა სასწრაფოდ დაითხოვეს და მის ნაცვლად ახალი დანიშნეს.

რუსი ოლიგარქები ევროპის ბიზნესელიტაში მოხვდნენ

ჟურნალ "Fortune"-ის მიერ გამოქვეყნებულ 25-კაციან სიაში ევროპის ყველზე გავლენიანი ბიზნესმენები მოხვდნენ. მთავარი კრიტერიუმი, ეკონომიკაზე კონტროლის უნარი იყო და არა სიმდიდრე. სწორედ ამიტომაა, რომ მათ შორის მხოლოდ ორი რუსი ოლიგარქია წარმოდგენილი – მიხაილ ფრიდმანი და რომან აბრამოვიჩი. აღსანიშნავია, რომ "Fortune"-ის აზრით, ფრიდმანი უფრო მეტად გავლენიანია (იგი სიაში მე-10 ადგილს იკავებს), ვიდრე უფრო მდიდარი აბრამოვიჩი (21-ე ადგილი).

"ალფა-ჯგუფის" სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე მიხაილ ფრიდმანის ასეთი წარმატების მიზეზი, მისი კრემლთან კარგი ურთიერთობებია. მან ადეკვატურად წარმართა თავისი საქმიანობა და ოსტატურად აიცილა თავიდან მიხაილ ხოდორკოვსკის ხვედრი. ოლიგარქმა დროულად მიყიდა კომპანიის ნახევარი "ბრიტიშ პეტროლიუმს". ამით მან და მისმა პარტნიორებმა არა მარტო 7 მლრდ აშშ დოლარი, არამედ ძლიერი მოკავშირეც მიიღეს "ბრიტიშ პეტროლიუმისა" და ბრიტანეთის მთავრობის სახით.

ჟურნალი, ფრიდმანთან შედარებით, აბრამოვიჩის მიმართ ნაკლებად არის სიმპათიებით გამსჭვალული, და რიტორიკულ კითხვასაც სვამს – რატომ არ ინტერესდება კრემლი ჩუკოტკის გუბერნატორის ქონებით?

ევროპის 25-კაციან ბიზნეს-ელიტას კი, "Fortune"-ის აზრით, "ბი-პი"-ს გენერალური დირექტორი ლორდი ჯონ ბრაუნი უდგას სათავეში. სიაში მოხვდნენ ევროპის უძლიერესი კომპანიების, მათ შორის - ფრანგული "ტოტალ"-ის, "ნესტლე"-ს, "სიმენს"-ის, "ნოკია"-ს, "ვოდაფონ"-ის, "დოიჩე ბანკ"-ის, "დაიმლერ-რაისლერ"-ის, "ბე-ემ-ვე"-ს და ა.შ. მფლობელებიც. სიაში არიან ბანკირები, საავტომობილო, ფარმაცევტული, კოსმეტიკური და მაღალი ტექნოლოგიების ინდუსტრიათა წარმომადგენლები, თუმცა ნიშანდობლივია, რომ სიის სათავეში მენავთობეები აღმოჩნდნენ.

უტრო.რუ

ნარკოტიკების წინააღმდეგ ბრძოლა წარუმატებელი აღმოჩნდა

ამერიკელმა ჩინოვნიკმა ჯონ უოლტერსმა, რომელიც ნარკოტიკების წინააღმდეგ ბრძოლას ხელმძღვანელობდა, ლათინურ ამერიკაში აშშ-ს ანტინარკოტიკული კამპანიის წარუმატებლობა აღიარა. მექსიკაში სიტყვით გამოსვლისას, მან განაცხადა, რომ მილიარდი აშშ დოლარი, რომელიც წლების განმავლობაში ამ კამპანიას ხმარდებოდა, უქმად დაკარგულია, რადგან ლათინოამერიკული კოკაინის აშშ-ს ქალაქებში შემოტანის აღკვეთა საბოლოოდ მაინც ვერ შეძლეს. "მცდელობების მიუხედავად, ნარკოტიკების შემოდინების შემცირებასთან დაკავშირებით სასურველი შედეგების მიღწევა მაინც ჭირს", - აღნიშნა მან. ამავდროულად, იგი იმედს არ კარგავს, რომ სულ მცირე დროში არსებული ვითარება რადიკალურად შეიცვლება. მექსიკის დედაქალაქში უოლტერსი კოლუმბიიდან ჩავიდა. ექსპერტთა შეფასებით, ამერიკელი ჩინოვნიკის მხრიდან ამგვარი განცხადებების გაკეთება ე.წ. "კოლუმბიის" გეგმის ჩავარდნის აღიარების ტოლფასია. ნარკოკონტრაბანდით დაკავებული ბანდებისა და კოკაინის პლანტაციების ლიკვიდაციის ზემოხსენებული გეგმით კოლუმბიის ხელისუფლება მსოფლიოში მესამე ადგილზეა, ვისაც ამ მიზნით აშშ-მ სამხედრო დახმარება აღმოუჩინა.

ჟურნალისტებთან საუბრისას ჯონ უოლტერსმა განსაკუთრებულად აღნიშნა მექსიკის ძალისხმევა ნარკოტიკების გავრცელებასთან ბრძოლაში. ანტინარკოტიკული რეიდების შედეგად დაკავებულ იქნა მსხვილ ნარკოკარტელთა ლიდერები, მაგრამ ამას ნარკოტრეფიკის მოცულობა არ შეუმცირებია.

ბი ბი სი

მავრიტანიის დედაქალაქს კალიები შეესია

კალიებს 24 საათის განმავლობაში ზუსტად იმ რაოდენობის მცენარის განადგურება შეუძლიათ, რამდენსაც იწონიან.

კალიების უზარმაზარმა გუნდმა მავრიტანიის დედაქალაქი ნუაკშოტი მიმდებარე მინდვრების განადგურების შემდეგ ამოიღო მიზანში. უდაბნოთი გარშემორტყმული ქალაქის მწვანე საფარი რამდენიმე საათში იქნა ლიკვიდირებული. შემოსევის შემდეგ ხეებს არც ერთი ფოთოლი აღარ შერჩა, ხოლო ბალახის საფარი მთლიანად იქნა განადგურებული. ქალაქის მცხოვრებლებმა მწერების მოსაგერიებლად კოცონები გააჩაღეს, თუმცა უშედეგოდ. ყველაზე მეტად კი მავრიტანიის ფერმერები დაზარალდნენ. მიუხედავად იმისა, რომ მიყენებული ზარალი ჯერ ბოლომდე არაა შეფასებული, ერთი რამ უკვე ცხადია, სახელმწიფოს დახმარების გარეშე ათასობით ადამიანი შიმშილისთვის არის განწირული. მომხდარი განსაკუთრებით სამწუხაროა იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ უკანასკნელი წლების განმავლობაში მავრიტანიაში გვალვის შემდეგ, როგორც იქნა, განვიმდა და მოსახლეობა წელს უკვე კარგ მოსავალს ელოდა. როგორც ექსპერტები აცხადებენ, სწორედ წვიმა გახდა კალიების შემოსევის მიზეზი. მაღალი ტენიანობის პირობებში მწერების რაოდენობამ შემაშფოთებელ მაჩვენებელს მიაღწია. როგორც ცნობილია, კალიას 24 საათის განმავლობაში ზუსტად იმ რაოდენობის მცენარის განადგურება ძალუძს, რამდენსაც თავად იწონის. შედარებისთვის, მწერებს, რომელთა საერთო რაოდენობა ტონას უთანაბრდება დღე-ღამის განმავლობაში იმდენი პროდუქტის განადგურება შეუძლიათ, რამდენიც 2 500 ადამიანს სჭირდება საკვებად. კალიების გუნდს დღეში 100 კმ სიჩქარით გადაადგილება ძალუძს. მათთან ბრძოლა ავიაციის გამოყენებით ხდება და რაც განვითარებული ქვეყნებისთვისაც საკმაოდ რთულია. ასეთი მასშტაბების შემოსევა დასავლეთ აფრიკაში უკვე 15 წელია, რაც აღარ ყოფილა. სამხრეთი მავრიტანია და სენეგალი უკვე უბედურების ზონაში იმყოფებიან. საგანგებო მდგომარეობაა გამოცხადებული გამბიაში, სადაც საფრანგეთმა დახმარების აღმოსაჩენად ექსპერტთა ჯგუფი უკვე გაგზავნა. საფრთხე ემუქრება მალის, ნიგერიას, სუდანსა და მაროკოსაც.

სი ენ ენი

ერაყელ შიიტთა სულიერი ლიდერი სამკურნალოდ ლონდონში მიდის

ერაყის ყველაზე გავლენიანმა შიიტთა სულიერმა ლიდერმა აიათოლა ალი ალ სისტანმა ერაყი დატოვა და ლონდონში გაემგზავრა. როგორც გუშინ იტყობინებოდნენ, იგი ბრიტანეთში სამკურნალოდ წავიდა. ერაყელი დიდი აიათოლა დღემდე წმინდა ქალაქ ნეჯეფში ცხოვრობდა და ადგილობრივი კარდიოლოგების მეთვალყურეობის ქვეშ იმყოფებოდა. თუმცა, ნეჯეფში განახლებულმა შეიარაღებულმა დაპირისპირებამ რელიგიური ლიდერის მკურნალ ექიმებს ეჭვი გაუჩინა, რომ მკურნალობის კურსი სრულყოფილი იქნებოდა და მის ჯანმრთელობას საფრთხე არ დაემუქრებოდა. "აიათოლას ჯანმრთელობის მდგომარეობა რამდენიმე დღის წინ გაუარესდა", - აცხადებს ბეირუთში მყოფი მისი წარმომადგენელი შეიხ ჰამედ ხაფაფი. მის მშობლიურ ქალაქ ნეჯეფში კვალიფიციური სამედიცინო დახმარების მიღების არანაირი პირობა არ არსებობს, მით უმეტეს ახლა როცა კიდევ უფრო მეტი სისასტიკით განახლდა ბრძოლები მეჰდის არმიასა და ერაყის უსაფრთხოების ძალებს შორის (ბრძოლაში ოდნავ მოგვიანებით, აშშ-ს საზღვაო ქვეითებიც ჩაერთნენ), ამიტომ აუცილებელი გახდა რელიგიური მოღვაწის საზღვარგარეთ გამგზავრება.

70 წლის ალ სისტანი დღეისათვის ცოცხალი ხუთი დიდი აიათოლადან ერთ-ერთია, ამავდროულად, ერაყში იგი ყველაზე ხნიერია, შესაბამისად, იერარქიით ყველაზე მაღლა მდგომიც.

ბი ბი სი

ორი სიტყვით

უკრაინა. უკრაინის პრეზიდენტის ლეონიდ კუჩმას განცხადებით, სევასტოპოლი იყო და ყოველთვის დარჩება უკრაინის სამხედრო-საზღვაო ძალების ძირითად ბაზად. მისი აზრით, სევასტოპოლიდან უკრაინის ფლოტის "დონუზლავ"-ში განთავსების შესახებ გავრცელებული ინფორმაცია მორიგი პროვოკაციაა. აჟიოტაჟი ფლოტის დისლოკაციის შეცვლის შესახებ კვირის დასაწყისში უკრაინის სამხედრო-საზღვაო ძალების მეთაურის პირველი მოადგილის იგორ კაბანენკოს განცხადებას მოჰყვა, თუმცა მან გარკვევით აღნიშნა, რომ ძირითადი ბაზის გადატანა არ იგეგმება, "დონუზლავ"-ის ყურეში საბრძოლო ტექნიკის მხოლოდ რამდენიმე ერთეული იქნება გადაყვანილი. კაბანენკოს განცხადების თანახმად, "უკრაინის სამხედრო-საზღვაო ძალებისა და რუსეთის ფედერაციის შავი ზღვისპირეთის ფლოტის სევასტოპოლში ბაზირება ყოფილი საბჭოთა კავშირის დროს დადებული ხელშეკრულების საფუძველზეა განხორციელებული. აღნიშნული ხელშეკრულება საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ უკრაინის უმაღლესი რადის მიერ იქნა რატიფიცირებული". ამჟამად უკრაინის სამხედრო-საზღვაო ძალების შემადგენლობაში 40-მდე სამხედრო ხომალდი ირიცხება, თუმცა მათი უმრავლესობის გამართულობა სპეციალისტების ეჭვს იწვევს. **იტარ-ტასი**

■ ■ ■

ყირგიზეთი. კოლექტიური უსაფრთხოების ხელშეკრულების საფუძველზე ყირგიზეთის პოლიგონზე "ედელვაისი" 2 აგვისტოს დაწყებული სწავლებები "საზღვარი 2004" წარმატებით დასრულდა. მასში მონაწილეობას იღებდა რუსეთის, ტაჯიკეთის, ყაზახეთისა და ყირგიზეთის სამხედრო ძალები, რომელთა სასწავლო ამოცანა საზღვარგარეთიდან ფერგანას ველზე შემოჭრილი უცნობი შეიარაღებული ფორმირებების შეჩერება და განადგურება იყო. სწავლებებს თვალყურს ადევნებდნენ ყირგიზეთის პრეზიდენტი ასკარ აკაევი, კოლექტიური უსაფრთხოების ხელშეკრულების ორგანიზაციის გენერალური მდივანი ნიკოლაი ბორიუჯა, ბელორუსის, ყაზახეთის, ყირგიზეთის, რუსეთისა და ტაჯიკეთის თავდაცვის მინისტრები და ასევე ზემოხსენებული ორგანიზაციის წევრი-სახელმწიფოების სამხედრო ატაშეები. სწავლებების შედეგების შეჯამებისას ხელი მოეწერა შეთანხმებას, რომელიც ცენტრალური აზიის რეგიონში სამხედრო-პოლიტიკური ვითარების გაუარესების შემთხვევაში უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად ერთიანი მოქმედების გეგმის შემუშავების საშუალებას იძლევა. **24 საათი**

■ ■ ■

მოლდოვა. თვითგამოცხადებული დნესტრისპირეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტი იგორ სმირნოვი რესპუბლიკის სტატუსის შესახებ ხუთმხრივი (დნესტრისპირეთი, მოლდოვა, რუსეთი, უკრაინა და ეუთო) ფორმატის ფარგლებში მოლაპარაკებების გაგრძელების სურვილს გამოთქვამს, თუმცა იქვე აღნიშნავს, რომ მოლდოვასთან შეერთებაზე ლაპარაკიც კი ზედმეტია. არასამთავრობო ორგანიზაციის წევრებთან შეხვედრისას მან განაცხადა: "ჩვენ იმდენად დავშორდით მოლდოვას ყველა სფეროში, რომ გაერთიანების შემთხვევაშიც, საეჭვოა იგი დიდხანს გაგრძელდეს". დაბოლოს, მან მოლდოვის პრეზიდენტი არჩევნების პრობლემის გადაწყვეტისთვის "დნესტრისპირეთის დაძაბულობის ესკალაციის" მცდელობაში დაადანაშაულა. **ინტერფაქსი**

■ ■ ■

რუსეთი. ლიტვის სამხედრო ატაშე პოლკოვნიკი სიგიტას ბუტკუსი "პერსონა ნონ გრატა"-დ არის გამოცხადებული, - ასეთი ცნობა გაავრცელა გუშინ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ. რუსეთის ინტერესებისათვის ზიანის მომტან საქმიანობაში დადანაშაულებულმა ლიტველმა პოლკოვნიკმა რუსეთის ტერიტორია ორ დღეში უნდა დატოვოს. ამავდროულად, რუსეთის მხარემ უარი განუცხადა აკრედიტაციაზე ლიტველ პოლკოვნიკ ჟაბასს, რომელსაც ახალი სამხედრო ატაშის ფუნქციები უნდა ეკისრა. შეგახსენებთ, ამგვარი ინციდენტი პირველი არ არის რუსეთსა და ბალტიისპირეთის ქვეყნების დიპლომატიურ ურთიერთობებში. უკანასკნელ პერიოდში რამდენიმე ასეთ შემთხვევას უკვე ჰქონდა ადგილი, თანაც ნიშანდობლივია, რომ მხარები ნაცვალგების პრინციპის გათვალისწინებით ყოველთვის ერთნაირი რაოდენობის დიპლომატებს აძევებენ. **იტარ-ტასს**

კანონი გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების მიმოქცევის დასარეგულირებლად

სავარაუდოდ, წლის ბოლოსთვის საქართველოს უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანო განიხილავს კანონპროექტს, რომელიც ქვეყანაში გენმოდიფიცირებული პროდუქციის იმპორტს, ტრანზიტსა და რეალიზაციას დაარეგულირებს. ამ დოკუმენტმა საბოლოოდ უნდა დაუსვას წერტილი გენური ინჟინერიით გამოყვანილი ორგანიზმების გამოყენების ირგვლივ ჩვენში არსებულ ვნებათაღელვას. კანონპროექტი მზადდება UNEP/GRF-ის გლობალური პროექტის - "ბიოუსაფრთხოების ეროვნული სისტემის განვითარება", ფარგლებში, რომლის ძირითად მიზანს წარმოადგენს ბიოუსაფრთხოების კარტახენას ოქმთან ცალკეული ქვეყნების მიერთებისთვის სათანდო საფუძვლების შექმნა.

მაკა ჯაიანი

ბიოუსაფრთხოების კარტახენას ოქმი 2000 წლის 29 იანვარს, ბიომრავალფეროვნების კონვენციის მხარეთა საგანგებო შეხვედრაზე იქნა მიღებული. იგი მიზნად ისახავს თანამედროვე ბიოტექნოლოგიის გამოყენებით მიღებული ცოცხალი გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების უსაფრთხო გადაცემის, მოპყრობისა და გამოყენების უზრუნველყოფას. ამგვარი საჭიროება განაპირობა გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების შესაძლებლობამ, მოახდინოონ მავნე ზეგავლენა ბიოლოგიური მრავალფეროვნების დაცვასა და მდგრად განვითარებაზე. UNEP/GRF-ის გლობალური პროექტის განხორციელება 2001 წლის ივნისში დაიწყო და ამჟამად მსოფლიოს 100-ზე მეტ ქვეყანაში მიმდინარეობს. ჩვენს ქვეყანაში პროექტი 2002 წლის ოქტომბრიდან ხორციელდება.

ოფიციალური განმარტებით, გენმოდიფიცირებული ორგანიზმი არის ნებისმიერი ცოცხალი ორგანიზმი, რომელიც ატარებს თანამედროვე ბიოტექნოლოგიის გამოყენებით მიღებულ ახალ გენომს და აქვს მისი გადაცემისა და რეპლიკაციის უნარი. საქართველომ გენმოდიფიცირებული ორგანიზმი პირველად 1997 წელს, ამერიკული ორგანიზაცია ACDI-ის მიერ შემოტანილი კარტოფილის სახით გაიცნო. კოლორადოს ხოჭოსადმი რეზისტენტული ამ ბოსტნეულის ქვეყანაში შემოტანას დიდი წინააღმდეგობა მოჰყვა. მას შემდეგ კამათი ამგვარი ორგანიზმების შესახებ საქართველოშიც, ისევე როგორც მსოფლიოში, არ შეწყვეტილა.

პირველი, ვინც გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების საქართველოში შემოტანის წინააღმდეგ გამოვიდა, არასამთავრობო გარემოსდაცვითი ორგანიზაცია "ელკანა" იყო. მის ხელმძღვანელს, ტასის-ის ექსპერტს ნანა ნემსაძეს აზრი არც ახლა შეუცვლია. **"ეს არის გარემოსთვის მავნებელი პროცესი**, - აცხადებს იგი, - **არავინ იცის, რას იზამს ახალი გენი სხვა გენებთან კომბინაციაში, რა გამოვლენა ექნება ახალ გარემო პირობებში. შეიძლება ისეთი შედეგი მივიღოთ, რომელსაც არაფერი ეშველება. ყოფილა შემთხვევები, რომ, მწერებით დმტვერვით გაჩნდა ველური მუტანტები, რომელთა გავრცელების რეგულირება შეუძლებელია. მაგალითად, დანიაში დათესეს გენმოდიფიცირებული თალგამი. მისგან მოხდა ველური მონათესავეების დამტვერვა, გაჩნდა მუტანტები, რომელმაც ირგვლივ მთელი მცენარეები გაანადგურა, რადგან კონკურენცია ვერაფერმა გაუწია. ამის შემდეგ იგი, რა თქმა უნდა, აკრძალეს. სამხრეთ აფრიკაში იყო ასეთი შემთხვევა: დაგროვილი პესტიციდის დასაშლელად, ნიადაგში შეიტანეს გენტექნიკური ბაქტერია. დაშლისას, წარმოიშვა შუალედური პროდუქტები, რომელიც მცენარეებისთვის პესტიციდზე ტოქსიკური აღმოჩნდა და მთლიანად მოსპო ისინი. გაჩნდა უდაბნო. მსგავსმა რამეებმა, საბოლოოდ, შეიძლება, ბიოეკოსისტემის შეცვლა გამოიწვიოს - თუ მცენარეები შეიცვალა, შეიცვლება ცხოველთა სამყაროც. სამედიცინო სფეროში არ მინდა გადასვლა, მაგრამ, თუ შეიცვლა პროდუქტი, რომლითაც იკვებება ადამიანი, არ შეიძლება ამან მასზე გავლენა არ იქონიოს. ძალიან შავი პროგნოზებით, გენმოდიფიცირებული პროდუქტების გავრცელებით სიცოცხლის მოსპობაც შეიძლება - ჩვენ საქმე, ბუნებრივის ნაცვლად, ხელოვნურ გამრავლებასთან გვაქვს. ეს თეორიული პროგნოზია, მაგრამ იმის მიხედვით, თუ რა გავლენა მოახდინა გენმოდიფიცირებულმა მცენარეებმა გარემოზე, ასეთი ვარაუდი შესაძლებელია."**

მეცნიერთა ნაწილი ამგვარ ვარაუდებს კატეგორიულად არ ეთანხმება. **"ეს იმას ჰგავს, ორთქმავალს რომ კონდახებით ებრძოდნენ,** - მიიჩნევს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ბიძინა კორახაშვილი, - **გენმოდიფიცირებული პროდუქციის წარმოებას ვერ გააჩერებ და, არა იმიტომ, რომ ეს ვინმეს კაპრიზია. აშშ-ში გენმოდიფიცირებული სოიას დათესვით, ქიმიკატების რაოდენობის შემცირების გზით, ჰექტარზე 50 დოლარამდე ეკონომია გაკეთდა და ნიადაგის დაბიძურება შემცირდა, დაახლოებით, 80 პროცენტით. ეს დიდი ეკონომია და ეკოლოგიური თვალსაზრისითაც მნიშვნელოვანი შეღავათია. ამიტომაც გამოიყენება ეს კულტურები მსოფლიოში სულ უფრო ხშირად. 85 მილიონ ჰექტარზე დღეს სწორედ გენმოდიფიცირებული მცენარეებია დათესილი. ისიც უნდა ითქვას, რომ მათ საშიშროებას დოკუმენტურად ვერავინ ადასტურებს. არიან მეცნიერები, რომლებიც ამბობენ, რომ მოქმედებს ადამიანის ჯანმრთელობაზე, მეორენი ამბობენ, რომ არ მოქმედებს. შუალედურნი არ არსებობენ, იმიტომ, რომ 100 პროცენტით დადგენილი არ არის, არის თუ არ არის მავნებელი მცენარის ეს სახეობა. ხშირად მოჰყავთ მექსიკაში მომხდარი ამბავი. ის, რაც იქ მოხდა, არასწორი მუშაობის შედეგი იყო და სხვა არაფერი. სიმინდი კულტურსთვის 500 მეტრი საიზოლაციო ტერიტორიაა. ამ რადიუსში ჰიბრიდების თესვა არ შეიძლება, გადამტვერვა რომ არ მოხდეს. ეს ნორმა არ იქნა დაცული და იქაურ სიმინდს პრობლემა ამიტომაც შეექმნა. გენმოდიფიცირებული ორგანიზმები რეალობაა და ამ რეალობას ჩვენ თვალებში უნდა შევხედოთ. იმ შემთხვევაში კი, თუ ამგვარი სარისკო პროდუქტების მიმართ რაიმე პრეტენზია გვაქვს, კეთილი ვინებოთ და საქმე სხვაგვარად მოვაგვაროთ. ნებისმიერმა იმპორტიორმა უნდა იცოდეს, რომ საქართველო სომალი არ არის და, თუ აქ გენმოდიფიცირებულ პროდუქტს შემოიტანს, მისი მარკირებაც უნდა მოახდინოს. ისევე, როგორც ეს განვითარებულ ქვეყნებში ხდება."**

სწორედ მარკირება გახლავთ ის ძირითადი მომენტი, რომელმაც, ახალი კანონის მიღების შემდეგ საქართველოში გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების მიმოქცევა უნდა დაარეგულიროს. გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების, შრომის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის, სოფლის მეურნეობის სამინისტროები მისი მიღებით ამ კუთხით მნიშვნელოვანი ნაბიჯის გადადგმას ვარაუდობენ. დაცული იქნება მოსახლეობის უფლებაც, თავად განსაზღვროს, გამოიყენოს თუ არა გენმოდიფიცირებული ორგანიზმი. მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის წევრობა და საერთაშორისო ვალდებულებები საქართველოს სხვა, უფრო მკაცრი აკრძალვის შემოღების შესაძლებლობას, ფაქტობრივად, არ უტოვებს.

ორი სიტყვით

თბილისი. მანანა არჩვაძე-გამსახურდიამ გუშინ გაფრთხილება მისცა საქართველოს ხელისუფლებას, სამართალდამცავ ორგანოებსა და გენერალურ პროკურატურას, რომ "ისინი ვერაფრით ვერ შეაჩერებენ საქართველოს მოსახლეობას".

ამის შესახებ განცხადება სახალხო დამცველის ოფისში გამართულ პრესკონფერენციაზე ექს-პრეზიდენტის ქვრივმა გააკეთა.

"სახელმწიფომ განსახორციელებლად გამოატანინა ვინმე ბენდუქიძეს, რადგან არავინ შეეგუება საქართველოს სასიცოცხლო და სტრატეგიული მნიშვნელობის ობიექტების გაყიდვას," – განაცხადა ქალბატონმა მანანამ. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. ვეტერინარები ჯილეხის დაავადების თავიდან ასაცილებლად მოსახლეობას შინაური ცხოველების ვაქცინაციისაკენ მოუწოდებენ.

როგორც ვეტერინარიის დეპარტამენტში იტყობინებიან, ივლისის თვეში ჯილეხის 3 შემთხვევა დაფიქსირდა. დადგინდა, რომ დაავადებულ ცხოველებს ვაქცინაცია არ ჰქონდათ ჩატარებული.

დეპარტამენტის ინფორმაციით, 3-ვე შემთხვევაში ვეტსამსახურის წარმომადგენლები მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის ასაცრელად მისულები იყვნენ, მაგრამ მეპატრონეების მოთხოვნით აცრა არ ჩატარებულა.

ცნობისათვის, ჯილეხის ერთი შემთხვევა, გარდაბნის რაიონის სოფელ ლემშვენიერაში დაფიქსირდა, ხოლო 2 მათგანი წყალტუბოს რაიონის სოფელ ფარცხანაყანებში. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

ბათუმი. დასავლეთ საქართველოში ბათუმსა და ფოთში წყალდიდობების შედეგად ნანლავული ინფექციების გავრცელების საშიშროება შეიქმნა. ამ პრობლემის გამო დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრი აღნიშნული ქალაქების მოსახლეობას მოუწოდებს სასმელი წყალი გადადუღების გარეშე არ მიიღონ.

დაავადებათა კონტროლის ცენტრში განაცხადეს, რომ ფოთში და ბათუმში კანალიზაციის სისტემები მწყობრიდანაა გამოსული და წყალდიდობის შემდეგ შესაძლებელია სასმელი და საკანალიზაციო წყლების შერევა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. კულუარული ინფორმაციით, თბილისის მერიაში ბოლო ოთხი წლის განმავლობაში წარმოებული საფინანსო საკითხებით გენერალური პროკურატურა დაინტერესდა. როგორც ცნობილი გახდა, ამჟამად მოწმდება თბილისის მერიის სამსახურები. აღნიშნულ ინფორმაციას არ ადასტურებენ არც გენერალურ პროკურატურაში და არც თბილისის მერიაში. თბილისის მერი ზურაბ ჭიაბერაშვილი აცხადებს, რომ "პროკურატურა ყველგანაა". **ინტერ-პრესი**

საკრებულოში პრესტიჟული ვაკანსიები გაჩნდა

ნანა ქადაგიშვილი

თბილისის საკრებულომ გუშინდელი სხდომა პოლიტიკური განცხადებით დაიწყო. საკრებულოს ყველა ფრაქცია, მათთვის უჩვეულო ერთსულოვნებით, რუსეთის "დუმაში" გუშინწინ გაკეთებულ განცხადებებს გამოეხმაურა და საქართველოს პრეზიდენტს თანადგომა აღუთქვა. "რუსეთმა უნდა გაიგოს, რომ შევარდნაძისა და სააკაშვილის პრეზიდენტობის პერიოდები სრულიად განსხვავდება ერთმანეთისგან," – განაცხადა საკრებულოს თავმჯდომარემ ზაზა ბეგაშვილმა. პატრიოტული ვალის მოხდის შემდეგ კი ქალაქის ხელმძღვანელობა თბილისის მოსახლეობის წინაშე დაკისრებული მოვალეობის შესრულებას შეუდგა.

ლევან ხერხეულიძის ფოტო

"შევარდნაძისა და სააკაშვილის პრეზიდენტობის პერიოდები სრულიად განსხვავდება ერთმანეთისგან," - განაცხადა საკრებულოს თავმჯდომარემ ზაზა ბეგაშვილმა.

გუშინდელ სხდომაზე განსახილველი 19 საკითხიდან განსაკუთრებული ხმაური თბილისში წყლის მიწოდებისა და ჩანადენი სითხის გაწმენდა-გატარების დიფერენცირებული გადასახადისა და სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის შეღავათების შესახებ გადაწყვეტილებაში ცვლილებების შეტანის საკითხმა გამოიწვია. ამ აჟიოტაჟის მიზეზებსა და სხდომის სავარაუდო შედეგზე "24 საათი" გუშინდელ ნომერში წერდა. ვარაუდი გამართლდა - საკრებულომ ფრაქცია "მრეწველების" მოთხოვნები არ დააკმაყოფილა. თუმცა, სასმელი წყლის ტარიფის შესახებ გადაწყვეტილებაში გარკვეული ცვლილებები მაინც შეიტანა. საკრებულოს გადაწყვეტილების თანახმად, ამიერიდან სასმელი წყლის ტარიფისგან სოციალურად დაუცველ მოქალაქეთა დამატებით ორი კატეგორიაც (კომპაქტურად ჩასახლებული მიწისძვრის შედეგად დაზარალებულები და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვები, ინვალიდობის ხარისხის დადგენამდე) გათავისუფლდება. აღნიშნული კატეგორიის მოქალაქეთაგან განსხვავებით კი, საკრებულოს გუშინდელი გადაწყვეტილება ალკოჰოლიან-უალკოჰოლო სასმელების მწარმოებლებსა და განათლების ობიექტებს დააზარალებს. დღემდე ეს ობიექტები წყლის ტარიფს 1, 60 ლარის ოდენობით იხდიდნენ, ამიერიდან კი 4,80 ლარის გადახდა მოუწევთ. რაც შეეხება, ფრაქცია "მრეწველების" წარმომადგენლის ბადრი შოშიტაიშვილის მოთხოვნას, წყლის ტარიფი ყველა სახის სამეწარმეო ობიექტისთვის გაეთანაბრებინათ, საკრებულოს უმრავლესობამ წაუყრუა. ზაზა ბეგაშვილს არც ფრაქცია "სამართლიანობის" თავმჯდომარის ჯუმბერ შენგელიას მოთხოვნისთვის, სასმელი წყლის რეალური ღირებულება თავიდან გამოვითვალოთო, მიუქცევია ყურადღება. აღშფოთებულმა შენგელიამ სხდომა პროტესტის ნიშნად დატოვა და საკრებულოს თავმჯდომარეს ურჩია, ორ წელიწადში ერთხელ მანქანებს თუ არ გამოიცვლით, ნორმალური ბიუჯეტი გექნებათ და სასმელი წყლის გადასახადსაც გადაიხდითო.

პირველი საკითხის გადაწყვეტის შემდეგ საკრებულომ თბილისის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის მეოთხე გენერალურ გეგმაზე გაწეული სამუშაო დაიწუნა და მისი დამუშავების საბოლოო ვადად 2006 წლის პირველი იანვარი გამოაცხადა. გენგეგმის საბოლოო სახის ჩამოყალიბებამდე კი თბილისის საკრებულო პრეზიდენტს სთხოვს, შესაბამისი განკარგულებით, მცხეთისა და გარდაბნის რაიონებს დაქვემდებარებული ტერიტორია, რომელიც თბილისის საზღვრებშია მოქცეული, თბილისის ადმინისტრაციას გადასცეს.

გუშინ საკრებულომ მთაწმინდის პარკის აღდგენაზეც ისაუბრა. **"ჩვენს ბავშვობაში "ფუნიკულიორი" ერთ-ერთი საუკეთესო გასართობი ადგილი იყო. ამ პარკის აღსადგენად ინვესტორი აუცილებლად უნდა მოვძებნოთ,"** – განაცხადა ბეგაშვილმა. თუმცა, ინვესტორის მოძებნას სად და როდის აპირებენ, არ დაუკონკრეტებია.

საკრებულოს გუშინდელი სხდომიდან ყველაზე კმაყოფილი მიანც მერიისა და საკრებულოს ადვოკატები დარჩნენ. საკრებულოს ადამიანის უფლებათა დაცვის კომისიის თავმჯდომარის სევდია უგრეხელიძის მოთხოვნით, მერიის იურიდიული სამსახურის პარალელურად საკრებულოს იურიდიული სამსახურიც შეიქმნა, რათა ქალაქის ხელმძღვანელობა სასამართლო დავებს იოლად გაუმკლავდეს. ამ საკითხის განხილვისას საკრებულოს თავმჯდომარემ აღმოაჩინა, რომ მერიის ადვოკატების ხელფასი 150 ლარს არ აღემატება, როცა თბილისის ბიუჯეტში 300 ათასი ლარი მიწოლილი ადვოკატების დასაფინანსებლად არის გათვალიწინებული.

"როცა ჩვენი ადვოკატები გვყავს, ადვოკატის ქუჩიდან აყვანა და მისთვის ცალკე ფულის გადახდა რატომ უნდა გვჭირდებოდეს?" – აღშფოთდა ბეგაშვილი და გადაწყვიტა, რომ ეს 300 ათასი ლარი საკუთარი ადვოკატების ასანაზღაურებლად გამოიყენოს.

"მერიასა და საკრებულოში მუშაობა ადვოკატისთვის ყველაზე ნაირად პრესტიჟული უნდა იყოს," – განაცხადა საკრებულოს თავმჯდომარემ, რაზეც კოლეგები ერთხმად დაეთანხმნენ.

დევნილებს "ივერია" არ ეთმობათ

ნანა ქადაგიშვილი

თბილისის მთავრობა სასტუმრო "ივერიის" საქართველოს განახლების სიმბოლოდ გადაქცევას გეგმავს. "ივერიის" ამჟამინდელ მობინადრეებს ეს იდეა დიდად არ ეპიტნავებათ. ისინი მერიის მიერ შეთავაზებულმა ფულადმა კომპენსაციამაც ვერ მოალბო. მერია მათ ერთ ოთახზე შვიდი ათასი დოლარის მიცემას ჰპირდება. დევნილებს თანხაც ეცოტავებათ და ქალაქის ცენტრიც არ ეთმობათ.

ზაზა ფარეულიშვილის ფოტო

თბილისის მთავრობა სასტუმრო "ივერიის" საქართველოს განახლების სიმბოლოდ გადაქცევას გეგმავს.

"12 წელიწადია, სასტუმრო "ივერიის" შენობა საქართველოს დამარცხების სიმბოლოდ დგას დედაქალაქის ცენტრში. ჩვენ კი გვინდა, რომ იგი ქვეყნის განახლების სიმბოლოდ ვაქციოთ," – განაცხადა გუშინ გამართულ ბრიფინგზე თბილისის მერმა ზურაბ ჭიაბერაშვილმა.

"ივერიის" შენობის აღსადგენად ინვესტორები, გერმანული კომპანიები "კემპინსკი" და "ჰეიეტი" უკვე მოძებნილია. მათი წარმომადგენლები თბილისში მომავალ კვირას ჩამოვლენ. **"შენობა რაც შეიძლება სწრაფად უნდა დაიცალოს, რომ ინვესტორები არ დავაფრთხოთ,"** – აცხადებს ჭიაბერაშვილი. თუმცა, "ივერიაში" მცხოვრებ დევნილთა განწყობას თუ გავითვალიწინებთ, სასტუმროს შენობის გათავისუფლება არც მთლად იოლი იქნება.

"არც ერთი დევნილი აქედან ფეხს არ მოიცვლის, ვერავინ შეგვაშინებს; 7 ათას დოლარად თვითონ იყიდონ ბინები, თუ კარგია," – მერიის მიერ შეთავაზებულ პირობებს აგრესიულად შეხვდნენ დევნილები. თუმცა, ქალაქის მთავრობა უკან დახევას არ აპირებს.

"ივერიაში მცხოვრებთა აღრიცხვა ჩავატარეთ. 10 აგვისტოდან ინვესტორები მობინადრეებთან ხელშეკრულების გაფორმებას დაიწყებენ. ეს პროცესი 20 აგვისტომდე უნდა დასრულდეს. 18 აგვისტოდან კი კომპენსაციის გაცემა დაიწყება. სასტუმროში 330 ოთახია. საკომპენსაციო თანხა 2 მილიონი დოლარი გამოდის," – აცხადებს ქალაქის მერი.

"ივერიის" დაცლის შემდეგ სასტუმროს პროექტზე საერთაშორისო ტენდერი გამოცხადდება. როგორც ჭიაბერაშვილი ამბობს, განახლებული სასტუმრო ხუთვარსკვლავიანი უნდა იყოს და თუკი "ივერიის" ოთახების ფართი ხუთვარსკვლავიანი სასტუმროს მოთხოვნებს ვერ დააკმაყოფილებს, შეიძლება შენობა ახლიდან აშენდეს.

ჭორებისა და პრობლემებისგან თავის დასაცავად კი ქალაქის მთავრობა სპეციალურ კომისიას ქმნის. კომისიას თბილისის პრემიერი ბიძინა ბრეგაძე უხელმძღვანელებს. აღნიშნული კომისია "ივერიასთან" დაკავშირებულ ყველა საკითხზე იმუშავებს და დაინტერესებულ საზოგადოებას ინფორმაციას მიაწვდის.

ვარძია შველას ითხოვს

ვარძიის კომპლექსის წვიმისგან დამცავი სადრენაჟორო სისტემა გადაუდებელ აღდგენით სამუშაოებს საჭიროებს, ვინაიდან წყალი კლდის სტრუქტურაში ჩაედინება და მის რღვევას იწვევს.

კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროს გადაწყვეტილებით, სპეციალისტები უკვე ამზადებენ ხარჯთაღრიცხვას, რომელიც ამ პრობლემის მოსაგვარებლად ჩასატარებელი სამუშაოების დაფინანსებას განსაზღვრავს.

საქართველოს უძრავ-მოძრავი კულტურული მემკვიდრეობისთვის ცენტრალურ ბიუჯეტში 2004 წელს გათვალისწინებულია 750 ათასი ლარი, რაც 2003 წლის მონაცემებთან შედარებით, 450 ათასი ლარით მეტია.

ეს თანხა გათვალისწინებულია ინსპექტირებაზე, პასპორტიზაციაზე, მუზეუმებში მცირე პროექტების დაფინანსებასა და გადაუდებელ სარესტავრაციო სამუშაოებზე.

თავდაპირველად, დაფინანსდება ვარძია, ხოლო ატენის სიონზე აშშ-ს საელჩო და კულტურის სამინისტრო თანადაფინანსებით იზრუნებს. რაც შეეხება ბაგრატის ტაძრის გალავანთან მიმდინარე არქეოლოგიურ გათხრებს, მის შესახებ დასკვნას ექსპედიციის ხელმძღვანელი ომარ ლანჩავა სამინისტროში ამ დღეებში წარადგენს.

მედია-ნიუსი

გენერალური პროკურორი და შს მინისტრი კანონდამრღვევ სამართალდამცველებს მკაცრ მითითებებს აძლევენ

საქართველოს გენერალური პროკურატურა და შინაგან საქმეთა სამინისტრო ადამიანის უფლებათა დარღვევასა და წამებაში ეჭვმიტანილ პოლიციელთა წინააღმდეგ ბრძოლას ამკაცრებს და პროკურატურისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლებს სამსახურებრივი მოვალეობების შესრულებისას ადამიანის უფლებების დაცვას მკაცრად ავალდებულებს.

გენერალური პროკურორი და შს მინისტრი დანაშაულში ეჭვმიტანილ სამართალ-დამცველებს შეურიგებელ ბრძოლას უცხადებენ.

შს სამინისტრომ კიდევ ერთი ხმაურიანი საქმე გახსნა, პოლიციის მაღალჩინოსნები - თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს ნარკომანიის წინააღმდეგ ბრძოლის სამსახურის უფროსი სოსო ძირკველიშვილი და სისხლის სამართლის სამძებროს უფროსი ტარიელ მაისურაძე ქრთამის გამოძალვაში ამხილა.

შს მინისტრის ირაკლი ოქრუაშვილის განცხადებით, საქმე ერთ-ერთი მოქალაქის მიერ მოწოდებული ოპერატიული ინფორმაციის შედეგად გაიხსნა, რის საფუძველზეც, ხუთშაბათს, გვიან ღამით, თბილისის პოლიციის მთავარ სამმართველოში ოპერაცია ჩატარდა და ძირკველიშვილისა და მაისურაძის კაბინეტებისა და სეიფების ჩხრეკისას ნარკოტიკული საშუალებები აღმოაჩინეს, ხოლო ერთ-ერთი მათგანის სეიფში - 6 ათასი აშშ დოლარი. **"ადვილი მისახვედრია, თუ რისთვის სჭირდებოდათ მათ ნარკოტიკული ნივთიერება,"** – განაცხადა ირაკლი ოქრუაშვილმა. რაც შეეხება თანხას, პოლიციელებმა იგი იმ მოქალაქეს გამოსძალეს, რომელმაც სამართალდამცველებს მომხდარის შესახებ ინფორმაცია მიაწოდა. შს მინისტრის ირაკლი ოქრუაშვილის ინფორმაციით, დანაშაულში ეჭვმიტანილი ორივე მაღალჩინოსანი ამჟამად მიმალვაშია და იძებნება.

შს მინისტრის ინფორმაციით, სექტემბრიდან პოლიციელთა ხელფასი 400 პროცენტით იზრდება, **"ამიტომაც, მათ აუცილებლად უნდა შეცვალონ თავიანთი მუშაობის სტილი, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ყველა კანონდამრღვევი პოლიციელი ციხეში აღმოჩნდება,"** - ასეთია ირაკლი ოქრუაშვილის მიერ ხელქვეითებისთვის გაგზავნილი შეტყობინება.

გენერალური პროკურორის ზურაბ ადეიშვილის განცხადებით, ბოლო პერიოდში პოლიციელთა მხრიდან ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტებზე პროკურატურაში სისხლის სამართლის 90 საქმეა აღძრული, რომელთა ნაწილი განსახილველად უკვე სასამართლოს გადაეგზავნა. რამდენიმე პოლიციელია მიცემული სისხლის სამართლის პასუხისგებაში ორი პატიმრის ცემა-წამების ფაქტზე, რასაც პატიმართა გარდაცვალება მოჰყვა. საუბარია წინასწარი დაკავების საკნებში მიყენებული ტრავმებისგან გარდაცვლილ გიორგი ინასარიძესა და ხვიჩა კვირიკაშვილზე.

ზურაბ ადეიშვილის განცხადებით, სამართალდამცველ ორგანოებში, ძირითადად, პოლიციაში მრავალი წლის მანძილზე ჩამოყალიბებული ტენდენცია, რომ ეჭვმიტანილისაგან ბრალის აღიარება ცემა-წამების საფუძველზე ხდებოდა, ერთხელ და სამუდამოდ უნდა აღმოიფხვრას. **"ყველა მსგავს ფაქტზე უმკაცრეს რეაგირებას მოვახდენთ და უმკაცრესად დაისჯება ყველა ის პირი, რომელიც მსგავს მეთოდს გამოიყენებს,"** – ამბობს გენერალური პროკურორი.

24 საათი

ზუგდიდის რაიონში ბიზნესმენი გაიტაცეს

ზუგდიდის რაიონში კიდევ ერთი ადამიანი უგზო-უკვლოდ დაიკარგა. სამართალდამცველებს და ახალსოფლიდან დაკარგული ბიზნესმენის შალვა ფონიას ახლობლებს ეჭვი არ ეპარებათ, რომ ის გატაცებულია. გატაცების დეტალები ჯერჯერობით უცნობია. ის, რაც ამ ეტაპზე ცნობილია, მხოლოდ ის გახლავთ, რომ გუშინწინ, გვიან ღამით "მერსედესის" მარკის ავტომანქანა, რომელიც შალვა ფონიას ეკუთვნოდა, უპატრონოდ მიტოვებული ნახეს, ავტომანქანა გაძარცვული არ იყო და გასაღებიც ადგილზე აღმოაჩინეს. მანქანიდან ოდნავ მოშორებით, ბუჩქებში ნაპოვნია სამი ცალი საბრძოლო მჭიდი, რომელიც "აკაესის" სისტემის ავტომატს ეკუთვნის. ასევე შემჩნეულია სისხლის კვალი. სწორედ ეს მონაცემები იძლევა იმის თქმის საშუალებას, რომ შალვა ფონია გატაცებულია.

როგორც ამბობენ, შალვა ფონია ბენზინის ბიზნესში იყო ჩართული და ზუგდიდში რამდენიმე ბენზინგასამართი სადგურიც ჰქონდა. ჯერჯერობით უცნობია გამტაცებელთა მოთხოვნები. გატაცებულის ოჯახს მძევლის გამოსახსნელი თანხის მოთხოვნით ამ ეტაპზე არავინ დაკავშირებია.

"გატაცება უკაცრიელ ადგილზე მოხდა. გამვლელებმა შალვა ფონიას მანქანა დილით იპოვეს და მომხდარის შესახებ სამართალდამცველებს შეატყობინეს," - აცხადებს ზუგდიდის რაიონის პროკურორი მურთაზ ნარმანია.

სხვათა შორის, შალვა ფონია ზუგდიდის კრიმინალური პოლიციის ყოფილი უფროსის, მოკლული ბეგლარ ფონიას ძმაა. ბეგლარ ფონია ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონაში, მდინარე ენგურის სასაზღვრო ზოლთან, ორი წლის წინ, სოფელ შამგონასთან მოკლეს. მაშინ აფხაზებმა ზუგდიდის რაიონის პოლიციის თანამშრომლებს ცეცხლი გაუხსნეს. ქართველი პოლიციელი აფხაზებმა იმ დროს ჩაცხრილეს, როცა იგი ოპერატიულ ჯგუფთან ერთად მდინარე ენგურიდან გატაცებულ ავტომანქანას მოათრევდა.

ერთი სიტყვით, არც გატაცებული ბიზნესმენის შალვა ფონიას ადგილ-სამყოფელი და არც გამტაცებელთა სავარაუდო ვინაობა, ჯერჯერობით ცნობილი არ არის. საუბარია მხოლოდ გატაცების სავარაუდო ვერსიაზე. სამართალდამცველებიც და გატაცებულის ახლობლებიც ეჭვობენ, რომ შალვა ფონიას გატაცება მის ბიზნესს უკავშირდება.

24 საათი

„ხალხის გაზეთის" რედაქტორი თავისუფალია

რა სამართლებრივი გარიგება შედგა რამდენიმე დღის წინ დაკავებულ-დაპატიმრებულ "ხალხის გაზეთის" რედაქტორსა და პროკურატურას შორის, გაურკვეველ-გაუგებარია. ფაქტი ერთია, ნარკოტიკის რეალიზაციის ბრალდებით დაპატიმრებული, "ხალხის გაზეთის" რედაქტორი რევაზ ოქრუაშვილი, ყველასთვის მოულოდნელად, გუშინ დილით, გორის სასამართლომ დარბაზიდან გაათავისუფლა.

"შეთანხმება კონფიდენციალურია და არაფრის თქმის უფლება არ გვაქვს, კანონს ვერ დავარღვევთ," - მხოლოდ ამ სიტყვებით შემოიფარგლნენ მხარეები მას შემდეგ, რაც რევაზ ოქრუაშვილმა სასამართლოს გალია დატოვა.

ჩვენი ინფორმაციით, რევაზ ოქრუაშვილმა ადვოკატთან ერთად, გამთენიისას შიდა ქართლის საოლქო პროკურორთან შეხვედრა ითხოვა. სწორედ ეს შეხვედრა უძღოდა წინ იმ სასამართლო პროცესს, რომელზეც მოსამართლემ ბრალდებულის გათავისუფლება გადაწყვიტა.

ახალი კანონის მიხედვით, შეთანხმება კონფიდენციალურია, თუმცა კანონის თანახმად, იგი ბრალის აღიარებას და ბრალდებულისთვის ცნობილი უფრო მძიმე დანაშაულის შესახებ სამართალდამცველებისთვის ინფორმაციის მიწოდებას ითვალისწინებს. გაზეთის რედაქტორი ბრალის აღიარებასთან დაკავშირებით კომენტარს არ აკეთებს, აცხადებს მხოლოდ იმას, რომ შეთანხმება შედგა. იგივეს აცხადებს შიდა ქართლის საოლქო პროკურორი დავით მწითურიც.

რაც შეეხება მოსამართლეს, რომელმაც ბრალდებული რედაქტორი გაათავისუფლა, ის აცხადებს, რომ პროცესუალური შეთანხმება, პირველ რიგში, სწორედ რევაზ ოქრუაშვილის მხრიდან დანაშაულის აღიარებას ეფუძნება. კონკრეტულად, ვისი დანაშაულის შესახებ მიანწოდა ინფორმაცია სამართალდამცველებს "ხალხის გაზეთის" რედაქტორმა, რომლის დაკავება-დაპატიმრებასაც დიდი აჟიოტაჟი და ხმაური მოჰყვა, უცნობია. მხარეები მას საგულდაგულოდ ასაიდუმლოებენ.

24 საათი

მოსამართლეები თანაბრად დაიტვირთებიან, სასამართლოების რაოდენობა კი შემცირდება

იუსტიციის უმაღლესი საბჭო უახლოეს დღეებში პრეზიდენტს იმ ნორმატიული აქტების პაკეტს წარუდგენს, რომელიც სასამართლოების რეორგანიზაციასა და, მათი სამოქმედო ტერიტორიების ახლებურად განსაზღვრის გზით, რაიონული სასამართლოების გამსხვილებას ითვალისწინებს.

ვახო გესელიას ფოტო

იუსტიციის საბჭოს მდივანი დარწმუნებულია, რომ მისი სამსახურის ინიციატივას ქვეყნის პრეზიდენტი მოიწონებს.

როგორც გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე იუსტიციის საბჭოს ახალმა მდივანმა პალიკო კუბლაშვილმა განაცხადა, პროექტის თანახმად, დაგეგმილია ამჟამად არსებული 56 რაიონული სასამართლოს 25-მდე შემცირება, რომლის მიზანს სასამართლოებში მოსამართლეთა რაოდენობის ოპტიმიზაცია და მოსამართლეების თანაბარი დატვირთვა წარმოადგენს.

იუსტიციის მდივნის განმარტებით, დღეისათვის რაიონულ სასამართლოთა დიდი ნაწილი მხოლოდ თითო მოსამართლით არის დაკომპლექტებული, რაც ნეგატიურად აისახება როგორც მართლმსაჯულების ხარისხზე, ისე სირთულეებს ქმნის აცილების შემთხვევებზეც, როდესაც სასამართლოში არ არის საქმის განმხილველი სხვა მოსამართლე. გარდა ამისა, სასამართლოების გაერთიანების შემდეგ იუსტიციის საბჭო აპირებს მოსამართლეთა ვიწრო სპეციალიზაციის განხორციელებას. თუ დღეისათვის პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლეს ყველა კატეგორიის საქმეთა განხილვა უწევს, სპეციალიზაციის შემთხვევაში, მოსამართლე მხოლოდ ერთი კატეგორიის საქმეებს განიხილავს, რაც იუსტიციის საბჭოს მდივნის აზრით, მართლმსაჯულების ხარისხზე დადებითად აისახება.

"სასამართლო ხელისუფლების მიერ მართლმსაჯულების მაღალკვალიფიციურად, სწრაფად და ეფექტიანად განხორციელებას არა ერთი და ორი ფაქტორი განაპირობებს; მათ შორის – საერთო სასამართლოების სისტემის და თავად ცალკეული სასამართლოების სტრუქტურული მოწყობა, ორგანიზაციული მუშაობისა და საქმის წარმოების ისეთი წესი, რომელიც უზრუნველყოფს საქმეთა კვალიფიციურ განხილვას, გამორიცხავს საქმეთა განხილვის უსაფუძვლო გაჭიანურებას, აამაღლებს მოსამართლეთა პროფესიონალიზმს და კომპეტენტურობას," - აცხადებს იუსტიციის საბჭოს მდივანი. მისივე განმარტებით, პროექტის რეალიზაციის შედეგად მოხდება თითოეულ სასამართლოში მოსამართლეთა რაოდენობის ოპტიმიზაცია და მოსამართლეებს თანაბარი დატვირთვით მოუწევთ მუშაობა.

"დღეისთვის მთელი რიგი რაიონული სასამართლოებისა მხოლოდ ერთი მოსამართლით არის დაკომპლექტებული და მივლინებულია ახლომდებარე სხვა რაიონული სასამართლოს მოსამართლე, რომელსაც ორ, ხანდახან კი სამ სასამართლოშიც კი უწევს საქმეების განხილვა. ეს კი, ცხადია, მართლმსაჯულების ხარისხზე ნეგატიურად აისახება. სირთულეებს ქმნის აცილების შემთხვევებიც, როდესაც სასამართლოში არ არის საქმის განმხილველი სხვა მოსამართლე და საქმე განსჯადობის განსაზღვრისთვის უნდა გადაეცეს ჯერ ზემდგომ სასამართლოს, ხოლო შემდეგ სხვა რაიონულ სასამართლოს, რაც საქმეების განხილვას აჭიანურებს," - აცხადებს პალიკო კუბლაშვილი და დარწმუნებულია, რომ პრეზიდენტი იუსტიციის საბჭოს მიერ ბოლო დროს შემუშავებულ პაკეტს უეჭველად მოიწონებს.

მეორე საკითხი, რომელიც იუსტიციის საბჭოს მიერ შემუშავებულ პაკეტშია გათვალისწინებული და რომელიც სასამართლოების გაერთიანებას მოსდევს, მოსამართლეთა ვიწრო სპეციალიზაციის თემაა. თუ დღეისთვის პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლეს, პრაქტიკულად, ყველა კატეგორიის – სისხლის სამართლის, სამოქალაქო და ადმინისტრაციული – საქმეების განხილვა უწევს, ახალი პროექტის მიხედვით, ასეთი შემთხვევები აღარ იქნება და მოსამართლეს საშუალება ექნება, უფრო მეტი კონცენტრირება მოახდინოს განსახილველი საქმის კატეგორიაზე. იუსტიციის საბჭოს მდივნის თქმით, ეს ყველაფერი აამაღლებს მოსამართლეთა პროფესიულ დონეს, რაც დადებითად აისახება მართლმსაჯულების ხარისხზე.

იუსტიციის საბჭო ახალი ინიციატივით გამოდის და მომრიგებელი მოსამართლის ინსტიტუტის დამკვიდრებას გეგმავს. პალიკო კუბლაშვილის განმარტებით, მომრიგებელი მოსამართლე წვრილმანი საქმეების განხილვით დაკავდება. იუსტიციის საბჭოს მდივანი მე-19 საუკუნეს იხსენებს და აცხადებს, რომ მომრიგებელი მოსამართლის ინსტიტუტი ქართულ მართლმსაჯულებაში სიახლეს არ წარმოადგენს.

"მიუხედავად იმისა, რომ მე-20 საუკუნეში მართლმსაჯულების განხორციელების ევოლუციური განვითარება მოხდა, დღესაც აქტუალური ჩანს ის არგუმენტი, რითაც ილია ჭავჭავაძე მომრიგებელი მოსამართლის ინსტიტუტის დამკვიდრების აუცილებლობას ასაბუთებდა," - აცხადებენ იუსტიციის საბჭოში

24 საათი

კახეთში სპეცოპერაციების სერიალი გრძელდება

კახეთის რეგიონში ხმაურიანი სპეცოპერაციები გრძელდება. ამჯერად, სპეცოპერაცია კახეთის სამხარეო პოლიციამ და ამ უწყების რაიონულმა განყოფილებებმა ჩაატარეს, რომლის შედეგადაც დააკავეს რაიონში კრიმინალური სამყაროს ცნობილი ავტორიტეტები.

ზვიად რუაძე
კახეთი

კახელი ძალოვნები ტრადიციას არ ღალატობენ და კრიმინალების წინააღმდეგ დასაკავებელ ღონისძიებებს გამთენიისას იწყებენ. ამჯერად, სეპცრაზმელებმა დილის ხუთ საათზე მყუდროება ლაგოდეხელებს დაურღვიეს. მათი პირველი სამიზნე ლაგოდეხში ცნობილი ავტორიტეტი მამუკა პეტრიაშვილი, მეტსახელად "შეფა" გახდა, რომლის ბინიდან სპეცრაზმელებმა "ოპიუმი" ამოიღეს და პოლიციამ მისი აყვანა უხმაუროდ მოახერხა.

სპეცოპერაციის მსვლელობა გიორგი კაპანაძის, მეტსახელად "კაპლას" დაკავების დროს დაიძაბა. სპეცრაზმელებს წინააღმდეგობა რაიონის გამგებლის მოადგილემ ევა ლომთაძემ გაუწია, რასაც ის იმით ხსნის, რომ სამართალდამცველებისგან ხშირად ირღვევა ადამიანების უფლებები: "როდესაც სპეცრაზმელები ბინაში შევიდნენ, მათ ჩხრეკის დროს არც მეზობლები დაუსწრიათ და არც ოჯახის წევრები. სწორედ ეს იყო იმ დროს ჩვენი პროტესტის მიზეზი. ბინის ჩხრეკა მეორე სართულზე მიდიოდა, სადაც მარტო პოლიციელები იყვნენ და აქედან გამომდინარე, ჩვენ მეორე სართულზე ჩატარებული ჩხრეკის ოქმს ხელი არ მოვაწერეთ, სხვა არაფერი მომხდარა," - ამბობს ევა ლომთაძე. მისივე თქმით, თავდაპირველად პოლიცია კაპანაძის აყვანის მიზეზად იარაღის უკანონოდ დაკავებას ასახელებდა, საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკისას სამართალდამცველებმა წარსულში სხვადასხვა დანაშაულისთვის ნასამართლევ "კაპლას" ნარკოტიკული ნივთიერება "ოპიუმი" აღმოუჩინა.

"შეფას" და "კაპლას" მსგავსად, კახელმა ძალოვნებმა ნარკოტიკული საშუალება "ოპიუმი", "მარიხუანა" და სხვადასხვა სახეობის სანადირო იარაღი სოფელ ვარდისუბანში ლაშა ტაბატაძის ბინის ჩხრეკისას ამოიღეს. ქვემო მსხალგორში მცხოვრებ მალხაზ ალფაიძეს და ლელიანელ თამაზ მოდებაძეს, იგივე "ჯაგას", რომელიც ყაჩაღობისთვის და სხვადასხვა დანაშაულებისთვის იხდიდა სასჯელს, სპეცრაზმელებმა ბინაში ნარკოტიკი და გადაჭრილი სანადირო თოფი და "ეფ-1" სისტემის ხელყუმბარა აღმოუჩინეს. ნინიგორელი თენგიზ კურტანძის ბინიდან ამოიღეს გადაჭრილი თოფი ე.წ. "აბრეზის" ტიპის იარაღი და კარაბინის საბრძოლო ვაზნები. ლელიანელ კრიმინალურ ავტორიტეტს დავით სეფიაშვილს, მეტსახელად "პერებოის", სახლში "მარიხუანა" აღმოაჩნდა.

კახეთის სამხარეო პოლიციის უფროსის, თეიმურაზ ანჯაფარიძის განცხადებით, "მიუხედავად იმისა, რომ პროფილაქტიკური ღონისძიებები უკვე ბევრ რაიონში ჩატარდა, არ გამოვრიცხავთ, რომ ანალოგიური სპეცოპერაციების განხორციელება იმავე რაიონებში კიდევ მოგვიწიოს ", - ამბობს თეიმურაზ ანჯაფარიძე.

საოლქო სასამართლოს თავმჯდომარე ევროპელ ექსპერტებს შეხვდა

თბილისის საოლქო სასამართლოს ახალი თავმჯდომარე გიორგი გოგიაშვილი საქართველოში ვიზიტით მყოფ ევროპელ ექსპერტთა სპეციალური მისიის წარმომადგენლებს შეხვდა.

შეხვედრის თემა საქართველოს სისხლის სამართლებრივი სისტემის რეფორმა იყო. როგორც მისიის ხელმძღვანელმა, ყოფილმა მოსამართლემ სილვი პანდსიმ განაცხადა, მათი საქართველოში საქმიანობის ძირითად მიზანს სისხლის სამართლებრივი სისტემის რეფორმისთვის საჭირო, ადვილად გასაგები სტრატეგიის შემუშავება წარმოადგენს.

მისიის საქმიანობის ხელშეწყობის მიზნითა და ქართველ მოსამართლეთა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, საოლქო სასამართლოში 1 სექტემბრიდან ერთი წლის განმავლობაში ევროპელ ექსპერტთა წარმომადგენელი, მოსამართლე ვულდის ქინისი იმუშავებს.

საოლქო სასამართლოს თავმჯდომარის განცხადებით, ევროპელ მისიონერთა და საქართველოს ხელისუფლების თანამშრომლობის ერთობლივი სტრატეგიის შემუშავება ხელს შეუწყობს სისხლის სამართლებრივი რეფორმის მიმართ უფრო კონცენტრირებულ და კოორდინირებულ დამოკიდებულებას.

24 საათი

ნავთობპროდუქტებით მოვაჭრეებზე საქმე აღიძრა

ფინანსური პოლიციის თბილისის ოპერატიულმა სამმართველომ ნავთობპროდუქტებით მოვაჭრე ფირმა "კოსმო" ამხილა.

როგორც ფინანსურ პოლიციაში აცხადებენ, შპს "კოსმო" აზერბაიჯანიდან საქართველოში დიზელის შემადგენლობის იმპორტზე მუშაობდა. საქართველოში კი საწვავის გადამუშავება ხდებოდა, რისი ლიცენზიაც ამ ფირმას არ აქვს. ფინანსური პოლიციის ოპერატიული თანამშრომლები ვარაუდობენ, რომ ამ კომბინაციით "კოსმო" გადასახადებს ხელოვნურად იმცირებდა. როგორც ირკვევა, ფინანსურმა პოლიციამ ნავთობპროდუქტებით მოვაჭრე ფირმა ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების კუთხით შეამოწმა და დადგინდა, რომ შპს "კოსმოს" ბიუჯეტის სასარგებლოდ სხვადასხვა პერიოდებისათვის რამდენიმე ასეულ ათას ლარზე მეტი აქვს გადასახდელი.

"გარდა ამისა, კომპანიას მიღებული აქვს 250 ათასი ლარის ჩათვლები შპს "სიმბა 2003"-დან. ასევე დადგინდა, რომ "სიმბა 2003" ყალბ აქტივებს იყენებდა, შესაბამისად, ნავთობპროდუქტებით მოვაჭრე შპს "კოსმოს" 250 ათასლარიანი აქტივი გაუქმებულია. ეს თანხაც მათ ბიუჯეტში გადასახადის სახით უნდა გადაიხადონ", - აცხადებენ ფინანსურ პოლიციაში.

ნავთობმოვაჭრეების მიმართ სისხლის სამართლის საქმე განსაკუთრებით დიდი ოდენობით გადასახადისთვის თავის არიდების მუხლით არის აღძრული. როგორც ფიანანსურ პოლიციაში აცხადებენ, "კოსმოს" ჯამში სახელმწიფო ბიუჯეტისთვის 856 ათას ლარზე მეტი აქვს გადასახდელი.

24 საათი

ორი სიტყვით

თბილისი. გალის აფხაზური ადმინისტრაციის წარმომადგენლებმა გუშინ მდინარე ენგურის საავტომობილო ხიდზე ქართულ მხარეს გადასცეს 27 ივლისს გატაცებული რობერტ გერგედავა. რობერტ გერგედავა ენგურის ცენტრალური ხიდის აფხაზების მიერ კონტროლირებადი ტერიტორიიდან გაიტაცეს. აფხაზური მხარე მას საომარ მოქმედებებში მონაწილეობაში სდებდა ბრალს, თუმცა 28 წლის რობერტ გერგედავას ახლობლების მტკიცებით, საომარი მოქმედებების მიმდინარეობის პერიოდში გერგედავა 16 წლის იყო და, აქედან გამომდინარე, იარაღი ხელში არ სჭერია. გათავისუფლებული გერგედავას განცხადებით, იგი თავდაპირველად, გალის, ხოლო შემდეგ ოჩამჩირის იზოლატორში ჰყავდათ. როგორც გათავისუფლებული აცხადებს, მისთვის ფიზიკური შეურაცხყოფა არ მიუყენებიათ, თუმცა მას სახეზე ფიზიკური დაზიანების კვალი ემჩნევა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. სამსახურებრივი მდგომარეობის ბოროტად გამოყენებასა და ყალბი საგადასახადო დოკუმენტების დამზადება-გამოყენების ფაქტზე, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს კორუფციასთან და ეკონომიკურ დანაშაულთან ბრძოლის სამსახურის თანამშრომლებმა ამხილეს ენერგეტიკის სამინისტროს ენერგოზედამხედველობისა და სათბობის ხარისხის დეპარტამენტის საფინანსო სამმართველოს მთავარი სპეციალისტი გივი რურუა. შსს-ს პრესსამსახურის ცნობით, რურუამ საკანცელარიო-სამეურნეო ნივთებისა და საოფისე ავეჯის შესაძენად საღაროდან მიიღო საქვეანგარიშო თანხა 8 291 ლარის ოდენობით და სანაპიროს ქუჩაზე მდებარე საკანცელარიო ნივთების მაღაზიაში, დეპარტამენტის სხვა თანამშრომლებთან ერთად, მაღაზიის გამყიდველთან წინასწარი მოლაპარაკებით, ნაცვლად საკანცელარიო საქონლის შესაძენად გამოყოფილი 4 978 ლარისა, შეიძინა 1 000 ლარის საკანცელარიო ნივთები და მიიღო 2 ცალი ანგარიშფაქტურა: ერთი სერია - 4 978 ლარის ღირებულების საკანცელარიო საქონელზე, მეორე სერია კი - 3 313 ლარის საოფისე ინვენტარზე, რაშიც მაღაზიის თანამშრომელს გადაუხადეს ანგარიშფაქტურებით განსაზღვრული დღგ-ს თანხა, საერთო ჯამში - 1 382 ლარი. **ინტერ-პრესი**

თბილისის მიდამოების გატყიანებისათვის

ნ. კეცხოველის, ვ. გულისაშვილის, დ. სოსნოვსკის და სხვა მეცნიერთა შრომები ადასტურებენ, რომ თბილისის მიდამოების ფერდობები უახლოეს წარსულში ტყით იყო დაფარული, მაგრამ მტრის განუწყვეტელი შემოსევებისა და რუსეთის დამპყრობლური პოლიტიკის შედეგად, თითქმის, მთლიანად გაიკაფა და ამჟამად შემორჩენილი ტყის ნაშთები უმთავრესად მეორად ხასიათს ატარებს.

ტყეების განადგურებამ ხელი შეუწყო დიდი დაქანების ფერდობებზე მცენარეული საფარის სრულ განადგურებას და ნიადაგის გადარეცხვას, ხოლო ვაკე ადგილებსა და მცირე დაქანების ფერდობებზე - სასოფლო-სამეურნეო კულტურების გავრცელებას. სწორედ ამით უნდა აიხსნას სხვადასხვა სიღრმის ნიადაგების არსებობა, ტყეების უკან დახევა და ხრიოკთა ქსეროფიტული მცენარეების წარმოშობა. ადამიანის უშუალო ჩარევით, თბილისის მიდამოების ფერდობებზე დაირღვა ბუნებრივი პირობები და განვითარდა ეროზიული მოვლენები, რამაც გამოიწვია ნიადაგის ზედა, ნოყიერი ფენის და ზოგან - მთელი ფენის დაკარგვა.

გამოკვლევებმა გვიჩვენა, რომ თბილისის მიდამოების უტყეო ფერდობებზე ყოველი თავსხმა წვიმის დროს ადგილი აქვს ეროზიული პროცესების განვითარებას, რის გამოც, სახნავი მიწების ერთ ჰექტარზე ნიადაგის დანაკარგი ზოგჯერ 110-დან 238 კუბმეტრამდე აღწევს. თუმცა, ეროზიით მიყენებული ზარალი მარტო ნიადაგის დაკარგვით არ განისაზღვრება. ეროზირებული ნიადაგი, რომელსაც დაკარგული აქვს წყალდაცვითი ფუნქცია, წარმოადგენს წყალდიდობის ხელშემწყობ ფაქტორს. სწორედ თავსხმა წვიმებით, ფერდობებზე ტყეების განადგურებით და ეროზირებული ნიადაგების არსებობით უნდა აიხსნას ის წყალდიდობები, რასაც ადგილი ჰქონდა წავკისის ხეში 1887, 1940, 1948 და 1955 წლებში და რომელმაც დიდი ზარალი მიაყენა თბილისის ბოტანიკურ ბაღს. ანალოგიურად, 1960 წლის 4 ივლისს მდ. ვერეს აუზში მოხდა უეცარი წყალდიდობა, რამაც, ასევე, დიდი ზარალი მიაყენა თბილისის ზოოპარკს და აბრეშუმსაქსოვ ფაბრიკას. მაშინ მდინარე ვერემ ორსაათნახევრის განმავლობაში წაიღო 50 ათას ტონამდე ნიადაგი, რომელიც შეიცავდა 1034 ტონა ჰუმუსს და 54,3 ტონა აზოტს.

ამრიგად, თბილისის მიდამოების უტყეო ფერდობებზე ყოველი წვიმის დროს ირეცხება და უსარგებლოდ იკარგება ნიადაგის ზედა, ჰუმუსითა და აზოტით მდიდარი ფენები, ხოლო მის ადგილზე გვრჩება გადარეცხილი უნაყოფო ნიადაგი. ამიტომ, აქ ჩასატარებელი სატყეო-სამელიორაციო სამუშაოები, პირველ რიგში, მიმართული უნდა იყოს ზედაპირული ჩამონადენის რეგულირებისაკენ, რათა აღიკვეთოს ეროზია, აღდგეს ეროზირებული ნიადაგების ნაყოფიერება და მოწესრიგდეს წყლის რეჟიმი. ამასთან, ამ სამუშაოთა ძირითად მიზანს თბილისის მიდამოების ჰავის ელემენტებისა და პეიზაჟის გაუმჯობესება უნდა წარმოადგენდეს. ამ მხრივ, მეტად საინტერესოა თბილისის მიდამოების ფერდობების გატყევების ისტორია და ჩატარებული სატყეო სამელიორაციო ღონისძიებების ეფექტურობა.

ამიერკავკასიაში სამთო-სატყეო სამელიორაციო სამუშაოების დასაწყისად ითვლება 1891 წელი. სამუშაოს დაწყების მთავარ მიზეზს წარმოადგენს მთის ნაკადებისა და ხევ-ხრამების მოქმედება, რამაც იმდენად საშიში ხასიათი მიიღო, რომ მიიქცია იმდროინდელი მთავრობის ყურადღება.

1889 წელს მიწათმოქმედების მინისტრი ამიერკავკასიაში მოგზაურობის დროს დარწმუნდა, რომ მთის ღვარები ყოველწლიურად ემუქრებიან მოსახლეობას, აბრკოლებენ მიმოსვლას, ანადგურებენ კულტურულ მცენარეებს და სხვა. მინისტრის დავალებით, სატყეო დეპარტამენტმა დასახა ღონისძიებები, რომელიც ითვალისწინებდა კავკასიაში ერთი სამთო-საკულტურო საცდელი სატყეოს დაარსებას.

1891 წლის 29 აპრილს სპეციალური სატყეო კომიტეტის მიერ დამტკიცებულ იქნა თბილისის საცდელი სამთო-საკულტურო სატყეოს დაარსება, ხოლო სატყეოს ხელმძღვანელად დაინიშნა ვ. ლისნევსკი, რომელიც იმავე წლის შემოდგომაზე შეუდგა ფერდობების დამუშავებას და სანერგეების გაშენებას.

თბილისის მიდამოების უტყეო ფერდობებზე ყოველი წვიმის დროს ირეცხება და უსარგებლოდ იკარგება ნიადაგის ზედა, აზოტით მდიდარი ფენები, ხოლო მის ადგილზე გვრჩება გადარეცხილი უნაყოფო ნიადაგი.

ვინაიდან ინტენსიურად მიმდინარეობდა ნიადაგების ჩამორეცხვა და, ამავე დროს, მშრალი ჰავის პირობებში ნიადაგები მოითხოვდა მორწყვას, რაც მაშინ შეუძლებელი იყო, ამიტომ ვ. ლისნევსკიმ მთავარი პრინციპი - წვიმისა და თოვლის წყლების მთლიანად შეკავება ფერდობებზე - ძალაში დატოვა და ნიადაგს ამუშავებდა ტრაპეციის ფორმის ტერასებით. მის მიერ გაკეთებულმა ტერასებმა მალე გამოიღო შედეგი: ახლად დარგულმა მცენარეებმა მიიღეს საკმაო სინოტივე და ზედაპირული ჩამონადენიც მოისპო.

1893 წელს საცდელი სატყეოს ტერიტორია დაათვალიერა ქალაქის თვითმმართველობის ხმოსანმა ნ. ხუდადოვმა, რომელზედაც კარგი შთაბეჭდილება მოახდინა ახლად გაშენებულმა ტყის კულტურებმა და ამიტომ დასვა საკითხი თბილისის გარშემო ზოგიერთი ადგილის გატყევების შესახებ. მართლაც, საქართველოს დედაქალაქი ძლიერ ღარიბი იყო მწვანე ნარგავების მხრივ და ზაფხულობით მოსახლეობას, რომ იტყვიან, სუნთქვა უჭირდა. გარდა ამისა, ნიაღვრებს ქალაქში ჩამოჰქონდა უამრავი ნაშალი მასალა; ტყის გაშენება კი ხელს შეუწყობდა ნიადაგების დამაგრებას და ჰავის გაუმჯობესებას. ასე გადაწყდა ტყის გაშენება კუკიის მიდამოებში, 40 ჰექტარ ფართობზე. აღნიშნული სამუშაოს ჩატარებაც დაევალა მეტყევე ვ. ლისნევსკის, რომელსაც ეს საქმიანობა არ შეუწყვეტია. მის მიერ გაშენებული ტყე დღესაც არსებობს და იგი ცნობილია ხუდადოვის ტყის სახელწოდებით. ასე გამოხატა ხალხმა მადლიერება ნ. ხუდადოვისადმი, რომლის მოხსენებაც დაედო საფუძვლად თბილისის თვითმმართველობის დადგენილებას.

მიუხედავად გარკვეული ხარვეზებისა, ვ. ლისნევსკის მიერ გაშენებული ტყის კულტურები კუკიის მიდამოებში, თელეთის მთასა და მამადავითზე დღესაც არსებობს და კარგ შთაბეჭდილებასაც ტოვებს. ბუნებრივია, რომ დღეს მადლიერებით ვიგონებთ თბილისის შემოგარენის გამწვანების პიონერს ვ. ლისნევსკის.

1901 წელს თბილისის სამთო-საკულტურო სატყეოს მეტყევედ დაინიშნა გ. მონაკოვი, რომელიც კმაყოფილდებოდა ყოველწლიურად 4-6 ჰექტარი ტყის კულტურების გაშენებით. 1891-1921 წლამდე, ე.ი. 30 წლის განმავლობაში სულ გატყევებულ იქნა 150 ჰექტარი.

1917 წელს თბილისის სამთო-საკულტურო სატყეოს მეტყევედ დაინიშნა ი. როშჩინი. 1922 წელს კი თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომმა დაიწყო სამთო-სატყეო სამელიორაციო სამუშაოები ი. როშჩინის მიერ შედგენილი პროექტით, რომელიც ითვალისწინებდა ტყის გაშენებას მდინარე მტკვრის ორივე მხარეს: მარჯვნივ დავითის მთაზე (ფუნიკულიორზე) სოფელ ოქროყანიდან კუს ტბამდე, ხოლო მარცხნივ - ხუდადოვის ტყიდან მახათას მთამზე.

ი. როშჩინი ნიადაგს ამუშავებდა ჰორიზონტალური წყალშემკრები თხრილებით. ტყეს აშენებდნენ როგორც რგვით, ისე თესვით, თანაც - არა მარტო თხრილებზე, არამედ - მათ შორისაც. აღნიშნული სამუშაოები ტარდებოდა 1930 წლამდე და 7 წლის განმავლობაში ჰორიზონტალური წყალშემკრები თხრილებით დამუშავდა 350 ჰექტარი, ხოლო ტყის კულტურების გაშენება ჩატარდა 250 ჰექტარზე.

უნდა აღინიშნოს, რომ ხრამები, რომელთა აუზებიც მთლიანად თხრილებით დამუშავდა, აღარ მოქმედებდნენ; მაგალითად, მოსკოვის ქუჩაზე ჩამომდინარე ხრამის აუზის დამუშავებამდე ყოველი წვიმის შედეგად იგი ჩამოტანილი ნაშალი მასალებით იფარებოდა და ხშირად ტრანსპორტის მოძრაობას აჩერებდა. მას შემდეგ (1924 წ.), რაც მთელი აუზი დამუშავდა ჰორიზონტალური წყალშემკრები თხრილებით და ხრამის ფსკერზე გაკეთდა საგუბრები, მისი მოქმედებაც შეწყდა.

1942 წელს თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს საკურორტო სამმართველოს სატყეო განყოფილების ბაზაზე შეიქმნა თბილისის სატყეო მეურნეობა, რომელიც 1951 წელს გაიყო თბილისსა და სამგორის სატყეო მეურნეობებად. შემდეგში, 1973 წელს სამგორის სატყეო მეურნეობა კვლავ შეუერთდა თბილისის სატყეო მეურნეობას, მაგრამ 1993 წლის ოქტომბრიდან ისევ გამოეყო. 2002 წლიდან კი თბილისის სატყეო მეურნეობა გაუქმდა და იგი ამჟამად გარდაბნის სატყეო მეურნეობის სახელით იხსენიება.

მართლაც, სამწუხაროა, რომ სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო დეპარტამენტის ყოფილმა ხელმძღვანელობამ დაუმსახურებლად გააუქმა ისეთი დიდი ისტორიისა და ტრადიციის მქონე სატყეო მეურნეობების სახელები, რომლებსაც თავის დროზე სათავეში ედგნენ უაღრესად განსწავლული პრაქტიკოსი მეტყევეები - ვ. ლისნევსკი, ი. როშჩინი, მ. პაკელიანი, ა. ჯაფარიძე, ე. ქურდოვანიძე, გ. სიყმაშვილი, ი. გველუკაშვილი, ვ. სისაური და შ. მეფარიძე, რომელთა თაოსნობითაც თბილისის შემოგარენში ახალი ტყეებით დაიფარა "გორხანების", შავნაბადას, ბაგების, ნადიკვარის, მახათას, კუმისის, თელეთის, მსხალდიდის, მარტყოფ-ლილოს, თბილისის ზღვის შემოგარენი, ავჭალის გადმომყურე ფერდობები და სხვა. ამასთან, განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს კრწანისის კლდოვანი ფერდობების გატყევების სამუშაოები, რაც მეტად რთულ ექსტრემალურ პირობებში ჩატარდა. მარტო 1951-1990 წლებში თბილისის შემოგარენში გაშენდა 19.763 ჰექტარი ტყის კულტურები, რითაც ბევრგან გადაწყდა ზედაპირული ჩამონადენის რეგულირების საკითხი. ტყის აღდგენის ასეთი არნახული ტემპი და თბილისის მიდამოების ფერდობების გატყევების საქმეში მიღწეული უდიდესი წარმატებები 1987 წელს აღინიშნა საქართველოს სსრ სახელმწიფო პრემიით. იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ კვლავ აღდგება ისტორიაში ცნობილი თბილისის სატყეო მეურნეობის სახელი.

გამოკვლევებმა გვიჩვენა, რომ თბილისის მიდამოების ფერდობებზე გაშენებული ტყის კულტურები, ძირითადად, კარგ მდგომარეობაშია და კარგად ასრულებს წყალდაცვით და ნიადაგდაცვით ფუნქციებს. მაგრამ, ზოგიერთი მერქნიანი მცენარე ძნელად ეგუება თბილისის ექსტრემალურ პირობებს და ხმება, რის გამოც, ზოგან ტყეები ისე გამეჩხერდა, რომ დაკარგა ზედაპირული ჩამონადენის რეგულირების უნარი. უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ ტყის კულტურების გამეჩხერებასა და დაღუპვაში დიდი როლი შეასრულა, აგრეთვე, მისი საწყისი სიხშირის ცვალებადობამ: ვ. ლისნევსკის დროს ერთ ჰექტარზე ირგვებოდა 750-1600 ცალი, იშვიათად - 2500 ძირი ნერგი, რის გამოც, ან სრულიად არ ხდებოდა ვარჯების შეკვრა, ანდა იკვრებოდა ძალიან გვიან. 50-იან წლებში ერთ ჰექტარზე ირგვებოდა 8-10 ათასი ძირი ნერგი და შედეგიც კარგი იყო, მაგრამ შემდეგ, 60-იან წლებში, ყოველგვარი მეცნიერული გამოკვლევების გარეშე, მისი ოდენობა 3-3,5 ათასამდე შეამცირეს. უფრო მეტიც, ე.წ. ეკონომიის მიზნით, დიდი ზომის ნერგების დარგვაც კი დაიწყეს, რაც, რა თქმა უნდა, დიდი შეცდომა იყო და, ბუნებრივია, არ გაამართლა არც ეკონომიურად და არც ეკოლოგიურად. მეჩხერმა კულტურებმა ვერ უზრუნველყვეს ზედაპირული ჩამონადენის რეგულირება, ხოლო მისი რეკონსტრუქცია უფრო ძვირი დაუჯდა სახელმწიფოს. შემდეგში ტყის კულტურების გაშენების საწყისი სიხშირე ერთ ჰექტარზე 6,6-ათასამდე იქნა გაზრდილი, მაგრამ, სამწუხაროდ, მშრალ გარემო პირობებში არც მან გაამართლა და ბევრგან ისევ გადაუჭრელი დარჩა ზედაპირული ჩამონადენის რეგულირების საკითხი. ამიტომ, უნდა ვივარაუდოთ, რომ თბილისის შემოგარენში ყოველთვის გვექნება ისეთი ფართობები, რომლებიც ზედაპირული ჩამონადენის რეგულირების, ეროზიული პროცესების აღკვეთისა და კლიმატური პირობების გაუმჯობესების მიზნით, საჭიროებენ სატყეო-სამელიორაციო ღონისძიებების გატარებას. ამ მოვლენის თავიდან ასაცილებლად კი, ჩვენი გამოკვლევების საფუძველზე, თბილისის მიდამოების ფერდობებზე ტყის კულტურების გაშენების საწყის სიხშირედ მიჩნეული უნდა იქნას არანაკლები 10 000 ძირი ერთ ჰექტარზე. ტყის კულტურების ამ ნორმების დაცვას განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დაეთმოს, რადგან მასზე დიდად არის დამოკიდებული თვით კულტურების ზრდის ინტენსივობის დაჩქარება, ვარჯების დროულად შეკვრა, კრიტიკული ტემპერატურის შემცირება, ქარის სიჩქარის შენელება, თოვლის თანაბარი განაწილება და დნობის ხანგრძლივობა, მკვდარი საფარის სისქე და მისი თანაბარი განაწილება, ნიადაგის დაცვა გაყინვისაგან, ნიადაგის ნაყოფიერების გადიდება, მისი სტრუქტურის გაუმჯობესება, წყალგამტარობის გადიდება და, აქედან გამომდინარე, ზედაპირული ჩამონადენის რეგულირება. დაბალი სიხშირის კულტურები კი მთიანი რელიეფის პირობებში ვერ უზრუნველყოფს თხიერი ზედაპირული ჩამონადენის რეგულირებას და ნიადაგის დაცვას ეროზიისაგან.

გამოკვლევებმა გვიჩვენა, რომ ტყეების განადგურების შედეგად მცენარეული საფარის დეგრადაციამ და დიდი ინტენსივობის წვიმებმა თანდათანობით შეამცირეს ნიადაგის საფარის სისქე, ხოლო ყოფილმა ტყის ნიადაგებმა განიცადეს მთელი რიგი მორფოლოგიური ცვლილებები; მათ შორის, ყურადღებას იპყრობს ჰუმუსის საფარის მთლიანად მოსპობა და ზედა ფენებში სტრუქტურის გაუარესება. ამასთან, უნდა აღინიშნოს ის გარემოება, რომ, 25 წლისა და მეტი ხნოვანების ტყის კულტურების გავლენით, უკვე შეიქმნა ჰუმუსის საფარი და გაუმჯობესდა ნიადაგის სტრუქტურა, რის გამოც, ტყის კულტურების ქვეშ განვითარებული ნიადაგები თავისი მორფოლოგიური ნიშნებით უახლოვდებიან ბუნებრივ ტყის ნიადაგებს და მკვეთრად განსხვავდებიან ნაირბალახოვანი ველის ნიადაგებისაგან. მორფოლოგიურ ცვლილებებთან ერთად ტყის დეგრადაციამ გავლენა მოახდინა ნიადაგის მექანიკურ შემადგენლობაზე, ასევე - მის ფიზიკურ-ქიმიურ თვისებებსა და ეროზიის საწინააღმდეგო მდგრადობაზეც. აღსანიშნავია, რომ ტყის კულტურების ქვეშ განვითარებული ნიადაგების ზედა ფენებში ჰუმუსი აღმოჩნდა 1,5-2,8 პროცენტით მეტი, ვიდრე ნაირბალახოვანი ველის ნიადაგებში, რაც იმის მაჩვენებელია, რომ, ტყის კულტურების გავლენით, არა მარტო დამაგრდა ნიადაგები, არამედ გადიდდა მათი ნაყოფიერებაც. მონაცემებით დადგინდა, რომ ნიადაგები ტყის კულტურების ქვეშ უფრო მეტ სიმდიდრეს იჩენენ წყლის დამშლელი მოქმედების წინააღმდეგ, ვიდრე ნაირბალახოვან ველზე. მაშასადამე, სტრუქტურის სიმტკიცის უნარით ტყის კულტურების ნიადაგები უახლოვდებიან ბუნებრივ ტყის ნიადაგებს და, თვისობრივად, განსხვავდებიან უტყეო ადგილის ნიადაგებისაგან. ეს იმის მაჩვენებელია, რომ მერქნიანი მცენარეულობა თავისი ფესვთა სისტემითა და ჰუმუსის საფარით ხელს უწყობს მტკიცე სტრუქტურის შექმნას, რაც, თავის მხრივ, აუმჯობესებს ნიადაგის წყლიერ თვისებებს და ხელს უშლის ეროზიული პროცესების განვითარებას. რაც შეეხება უტყეო ადგილის ნიადაგებს, ისინი არამტკიცე სტრუქტურით ხასიათდებიან და ადვილად განიცდიან დაშლას წყლის მოქმედებით. ეს კი ხელს უწყობს ნიადაგის ფორების დაკეტვას და წყალგამტარობის შემცირებას, რასაც თან სდევს თხიერი ჩამონადენის გაძლიერება დანიადაგების გაღარიბება წვრილმიწა ნანილაკებისაგან.

გამოკვლევებმა გვიჩვენა, რომ ნიადაგი როგორც ტყეში, ისე ტყის კულტურებში კარგი ფიზიკური თვისებებით ხასიათდება და სწრაფად ატარებს წყალს. ამასთან, ყურადღებას იპყრობს ის გარემოება, რომ რევოლუციამდელ პერიოდში გაშენებული ტყის კულტურების გავლენით უკვე აღდგა ნიადაგის ფიზიკური თვისებები ბუნებრივი ტყის ნიადაგების ფიზიკური თვისებების დონეზე, რითაც ამ ნიადაგების დამაგრებისა და ზედაპირული ჩამონადენის რეგულირების საკითხი საბოლოოდ გადაწყდა. მართლაც, დაკვირვებამ გვიჩვენა, რომ თანაბარი ნალექებისა და ინტენსიობის პირობებში მაღალი სიხშირის ტყისა და ტყის კულტურების ნიადაგებიდან ზედაპირულ ჩამონადენს ან სრულიად არა აქვს ადგილი, ანდა იმდენად მცირეა, უტყეო ადგილთან შედარებით, რომ მას პრაქტიკული მნიშვნელობა არ აქვს წყალდიდობის წარმოშობისა და ეროზიული პროცესების განვითარების თვალსაზრისით. ამასთან, ტყეში და ტყის კულტურებში ნიადაგის გადარეცხვას ადგილი არ აქვს ისეთი ინტენსიობის წვიმის დროსაც კი, როდესაც წუთში სამი მილიმეტრი მოდის. ეს იმ დროს, როცა ნაირბალახოვან ველზე, ნებისმიერი ინტენსიობის წვიმის შემთხვევაში, აღინიშნება მკვრივი ჩამონადენი. მაშასადამე, ნიადაგის ეროზიასთან ბრძოლის, წყლის რეჟიმის რეგულირებისა და ეროზირებული ნიადაგების ნაყოფიერების აღდგენის მიზნით, მთავარი, წამყვანი როლი სატყეო-სამელიორაციო ხასიათის ღონისძიებებს უნდა დაეკისროს. აქვე არ შეიძლება არ აღინიშნოს, რომ თბილისის საგარეუბნო ზოგიერთი კურორტი თავისი სამკურნალო თვისებებით უტოლდება მრავალ სახელგანთქმულ კურორტს. ასეთებია მდინარე ვერეს აუზში მდებარე წყნეთი და სამთო-სანიტარული დაცვის ზონაში მოქცეული ბეთანია. მდინარე ვერეს აუზში არსებობს ჰაერის ვენტილაციის იდეალური პირობები, რის გამოც, მისი შიშველი ადგილების ტყის სამოსელში გახვევა თბილისის საგარეუბნო კურორტებს კიდევ შეჰმატებს რამდენიმე საგარაკო და დასასვენებელ ადგილს, რაც უდიდეს შესაძლებლობას შეუქმნის თბილისის მოსახლეობას სამკურნალო და პროფილაქტიკური დახმარებისთვის.

ამრიგად, თბილისის მიდამოების ფერდობების გატყევებით საბოლოოდ მოწესრიგდება ზედაპირული ჩამონადენი, დამაგრდება ნიადაგები, აღდგება ეროზირებული ნიადაგების ნაყოფიერება, შეწყდება ზაფხულის სიცხეებისა და ძლიერი ქარების მოქმედება, გადიდდება ჰაერის ფარდობითი ტენიანობა, გაუმჯობესდება პეიზაჟი და თბილისის მცხოვრებლებისათვის შეიქმნება უახლოესი დასასვენებელი ადგილები.

გერონტი ხარაიშვილი
სოფლის მეურნეობის მეცნიერების დოქტორი, პროფესორი

გიორგი ბაბაიძის ფოტოები

დაუმტკიცე შენს თავს, რომ ნამდვილი შემოქმედი ხარ

B2

ერიქსონი რჩება

სვენ გორან ერიქსონი ინგლისის ნაკრებს 2008 წლამდე გაწვრთნის

B4

საიდან იწყება ათვლა?

ადამიანი, რომელმაც მთლიანად საქართველო და კონკრეტულად თბილისი ისე დაამახინჯა, როგორც მხოლოდ საძულველ ქვეყანასა და ქალაქს შეიძლება მოეპყრო

B6

სტუმარი

როდისმე ეს უნდა დაიწყოთ

თამარ სუხიშვილი

ბრძენი ადამიანი მჭედლის გრდემლს ჰგავს, რომელსაც მრავალი განცდა დააჭედეს, მაგრამ თავად ის მაინც უცვლელი დარჩა - ინდური სიბრძნე.

იოგა - ინდური იდეალისტური ფილოსოფიის ერთ-ერთი ორთოდოქსალური სისტემა. მისი ფუძემდებელია ბრძენი პატანჯალი, ამიტომაც ამ სისტემას პატანჯალის სისტემასაც უწოდებენ. იოგას სისტემის მიხედვით, ფილოსოფიური და რელიგიური ჭეშმარიტების შეცნობისა და პრაქტიკული გამოყენებისათვის აუცილებელია სულიერი განწმენდა და ნათელი გონება. ფართო მნიშვნელობით იოგა არის მოძღვრება ადამიანის ფსიქიკის და ფსიქო-ფიზიოლოგიის მართვის შესახებ. ამ მნიშვნელობით იოგა ინდური რელიგიის და ფილოსოფიის აუცილებელ ნაწილს შეადგენს და ეთიკური და რელიგიური იდეალების რეალიზაციის უმნიშვნელოვანეს საშუალებად განიხილება. ასეთი განმარტებაა მოცემული ქართულ საბჭოთა ენციკლოპედიაში.

იოგა თავისუფლებაა. სიყვარულია. ეს არის წმინდა, გასხივოსნებული, დაუბრკოლებელი სიხარული - ეს კი თანამედროვე ამერიკელი იოგის, რიჩარდ ფრიმენის ნაწერებში ამოვიკითხე. ეს ნაწერები მისი მოწაფის, ასევე ამერიკელი იოგის - ბრიტონ მენის წყალობით ჩამივარდა ხელში. ახალგაზრდა იოგი ბრიტონ მენი ერთი თვის განმავლობაში იმყოფებოდა თბილისში, აშთანგა-იოგას მოყვარულთა კლუბში ასწავლიდა და საკმაოდ ბევრი მოწაფეც ჰყავდა.

იოგათი ის ჯერ კიდევ მასაჩუსეტსის სკოლაში სწავლისას დაინტერესდა. როგორც თავად ამბობს, სრულიად შემთხვევით შეეჯახა იოგას. უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ კოლორადოში წავიდა. სწორედ აქ შეხვდა თავის მასწავლებელს - რიჩარდ ფრიმენს და იქვე დაემოწაფა. "ამავე დროს, თერაპიულ მასაჟსაც ვსწავლობდი, ვიცოდი სხეული სამეცნიერო დონეზე, და იოგას მეშვეობით ეს ენერგეტიკულ დონეზეც შევიმეცნე. ამ ნაზავმა კი შესაძლებლობა მომცა გამეგო, თუ როგორი ეფექტიანია ფიზიკური ვარჯიში და როგორ და რატომ შეუძლია მას ცნობიერების მდგომარეობის შეცვლა". კოლორადოში ორწელიწადნახევარი დარჩა, მერე ნიუ ჰემფშირში გადავიდა, სადაც თავისი მომავალი მასპინძელი, მაკა მიქაძე გაიცნო, რომელიც მასთან ვარჯიშობდა და რომლის მოწვევითაც საქართველოში ჩამოვიდა.

ბრიტონ მენს გამგზავრებამდე რამდენიმე ხნით ადრე შევხვდი, მის ვარჯიშს დავესწარი და ეს საუბარიც იმ ვარჯიშის შემდეგ ჩავიწერე. მინდა გითხრათ, რაღაცეებში გავერკვიე კიდეც. არ დაგიმალავთ და მანამდე მხოლოდ ის ვიცოდი, რომ აშთანგა-იოგა ყველაზე რთულ ვარჯიშებს მოიცავს და რომ აშთანგა-იოგათი მადონაა გატაცებული.

რა არის აშთანგა-იოგა?

აშთა რვას ნიშნავს. ანგა არის ნაწილი, განშტოება. აშთანგა ასე შეიძლება განვმარტოთ - ეს არის გზა რვა საფეხურით, რვა მიმართულებით. ეს საფეხურებია:

იამა - ეთიკური კავშირი გარე სამყაროსთან

ნიიამა - შინაგანი ცნობიერება

ასანა - პოზა

პრანაიამა - სუნთქვის გაფართოება

პრატიაჰარა - ფიზიკური გრძნობების განდევნა, უარყოფა (ეს ის ფიზიკური გრძნობებია, რომლებიც თქვენს ყურადღებას ფანტავენ და თქვენ აღარ აქცევთ ყურადღებას შინაგან სამყაროს)

დარანა - კონცენტრაცია

დიანა - მედიტაცია

სამადი - გასხივოსნება.

სამყაროში უამრავი სპირიტუალური გზა არსებობს. იოგა ერთ-ერთი მათგანია, ერთ-ერთი უძველესი სულიერი გზა, რომლის სრულყოფა საუკუნეების განმავლობაში ხდებოდა.

რა თქმა უნდა, არ შეიძლება მსჯელობა, რომ იოგა სულიერი სრულყოფის საუკეთესო მეთოდია, ჩემი ყოველი ხუთი მოსწავლიდან ორი ისეთი მაინც აღმოჩნდება, რომელიც უკან არ ბრუნდება. ეს იმიტომ, რომ მათთვის იოგა სრულყოფის გზას არ წარმოადგენს. მათი გზა სხვაა. ადამიანი ინდივიდუალურად ეძებს თავის სულიერ გზას. შეიძლება ეს მათეული სულიერი გზა არ აღმოჩნდა, ან ისინი არ არიან მზად ამ გზის ასარჩევად, ან შეიძლება კარგი მასწავლებელი არ ჰყავთ...

აქ და ახლა

იოგა, პირველ რიგში, ჩემი პროფესიის ნაწილია. ეს არის ჩემი სულიერი გზა. საკუთარ თავს შევიცნობ იოგას საშუალებით. ჩემს სულიერ პრაქტიკას ყოველდღიურ ცხოვრებაში ვიყენებ. იოგას პრაქტიკა ასე შეიძლება დავახასიათოთ: ეს ერთგვარი კოლექციაა, კოლექცია იმ საშუალებებისა, რომელთა მიზანია ადამიანი ახლანდელ მომენტში მოიყვანონ. აქ და ახლა - აი, ეს არის მთავარი. იოგები ამ იდეას სანსკარას უწოდებენ. ადამიანი, როგორც წესი, აწმყო მომენტში წარსულის გამოცდილებით მოქმედებს. ეს არის წარსული გამოცდილებით განპირობებული ყოფის შხამი. უმარტივეს მაგალითს მოვიყვან: თქვენ ძალიან ცუდად გრძნობთ თავს, ცუდად გეძინათ და ფიქრობთ, რომ ერთი ჭიქა ფორთოხლის წვენი ახლა სწორედ რომ მისწრება იქნებოდა. წვენს დალევთ და მართლაც უკეთ იგრძნობთ თავს. ბუნებრივია, სიტკბომ ტონუსი მოგიმატათ. ამ მომენტში მართლაც სწორად მოიქეცით. მაგრამ მეორე დილას უკვე აღარ ფიქრობთ იმაზე, თუ რა იქნება თქვენი ორგანიზმისთვის უკეთესი. ინერციით მოქმედებთ. აკეთებთ იმას, რაც გუშინ გააკეთეთ. ანუ გუშინდელ გამოცდილებაზე დამოკიდებული ხდებით. თქვენ აღარ ცხოვრობთ ახლანდელ დროში, და ეს უკვე ჩვევაში გადადის. ყოველ დილით სვამთ წვენს, ანუ არ რეაგირებთ შემოქმედებითად ახლანდელ მომენტზე. თქვენ ეს ჩვევაში გაგიჯდათ. ეს ყველაზე მსუბუქი და მარტივი მაგალითი გახლავთ, რომელიც განმარტავს, თუ რას ნიშნავს განპირობებული ყოფის შხამი. ბევრად უფრო რთული მაგალითების მოყვანაც შეიძლება. განსაკუთრებულ სირთულეს ვაწყდებით, როცა საქმე ადამიანურ ურთიერთობებს ეხება. მაგალითად, როცა საყვარელ ადამიანს უყურებთ, სინამდვილეში ორი დღის წინ მომხდარზე (ზოგადად, წარსულში მომხდარზე) რეაგირებთ. იოგას პრაქტიკა ის ტექნიკაა, რომლის საშუალებითაც თქვენ ახლანდელ მომენტს უბრუნდებით, რათა შეძლოთ სწორად, შემოქმედებითად, გარემოების შესაფერისად რეაგირება.

როცა ჩნდება ემოციები, გარკვეული შეგრძნებები, აზრები, თქვენ ამჩნევთ მათ, რადგან აკვირდებით, აცნობიერებთ და რეაგირებთ ან არ რეაგირებთ. აი, ეს არის პროცესი. ეს ფიზიკური ვარჯიშის დროსაც კარგად ჩანს. მაგალითად, საინტერესოა, როგორ რეაგირებთ, როცა თქვენ რაღაც ძალიან რთულ პოზაში ხართ და ტკივილს გრძნობთ: გაურბიხართ ამ გრძნობას, ებრძვით მას, მოდუნდებით და ამ გრძნობაში შვებას იგრძნობთ, თუ ასეთი განწყობა გაქვთ - დაე, ასე იყოს. ძალიან ადვილია დაინახო შენი ფიზიკური განპირობებულობა. თუ მთელი ცხოვრება სავარძელში ზიხარ და ერთ მშვენიერ დღესაც იატაკზე დაჯდები, გაგიჭირდება. ძნელია, დაძლიო შენი სხეულის მოქმედებისა და მდგომარეობის ჩვეული მოდელი. იოგას შემდეგ კი თავს უკეთესად იმიტომ გრძნობ, რომ პირვანდელ მდგომარეობას უბრუნდები - ადამიანის სხეულის მოძრაობის პოტენციური შესაძლებლობები დაუჯერებელია.

ფიზიკური ვარჯიშის შედეგი იოგას ძალიან აშკარა შედეგია. უფრო დაფარული და უფრო ნატიფი ცვლილება ადამიანის გონებაში, ცნობიერებაში ხდება. პრინციპში, ფსიქიკურ დონეზეც ზუსტად იგივე ხდება, რაც ფიზიკურ დონეზე, ეს უაღრესად საინტერესო პროცესია.

იოგა დიდ სიამოვნებას მანიჭებს. სასიამოვნოა, როცა გრძნობ

დღეში თუნდაც ათი წუთის განმავლობაში დააკვირდით თქვენს თავს. მოძებნეთ თქვენთვის მოსახერხებელი მდგომარეობა და თვალყური ადევნეთ თქვენს გონებას. აი, ეს არის მთელი პრაქტიკა.

მარიკა ამურელაშვილის ფოტოები

როგორ მაღლდები სულიერად, როგორ უბრუნდები ბუნებრივ მდგომარეობას.

გონების თამაში - დაწერილი სცენარით

გონება მუდმივ მოძრაობაშია, სულ დახტუნავს, თამაშობს. იოგას წყალობით გონების დამშვიდება ხდება. რა თქმა უნდა, ძალისმიერი მეთოდებით არა. თქვენ უნდა სცადოთ საკუთარი გონების დაშოშმინება. როგორ? - ეს ყველაფერი პრაქტიკაში მოდის. ამის შემჩნევა უკვე პრაქტიკაა. ეს ნიშნავს, რომ თქვენ უკვე შექმენით სივრცე იოგასათვის.

მთავარია, დააფიქსიროთ მომენტი, როცა გონება გაიფანტა, სხვა მიმართულებით გაიქცა და კვლავ ხტუნვა დაიწყო. როცა ამ მომენტს დააფიქსირებთ, თქვენ ქმნით პირობას ცვლილებებისათვის. ეს უკვე შემეცნებაა, იოგას პროცესის დასაწყისი.

არავის არ ებრძვით ცხოვრებაში? თუნდაც თქვენს თავს? - დედაჩემთან ხშირად მომდიოდა ჩხუბი, თანაც ერთი და იმავე მიზეზით. რატომ ვბრუნდებოდი შინ გვიან. სულ ერთი და იგივე მეორდებოდა. თითქოს სცენარი იყო დაწერილი. სად იყავი? - აქა და აქ. ვისთან ერთად იყავი? - მეგობრებთან. მერე ისევ: სად იყავი? - აქა და აქ. ვისთან ერთად იყავი? - მეგობრებთან. და ასე შემდეგ. ეს აბსოლუტურად არაცნობიერად ხდებოდა. მაგრამ, დგება მომენტი, როცა გაიგებ, რომ შენი შინაგანი სცენარი მუშაობს, რომელიც უკვე ათასჯერ და ათი ათასჯერ განმეორებულა. და ეს მომენტი ცვლილებების განხორციელების საფუძვლად გვევლინება. ხვდები, რომ შეიძლება ეს უარყოფითი ენერგია დადებითად გარდაქმნა. ეს გახლავთ განპირობებულობის მომენტის შეცნობა.

ჩვენ არაჩვეულებრივი ღვთაებრივი ქმნილებები ვართ, მაგრამ ეს ღვთაებრივი საწყისი დაჩრდილულია. თითქოს ყოველდღიური ჩვეული ცხოვრების ფარდა აქვს ჩამოფარებული. ამას რომ მიხვდე, შენი აზრების მოდელის შეცნობა უნდა შეძლო. თუმცა გაცილებით ადვილია, ეს არ გააკეთო, დალიო, მოწიო, არაფერზე არ იფიქრო, და ასე დაფარო შენი ცნობიერების ხმაური, ხმაური შენი გონებისა, რომელიც დაუსრულებლად გრძელდება.

ცხოვრება თამაშია, ღმერთიც თამაშობს

ამასწინათ ეგოზე ვლაპარაკობდი. ეგოს მოთხოვნილებები განუსაზღვრელია. მას სურს, რომ თქვენ არ დაინახოთ ის, რაც ზედაპირის ქვეშ არის დამალული, არ დაინახოთ სიღრმე. ჩვენ ჩვენს ეგოს ვეხმარებით, ვეხმარებით განათლებით, ფულით, ძალაუფლებით... ეს კარგია, მაგრამ დროებითია. განა შეიძლება იმის თქმა, რომ ამ ზედაპირულ საგნებს ნამდვილი ბედნიერების მოტანა შეუძლიათ? მე იოგი ვარ, მაგრამ უცებ ფეხი რომ დავკარგო და მასწავლებლობა ვეღარ შევძლო, რა გამოდის, რომ არაფერი ვარ? არარაობა ვარ? ნუთუ ჩემი პიროვნული სილამაზე გაქრება, თუ დავკარგავ ფულს, ძალაუფლებას, პროფესიას? აი, ამაშია საქმე.

ადამიანის ცხოვრება ძალიან პატარაა, ისევე როგორც ამ პლანეტის სხვა ბინადართა სიცოცხლე. და რა არის ჩვენი ცხოვრების აზრი? ჩვენი, როგორც ინდივიდუალების ცხოვრება სრულიად უმნიშვნელოა. შეხედეთ ძაღლებს, ქუჩაში რომ დარბიან. ნუთუ თქვენ ფიქრობთ, რომ მათი ცხოვრება დიდი უნივერსალური სამყაროს კონტექსტში ჩვენს ცხოვრებაზე ნაკლებად ფასეულია? თუ ამ საკითხს უსასრულო სამყაროს კონტექსტიდან გამომდინარე შეხედავთ, მაშინ მიხვდებით, რომ ძაღლის ცხოვრებასა და ადამიანის ცხოვრებას შორის დიდი განსხვავება არ არის. როგორც იოგები ამბობენ, ცხოვრება თამაშია, ღმერთიც თამაშობს - მოდი, დღეს ის დაიბადოს და მერე გაქრეს... რა მოხდება, თუ გაიაზრებთ, რომ თქვენ არა ხართ მარტო თქვენ, არამედ ერთი ციცქნა ნაწილი უზარმაზარი ცხოვრებისა, საერთო ყოფიერების ერთი მცირედი ნაწილი. "ბჰაგავა-გიტა" აღწერს საკრალურ ტექსტს იოგისას, როცა კრიშნა, რომელიც ღვთაებრივი არსებაა, თავისი ნამდვილი სახით წარდგება არჯუნას წინაშე, როგორც სამყარო. არჯუნაც ღვთაებრივი არსებაა. მაგრამ, ის ამას ვერ უძლებს.

იოგას პროცესის მეშვეობით ჩვენ გვეძლევა საშუალება, გასაქანი მივცეთ ჩვენს ეგოს, ეგოს, რომელიც ჩვენს სხეულზეა მიჯაჭვული, რომელიც ფიქრობს, რომ მხოლოდ მატერიაა და სხვა არაფერი. მაგრამ, ადამიანი ხომ მარტო მატერია-სხეული არაა, სხეული კვდება და მიდის... ისე, მე მხოლოდ სხეულის ვარჯიშებს ვასწავლი, განა შეიძლება ჭეშმარიტება ასწავლო ადამიანს?

მოძრაობა ტკივილია, მაგრამ უმოძრაობა ტანჯვაა

მკითხველის უმრავლესობა ამ ინტერვიუს წაიკითხავს, მაგრამ ეს მათთვის მხოლოდ ქაღალდზე დაწერილი ცარიელი სიტყვები იქნება. ხოლო თუ დაინტერესდებით იმით, რომ შექმნათ პირობა, გარემო საკუთარი ცხოვრების შესაცვლელად, მაშინ ეს როდისმე უნდა დაიწყოთ, უნდა ამოძრავდეთ.

იოგას ასეთი გამონათქვამი არსებობს: მოძრაობა ტკივილია, მაგრამ უმოძრაობა ტანჯვაა (კარგი გამონათქვამია, არა?). როცა ტანჯვას იმსუბუქებ, სიხარულიც მაშინ მოდის. თუ დაწყება გინდათ, დაიწყებთ. თქვენ გჭირდებათ მასწავლებელი, ლიტერატურა და ადგილი. დღეში თუნდაც ათი წუთის განმავლობაში დააკვირდით თქვენს თავს. მოძებნეთ თქვენთვის მოსახერხებელი მდგომარეობა და თვალყური ადევნეთ თქვენს გონებას. აი, ეს არის მთელი პრაქტიკა. O.K.? (არადა, სინამდვილეში ადამიანების უმრავლესობისთვის ეს თითქმის შეუძლებელი იქნება. ძნელია პროცესის მდგომარეობაში ყოფნა). დააკვირდით, რა ამოტივტივდება: სევდა, შეშფოთება... რეაქცია ნუ გექნებათ. მხოლოდ დააკვირდით. ათასი რამ შეიძლება ამოტივტივდეს. თუ გინდათ, რომ რამე მოხდეს, გარემო უნდა შექმნათ. მარტივი რამაა. თუ გინდათ შეშამ გაგათბოთ, ის ცეცხლში უნდა შეუკეთოთ. როცა იოგა შენში მუშაობს, ამას ტაპასია ჰქვია. სხვათა შორის, ამერიკაში ეშლებათ ხოლმე, რაღაც საჭმელსაც ჰქვია მსგავსი სახელი. ეს ნიშნავს წვას, ნათებას. თქვენ ქმნით გარემოს ამ შინაგანი ცეცხლისთვის. ცეცხლი გარდაქმნის ადამიანს, ცვლის, წმენდს. თქვენ თავისუფლდებით, თქვენში ნაგავი, მავნე და უსარგებლო ნარჩენები იწვის. თუ თქვენ ნაგავს დაწვავთ, ამას სხვები მაშინვე შეამჩნევენ და აუცილებლად გეტყვიან კიდეც: იცი, შენ ანათებ. თქვენც ხომ მაშინვე შენიშნავთ, თბილისში ნაგავი რომ დაწვან და ქალაქი გაასუფთაონ...

ᲙᲘᲜᲝᲗᲔᲐᲢᲠᲔᲑᲘ

"ამირანი"
"ნიუ იორკის წუთები"

ᲒᲐᲛᲝᲤᲔᲜᲔᲑᲘ

"ბაიას გალერეა"
ჟურნალ არტ-მარკეტის" საპრეზენტაციო გამოფენა

"ქარვასლა"
მამუკა ცეცხლაძის ნამუშევართა პერსონალური გამოფენა

"ჰობი"
გამოფენა "კალეიდოსკოპი"

სურათების ეროვნული გალერეა
ირინა რაზმაძის ნამუშევართა პერსონალური გამოფენა (ფერწერა)

დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ შეგიძლიათ მოგვაწოდოთ ინფორმაცია ელექტრონულ მისამართზე: culture@24hours.ge

ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

ᲞᲝᲔᲢᲘᲡ ᲣᲙᲕᲓᲐᲕᲡᲐᲧᲝᲤᲐᲓ

მარინა ცვეტაევას ძეგლის ესკიზის ავტორი მოსკოველი მოქანდაკე ვასილი გერასიმოვია. ამჟამად ტარუსის რაიონში მიმდინარეობს სამ ჰექტარზე გათვალისწინებული კულტურულ-სპორტული კომპლექსის დაგეგმარება. კომპლექსი ცნობილი პოეტის, მარინა ცვეტაევას სახელობის იქნება. სასტუმროების, აბანოებისა თუ რესტორნების გარდა, იქნება ცვეტაევას ორმეტრიანი ბრინჯაოს ძეგლი, რომელიც 9 ოქტომბრისთვის, პოეტის დაბადების დღისთვის დაიდგმება. ამჟამად ცნობილია ერთი დეტალი: ქვედა პოსტამენტზე მარინა ცვეტაევა ჭადრების გარემოცვაში იქნება ჩამოსხმული.

ᲒᲠᲔᲛᲘ ᲚᲝᲡ ᲐᲜᲯᲔᲚᲔᲡᲨᲘ ᲠᲘᲪᲮᲐ

ყველაზე პრესტიჟული მუსიკალური პრემიების მორიგი, რიგით 47-ე დაჯილდოების ცერემონიალი მომავალ წელს კვლავ ლოს ანჯელესში გაიმართება. ასეთი გადაწყვეტილება მიიღეს აშშ-ს ხმისჩამწერ აკადემიაში. დადგენილია ცერემონიალის გამართვის ზუსტი თარიღიც - 13 თებერვალი.

ტრადიციისამებრ "გრემის" დაჯილდოება კომპლექსურია და იმ ძირითადი ღონისძიების გარდა, რომელსაც პირდაპირ ეთერში გადასცემენ სატელევიზიო არხებით, მოიცავს მთელი თვის განმავლობაში გამართულ გამოფენებს, ლაურეატების კონცერტებს, მასტერ-კლასებსა და ლექციებს. წელს "გრემის" ტრანსლაციას 26 მილიონმა ტელემაყურებელმა ადევნა თვალი. 47-ე ცერემონიალზე წარდგენილი მუსიკოსებისა და ჯგუფების ვინაობას 8 დეკემბერს შევიტყობთ.

ᲓᲐᲣᲛᲢᲙᲘᲪᲕᲔ ᲨᲔᲜᲘᲡ ᲗᲐᲕᲘᲡ, ᲠᲝᲛ ᲜᲐᲛᲓᲕᲘᲚᲘ ᲨᲔᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲘ ᲮᲐᲠ

ᲐᲜᲐ ᲙᲝᲠᲫᲐᲘᲐ-ᲡᲐᲛᲐᲓᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

ეს ჩვენი ცხოვრებაა.
ჩვენ ასე ვცხოვრობთ.
ასე ვიცხოვრეთ ბოლო ასწლეული,
ასე ვცხოვრობთ დღესაც.
ჩათვალეთ, რომ ჩვენი პროექტი მოწოდებაა ყველა მოაზროვნისა და შემოქმედისადმი, მტკიცება იმისა, რომ ყველაზე რთულ პირობებში, უმძიმესი, დამთრგუნველი აურის პრესის ქვეშაც მხატვარი მხატვრად რჩება და ქმნის.
ქმნის მითს, ცხოვრების ზღაპარს, რომელსაც ყველას უყვება.
ხშირად მას ყურს უგდებენ, მაგრამ, სამწუხაროდ, მისი ყველას არ სჯერა.
დაიჯერეთ. ჩვენ ვარსებობთ, ჩვენ აქ ვართ. ვცოცხლობთ, ვმუშაობთ და გვიხარია.

ნარგინი. მიტოვებული გემების სასაფლაო

"ასეთი საშინელი, შემზარავი და უცნაური ადგილი არასდროს შემხვედრია".

ოფიციალური ცნობა: 2003 წლის სექტემბერში აზერბაიჯანში, კასპიის ზღვაში, კუნძულ ნარგინზე განხორციელდა ლენდ არტის საერთაშორისო პროექტი "კუნძული", რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს მხატვრებმა საქართველოდან, აზერბაიჯანიდან, საფრანგეთიდან, ლიტვიდან და ლატვიიდან. პროექტის ორგანიზატორები იყვნენ ხელოვნების მენეჯერთა კავკასიის ქსელი და არტ ჯგუფი "ლაბირინთი" აზერბაიჯანიდან.

პროექტის დასრულებისთანავე გამოიკვეთა მისი ძირითადი კონცეფცია – შემოქმედი ადამიანის რეალიზება ექსტრემალურ პირობებში, და დაიგეგმა პროექტის გაგრძელება საქართველოს მთიან რეგიონში, კერძოდ, სოფელ შატილში.

2003: კუნძული

რატომ - კუნძული? იმიტომ, რომ კუნძული ზღვაშია. კუნძული მარტოა. კუნძულზე მარტო ხარ. შენ და კუნძული მარტო ხართ, და თუ რამე შეგეშალა, შენი მშველელი არავინაა. ისე, ცხოვრებაში ასეა.

იცით, რა არის ნარგინი? ნარგინი ჯოჯოხეთია. ეს არის ადგილი, სადაც გასულ საუკუნეებში გადასახლებული იყვნენ მეფისა და მთავრობისათვის არასასურველი ელემენტები, პირველი მსოფლიო ომის შემდეგ ნარგინზე რამდენიმე ათასი უცხოელი ტყვე დაიღუპა, ქვეყანასი წითელი არმიის შესვლის შემდეგ კი კუნძულზე აზერბაიჯანელი პატრიოტები გაჰყავდათ დასასჯელად. საბჭოთა პერიოდში აქ სამხედრო ბაზა არსებობდა, დღეს კი, სრულიად დაქცეულ და განადგურებულ ადგილას, მიტოვებული გემების სასაფლაოა. "ასეთი საშინელი, შემზარავი და უცნაური ადგილი არასდროს შემხვედრია," მიყვებოდა პროექტის ავტორი, ქეთევან კორძახია. ბაქოში ვიყავით და ქალწულის კოშკიდან ნარგინს გავცქეროდით. "ვინც იქიდან გამოაღწევს, ჩათვალე, რომ "ზონიდან" გამოაღწია, სადაც არც შეშვება და არც მშვიდობიანი გამოსვლა ჩვენზე არ არის დამოკიდებული. თუ მაგარი ხარ, გაბედე, შედი და უკან გამოსვლაც ისე მოახერხე, რომ სიცოცხლის ძალა არ დაკარგო. ისე, ყველაფერს ეჩვევა კაცი. თუკი პირველ დღეს საზიზღარი რუხი გველების დანახვაზე შიში და ელდა მქონდა, მეორე დღეს მათ მოსაგერიებლად ხელში ჯოხი ავიღე, შემდეგ კი უბრალოდ ფეხსაცმლის ჭვინტს წავკრავდი ხოლმე".

ნარგინი - პოსტსაბჭოთა რეალობა: აქ მძიმე, დამთრგუნველი აურაა და აპათია სუფევს, აქ ელემენტარული საარსებო პირობებიც არ არსებობს. აქ მაყურებელი და შემფასებელი არავინაა, და შემოქმედებითი პროცესი თითქოს აბსურდულია, რადგან მისი შედეგი არავის სჭირდება. კუნძულზე ერთადერთი სულიერი მოხუცი ტროფიმიჩია, შუქურას მცველი. ბედნიერი კაცია: წყალსა და პროდუქტს ბაქოდან უზიდავენ, ხელფასი არ სჭირდება, ზის და ტელევიზორის ცქერით ერთობა. ის თვლის, რომ საკუთარი კუნძული აქვს, კუნძულისამოთხე, როგორზეც ბევრი ნორმალური და არანორმალური ადამიანი ოცნებობს.

თავდაპირველად ნარგინზე წასვლაც კი სათუო ამბავი იყო: მხატვრებს კუნძულზე გამგზავრების ნებას არ რთავდნენ, რადგან რუსეთის ყოფილი სამხედრო ბაზა დღესაც მნიშვნელოვანი სტრატეგიული ადგილი ყოფილა - იქიდან ალბათ მთელი ბაქო ხელისგულზე მოჩანს. ორგანიზატორებმა ყველაფერი სცადეს, მაგრამ არც კანონიერი გზით, არც ნაცნობობით არაფერი გამოდიოდა. გადაწყდა, რომ კუნძულზე ჩუმად, უნებართვოდ გაემგზავრებოდნენ. ერთი რისკიანი ბიჭი იპოვეს, საკუთარი კატერი ჰყავდა ("ჩვენნაირი დარტყმულია," ჩამოაყალიბა ქეთიმ).

თითქოს ყველა მონაწილემ იცოდა, რაც ელოდა, მაგრამ იმან, რაც კუნძულზე დახვდათ, ისინი მაინც შოკში ჩააგდო.

"მშვიდობიან" მხარეს სანაპირო თეთრი მბზინავი ნიჟარებითაა მოფენილი, ზეთისხილის ხეები ხარობს, ცისფერი ცაა და ლურჯი ზღვა ლივლივებს. მეორე მხარე კი... "ასეთი უარყოფითი, დამთრგუნველი გარემო არასოდეს შემხვედრია," ჰყვებოდა ქეთი. იქ კუნძული უზარმაზარ სასაფლაოს ჰგავს, დანგრეული შენობებით, დაჟანგებული, ნახევრადჩაძირული გემებითა და გვირაბებით (ეს ალბათ თავდაცვითი ნაგებობების ნაშთებია), გადახრიოკებული მიწითა და მახინჯი ნაცრისფერი გველებით. და რა უნდა ასეთ ადგილას კულტურის სახლს?! პომპეზური, სრულიად პარადოქსული პორტიკი (დაილოცოს შენი არქიტექტორი!), ერთ დროს როზეტკებითა და მოვარაყებული კარნიზებით შემკული ინტერიერი, სადაც არც საბჭოეთის სიმბოლო - ნამგალი და ურო დავიწყნიათ, ახლა შთაბეჭდილებების წიგნს ჰგავს. სოხუმელი ბიჭების წარწერებიც ნახეს, 80-იანი წლებისა. "როგორ გაუხარდა ლადოს!" – ლადო ფოჩხუაზეა საუბარი. "თითქოს დიდი ხნის წინ გამოგზავნილი წერილი მიეღოს".

და ამ საშინელ ადგილას მხატვრებმა მუშაობა დაიწყეს. ფრანგი ბრისი ადამიანისთვის ბუდეს გააკეთებს. ლატვიელი ეიმანტასი დადიოდა, დახტოდა. ლადო ყველა მყარ ზედაპირზე თავის ამერიკელ სატრფოს სწერდა წერილებს. გუგა კოტეტიშვილი, როგორც ყოველთვის, რაფინირებულ ესთეტად დარჩა - აფროდიტეს საფლავი და ანტიკურ კოლონას აღმართა. ჩინგიზის ობიექტი ისე ბრჭყვიალებდა, კილომეტრიდან შეამჩნევდი. ჰუსეინმა მინგრეული ფასადის მოხატვა-მოლამაზება განიზრახა...

"მე ზუსტად ვიცი, რომ პროექტი გამოვიდა. ანუ, ჩვენს პირობებში - ობიექტური ანალოგიაა! - თავის გატანაც, ცხოვრებაც და ნამდვილ შემოქმედად დარჩენაც შესაძლებელია. ჩვენ ვცხოვრობთ, ვქმნით და სიცოცხლეს ვაგრძელებთ. ღმერთს მადლობას ვწირავ, რომ მეც და ჩემს თანამემამულეებსაც ამდენი ძალა მოგვცა თავის შესანარჩუნებლად, გასატანად და დასამკვიდრებლად, და მადლობა მათ, ვინც მოგვისმენს, მიგვიღებს და დაგვიჯერებს. მე არასოდეს დამავიწყდება გაკაშკაშებული ნარგინის შუქურა, რომელიც ღამით კასპიის ზღვაში მოცურავე გემებს გზას უჩვენებს. მხოლოდ მაშინ მივხვდი, რამხელა მისია ეკისრა ჩვენს მასპინძელს, შუქურის მცველ ტროფიმიჩს, რატომაა ასეთი მშვიდი და ცოტა ამაყიც - მას თავის ადგილი აქვს".

ოდესმე ალბათ ვინმე ნახავს უცნაურად მოხატულ კედლებსა და ნახევრადდანგრეულ შენობებში ჩამალულ ობიექტებს. მაგრამ ალბათ ვერასდროს ვერავინ მიხვდება, რა განიცადეს და რა იგრძნეს "გადარეულმა" მხატვრებმა ამ უცნაურ ადგილას. ვერავინ მიხვდება, რატომ ცდილობდა შიშველი ოლეგ ტილბერგსი გველებით სავსე წყალში, უზარმაზარი ჟანგიანი გემის ქვეშ ჩაწოლას, ან რატომ მოუნდა ლადოს, ამ გარიყული ადგილიდან ბოისისა და მალევიჩისათვის მიეწერა. ვერავინ მიხვდება, რატომ ახონხლა კეთილმა ბრისმა უცნაური კონსტრუქცია ჩამოკონწიალებული ფეხსაცმელებით, ან რა "ადამიანის ბუდე-ბუნაგი" მოელანდა. ვინღა მიხვდება, რა "ზღაპრულ" ფერისცვალებას გულისხმობდა ჩინგიზი, ან რა საექსპოზიციო დარბაზის მოწყობა მოუნდა ჩუმ და უთქმელ ჰუსეინს. ვინღა მიხვდება, რატომ დახტოდა გაუჩერებლად ეიმანტასი და გუგამ ლურჯი ზღვის უწყვეტი ჰორიზონტით რატომ შემოგვზღუდა. მთავარია, რომ მაშინ, 2003 წლის სექტემბერში, სათქმელი ყველამ იპოვა და ისე თქვა, როგორც თავად ისურვა - ან, როგორც გამოუვიდა.

წელს, ოქტომბერში, სტრასბურგში, ფონდი "აპოლონია" პროექტის მიმდინარეობის დეტალური აღწერითა და ნამუშევრებით ალბომს გამოსცემს, ფილმიც მზადდება. წლის ბოლოს კი ბაქოში, თბილისსა და პარიზში პროექტის პრეზენტაცია-გამოფენაა დაგეგმილი.

2004: ციხე-სიმაგრე

პირიქითა ხევსურეთი და სოფელი შატილი შემთხვევით არაა არჩეული. ისინი ციხე-სიმაგრეა. ეს რეგიონი საუკუნეების მანძილზე ინარჩუნებდა საქართველოსათვის სტრატეგიულად უმნიშვნელოვანესი სასაზღვრო ბლოკფოსტის ფუნქციას, ხოლო ჩრდილოეთ კავკასიაში უკანასკნელ წლებში განვითარებული ცნობილი მოვლენების გამო ამ თვალსაზრისით რეგიონი დღესაც უმნიშვნელოვანესია.

ამ სიტუაციაში განსაკუთრებით სასურველია, რომ მსოფლიო საზოგადოებამ ხევსურეთისკენ მოიხედოს. შატილი ხომ მხოლოდ გეოგრაფიული ერთეული არაა. თუნდაც ის რად ღირს, რომ შატილის მოსახლეობა, მრავალი პრობლემის მიუხედავად, სრულფასოვან ცხოვრებას აგრძელებს და იმის ძალასაც პოულობს, რომ შემოქმედებითი მუხტი შეინარჩუნოს.

წელს, აგვისტოს ბოლოს შატილს შემოქმდეთა ჯგუფი ეწვევა. ისევე, როგორც ნარგინზე, აქაც ერთობ ჭრელი საზოგადოება მოიყრის თავს: ბრის მატეი საფრანგეთიდან, გერჰარდ შაბელი გერმანიიდან, ჰუსეინ ჰაკვერდი და საბინა შიხლინსკაია აზერბაიჯანიდან, და ორი ქართველი - გუგა კოტეტიშვილი და ლევან დადიანი. 10 დღის განმავლობაში ისინი შატილსა და მის გარშემო ტერიტორიაზე იმუშავებენ, ეწვევიან მუცოს, არდოტს, ხახაბოს, გიორწმინდისა და კოსტანის ციხე-სოფლებს.

ვინ რას იზამს, ცხადია, არ ვიცით. იმედია, ყველაფერი კარგად იქნება. სტუმრებს არც შატილიონებთან ურთიერთობა შეეშლებათ, და ხევსურულ ყოფას, ტრადიციებს, წეს-ჩვეულებებსა და ფოლკლორსაც გაიცნობენ. იმედია, მათ შემოქმედებით პროცესში შატილის მცხოვრებნიც ჩაერთვებიან, და პროექტის დასრულების შემდეგ საქართველოს ულამაზესი კუთხე, ხევსურეთი, და შუასაუკუნეების უმნიშვნელოვანესი ციხე-სიმაგრე, შატილი, ახალ მეგობრებს შეიძენენ.

პროექტის დამთავრების შემდეგ ალბომი მომზადდება და გამოიცემა, და 2005 წლის გაზაფხულზე მოეწყობა პროექტის პრეზენტაცია – ფოტოგამოფენა, ალბომის პრეზენტაცია და ფილმის დემონსტრირება.

მაშ, წარმატებას გისურვებთ, ხელოვანებო!

დიდი პროვოკაცია - დიდი ფული

ერთ რამეზე შევთანხმდეთ: ყოფილი სადაზღვევო აგენტის, ფილიპ ბერგის სწავლებაც ისევეა უძველესი ებრაული მისტიკური სწავლება, როგორც საინტოლოგია - მეცნიერება. მიუხედავად ამისა, უამრავმა ვარსკვლავმა და ვარსკვლავობის მსურველმა დაიხვია მაჯაზე წითელი ძაფი, და მრავალს აკერია პირზე ჯადოსნური სიტყვა – კაბალა.

ბერგის მიმდევრებს მსოფლიოში ორმოცდაათი "კაბალას ცენტრი" აქვთ გახსნილი, ნიუ იორკიდან ჰანოვერამდე. იქ მეგობრული ატმოსფერო სუფევს, და თავად ბერგის მოძღვრებაც, ეზოთერიკის, იოგას, "20 წამიანი მედიტაციების" და მსგავსთა ნარევი, ყველა დონის განათლებისა და ცხოვრებისეული გამოცდილების მქონე ადამიანისთვისაა მიმზიდველი. გარდა ამისა, აქ რვანახევარ დოლარად "ჯანმრთელობის ქვების" ყიდვა შეიძლება, ოც დოლარად – სურნელოვანი საანთლებისა, და განსაკუთრებით საყვარელი "კაბალისტებისთვის" განსაკუთრებული შეღავათებიცაა გათვალისწინებული. მოკლედ, მშვენიერი ამბავია, უბრალოდ, სულ ტყუილი.

ბერგის პროდუქციიდან ყველაზე კარგად "წითელი ძაფები" იყიდება. ისინი ადამიანს "ბოროტი თვალისგან" იცავს. სარეკლამო ინტერნეტ-გვერდზე ვკითხულობთ: "ბოროტი თვალი ძალიან ძლიერი ნეგატიური ძალაა. კაბალა გვასწავლის, რომ ნეგატიური გავლენისგან თავი უნდა დავიცვათ და ამისთვის წითელი ძაფები ვატაროთ". ეს ჯადოსნური და ყოვლისშემძლე თილისმა მხოლოდ 26 დოლარი ღირს.

იმავე გვერდზე ჩამოთვლილია წიგნები, რომელთა ავტორიც ბერგი გახლავთ. იქვე შეგხვდებათ "კაბალას ცენტრის" ყველაზე ცნობილი წარმომადგენლის, მადონას სახელიც.

სწორედ მადონას უმადლის ე.წ. კაბალა იმას, რომ ამ ფსევდოსწავლების შესახებ მთელი მსოფლიო ალაპარაკდა. მადონა პირველი იყო, ვინც მაჯაზე "წითელი ძაფი" დაიხვია და თავისი ოჯახიცა და მეგობრებიც ბერგთან მიიყვანა. ბერგის გამო მას ახლო მეგობართან, გვინეტ პელტროუსთან ჩხუბიც კი მოუვიდა – როგორც ჩანს, მსახიობი "დიდი მოძღვრით" სათანადოდ აღტაცებული არ იყო.

სწორედ მადონას უმადლის ე.წ. კაბალა იმას, რომ ამ ფსევდოსწავლების შესახებ მთელი მსოფლიო ალაპარაკდა

ვარგ ვიკერნესის ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი აქცია ეკლესიებისთვის ცეცხლის მოკიდება იყო.

მადონას შოუ, რომელზე დასასწრებადაც მისი თაყვანისმცემლები ქალქიდან ქალაქში გარბიან, სწორედ "კაბალას ცენტრის" რეკლამას ეწევა. როგორც ჩანს, 45 წლის "მისიონერი" მადონა ბერგის საბანკო ანგარიშს საგრძნობლად ავსებს: ახლა ის ნიუ იორკში ბავშვებისთვის განკუთვნილ "კაბალას ცენტრის" მშენებლობას იწყებს. ამ პროექტის განსახორციელებლად მის მიერ 20 მილიონი დოლარია გამოყოფილი.

ბრიტანული გაზეთი "სანი" იუწყება, რომ "დაწყებითი კაბალისტური სკოლა ბავშვებისთვის" დეკემბერში გაიხსნება. აქ ხუთი წლის ასაკს მიტანებული ბავშვები წერა-კითხვას და ანგარიშს ისწავლიან. მადონას თქმით, "ყოველი გაკვეთილის ბირთვი სულიერება იქნება".

ამ სკოლაში სწავლა არცთუ იოლი საქმეა. ერთი სემესტრისთვის გადასახადი ოთხ ათას დოლარს შეადგენს, მანამდე კი ბავშვმა საკმაოდ რთული ტესტი უნდა ჩააბაროს და მშობლებმაც ინტერვიუ უნდა გაიარონ. თავისთავად ცხადია, რომ მშობლები თავადაც "კაბალას ცენტრის" წევრები უნდა იყვნენ.

ალბათ შეამჩნევდით: ყოველგვარი მისტიკური სწავლება, განსაკუთრებით ისეთი, ჭეშმარიტ მოძღვრებასთან არაფერი რომ არა აქვს საერთო და ცნობისმოყვარეებს "ადაპტირებული" სახით მიეწოდება, დიდძალ ფულს იზიდავს. ხოლო თუ ვინმე ღვთის გმობასაც იწყებს, წარმატება თითქმის გარანტირებული აქვს ხოლმე. მადონამ ორივე მიმართულებით იმარჯვა. ნორვეგიელი "ბლექ მეტალის" შემსრულებლები მთლად ასე შორს ვერ წავიდნენ, მაგრამ პოპის დედოფალს დიდადაც არ ჩამორჩებიან.

"ბლექ მეტალი", "ჰევი მეტალის" ექსტრემალური ფორმა, ძირითადად, ანტიქრისტიანული ტექსტებით და მუსიკოსთა შავ-თეთრი მოხატულობით გამოირჩევა. შემსრულებელთა გამოსვლებს, როგორც წესი, უაღრესად თეატრალიზებული გამოსვლები აქვთ, დოგმატური და სერიოზული. ამ მიმდინარეობაში 90-იანი წლების ნორვეგიელი შემსრულებლები განსაკუთრებით "შავები" და "მძიმეები" იყვნენ.

"ბლექ მეტალის" თვალსაჩინო წარმომადგენლის, ვარგ ვიკერნესის ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი აქცია ეკლესიებისთვის ცეცხლის მოკიდება იყო. რამდენიმე სხვა ტაძართან ერთად მან 90-იანი წლების დასაწყისში ერთი ისტორიული მნიშვნელობის მქონე ტაძრის ნაცარტუტად ქცევაც მოახერხა. ნორვეგიული არხის, NRK-ს ცნობით, ამჟამად უკვე რეკონსტრუირებული და 1997 წელს ხელახლა ნაკურთხი ეკლესია კვლავ უამრავ ადამიანს იზიდავს, მაგრამ ეს მრევლი ან "უბრალო" დამთვალიერებლები კი არა, მთელი ევროპიდან ჩამოსული შავი მეტალის მოყვარულნი არიან.

1994 წელს ვარგ ვიკერნესი, სხვა "ბლექ მეტალის" შემსრულებლის მკვლელობისთვის, ციხეში აღმოჩნდა. სასამართლომ მას 21 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა. 2003 წლის ოქტომბერში მკვლელმა მუსიკოსმა გაქცევა მოახერხა (თან მძიმედ შეიარაღებულიც ყოფილა), მაგრამ რამდენიმე დღეში ის კვლავ დააკავეს. ვიკერნესი, როგორც ჩანს, ძალიან აქტიური არსებაა: მას ვერაფერი აოკებს, და ვინაიდან თავისუფლება კიდევ დიდხანს არ ეღირსება, მან წერას მიჰყო ხელი. დღეს ის არამარტო "შავი მეტალის" ვარსკვლავია, არამედ ნეონაცისტთათვის საკულტო ფიგურაც ბრძანდება.

როგორც მოგახსენეთ, თავის დროზე, სანამ კაცს მოკლავდა და ციხეში ჩაჯდებოდა, ვიკერნესმა ეკლესიების გადაწვით მოიხვეჭა სახელი. ახლა მის კვალს სხვა "ბლექ მეტალის" შემსრულებლებიც დაადგნენ და "ნორვეგიის ტურნედ" ცნობილი აქციის ფარგლებში დარჩენილ საყდრებს დაერივნენ. მათ შორის აღმოჩნდა ფანტოფტის ეკლესიაც, მე-13 საუკუნეში აშენებული – ის მთლიანად დაიწვა. საზოგადოების აღშფოთების საპასუხოდ "ბლექ მეტალის" თეორეტიკოსები თვლიან, რომ ამ ეკლესიის დაწვა "ნორვეგიული შავი მეტალის ისტორიის კლასიკური მიღწევაა".

დაფერფლილი ეკლესიის ფოტოსურათი დღესაც ამშვენებს "ბლექ მეტალის" მოყვარულთა მაისურებს. ეს მაისურები ფანკოფტშიც კი იყიდება, მისი ძირითადი მუშტრები ეკლესიის ნაშთების დასათვალიერებლად ჩასული ტურისტები არიან. მრავალი მათგანი ლეგენდად ქცეულ ვიკერნესთან პირადად შეხვედრაზე ოცნებობს, კანადელმა კინემატოგრაფისტებმა კი მის შესახებ დოკუმენტური ფილმი გადაიღეს და სარფიანადაც გაყიდეს.

კედელი ბროდვეიზე

"პინკფლოიდის", ალბათ, ყველაზე სახელგანთქმული ალბომი სულ მალე ბროდვეის სცენებზე აჟღერდება. სწორედ ეს ლეგენდარული ქმნილება დაედება საფუძვლად ახალ მიუზიკლს.

დღეისათვის 1979 წელს გამოსული ალბომის ტირაჟმა 23 მილიონს მიაღწია, რის შედეგადაც ჩანაწერმა მესამე ადგილი დაიკავა ყველა დროისა და ხალხის ბესტსელერებს შორის. ამ მიუზიკლის დადგმის უფლებები როჯერ უოტერსთან ერთად არცთუ უცნობ ტომი მოტოლას ("სონი მიუზიკის" ყოფილ ხელმძღვანელს) ეკუთვნის. იდეას "მირამაქს ფილმსის" სახით მხარდამჭერიც გამოუჩნდა.

უოტერსის თქმით, მიუზიკლი მოგვითხრობს როკ-მუსიკოსზე, რომელსაც საკუთარი ადგილი არ აქვს ნაპოვნი საზოგადოებაში, რისთვისაც იგი შექმნის საკუთარ, სამართლიან სამყაროს. მთავარი გმირის სახელი იქნება პინკი (რასაკვირველია, აქ არაფერ შუაშია თანამედროვე მომღერალი პინკი).

თავის დროზე "კედელი" ანიმაციურ ფილმად იქცა. 1982 წელს გამოსული სურათი უმოწყალოდ გააკრიტიკეს. ამასთან ერთად, ალბომის საფუძველზე დადგმული საკონცერტო შოუ შოუ-ბიზნესის ისტორიაში ერთ-ერთ ყველაზე ნათელ და საინტერესო სანახაობად მიიჩნიეს.

ათეულები

კვირის ბესტსელერები მაღაზია "პარნასის" მონაცემებით

ავტორი	წიგნი	გამომცემლობა	რეიტინგი
ალენ კარი	ბოლო სიგარეტი – მარტივი გზა	რუსთავი 2 პრესტიჟი	8.0
გიორგი მანველიძე	მორიელი	თბილისელები	3.2
ჯ.კ. როულინგი	ჰარი პოტერი – აზკაბანის ტყვე	მაკურ სულაკაურის გამომცემლობა	2.8
გიორგი მანველიძე	მგელები	თბილისელები	2.4
Pen მარიაონი	მე მირგო სახელი	დიოგენე	2.4
ქაბუა ამირეჯიბი	გიორგი ბრწყინვალე	ბაკმი	2.0
ნოდარ დუმბაძე	მზიანი ღამე	საარი	2.0
კრებული	საბავშვო ლექსები	ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა	1.6
მაია ბურჭულაძე	ბოიღმი გამომწყვეული ისტორია	ტაო	1.6
ხუან რამონ ხიმენესი	პლატერო და მე	საარი	1.6

ყველაზე შემოსავლიანი ფილმების ათეული დიდ ბრიტანეთის კინოთეატრების მონაცემებით

ფილმი	რეჟისორი	მსახიობი	კვირის შემოსავალი მილიონ $-ში	საერთო შემოსავალი მილიონ $-ში
მეფე არტური	Antoine Fuqua	კლივ ოუენი, კვირა ნაიტლი	2.9	3.5
ადამიანი-ობობა 2	სემ რაიმი	როზამუნდ პაროსი, ტობი Maguire	2.8	37.9
გერმანელი	პიტერ პოიტი	ლიზ ფიელსონი, ბილი მიურეი	2.1	2.1
პრეკი 2	ენდრიუ ადამსონი, კონრად ვალინი, ედი ბერნი	მაიკ მაიერსი, ედი ბერნი	1.8	76.9
სტეპფორდელი ცოლები	ფრენკ ოზი	ნიკოლ კიდმანი, მეგიან ბროდერიკი	1.7	1.7
Thunderbirds	ფრენსის ფრენსი	ბილი პაქსტონი, ბენ კინგსლი	1.0	5.7
ფარენჰეიტი 9/11	მაიკლ მური	მაიკლ მური, ჯორჯ ბუში (უმცროსი),	0.6	8.7
Mujhse Shaadi Karogi Zeenetwork			0.3	0.3
ჰარი პოტერი – აზკაბანის ტყვე	ალფონსო კუარონი	დენიელ რედკლიფი, ემმა უოტსონი, გარი ოლდმანი	0.2	83.3
New York Minute	დენი გორდონი	მერი-ქეით ოლსენი, ეშლი ოლსენი	0.2	0.2

გასული კვირის საუკეთესო როკი უფროსი თაობის მსმენელთათვის ჟურნალ "ბილბორდის" მიხედვით

შემსრულებელი	სახელწოდება	გასული კვირის პოზიცია	ყველაზე მაღალი პოზიცია	რამდენი კვირაა ჩარტებში
ჩარლზი მაკბრაიერი	This One's For The Girls	2	1	28
Five For Fighting	100 Years	1	1	32
დიდი	White Flag	3	2	48
მერილ ქროუ	The First Cut Is The Deepest	6	1	43
Seal	Love's Divine	4	3	26
მაიკლ მაკდონალდი	Ain't No Mountain High Enough	5	5	40
ლაინელ რიჩი	Just For You	7	6	21
Maroon5	This Love	10	8	16
Train	Calling All Angels	12	1	56
Uncle Kracker Featuring Dobie Gray	Drift Away	8	1	73

ფეხბურთი

ერიქსონი რჩება

შვედი სვენ-გორან ერიქსონი, მასთან დაკავშირებული სექს-სკანდალის მიუხედავად, ინგლისის ნაკრებს 2008 წლამდე გაუძღვება. ასე გადაწყვიტა ინგლისის ფეხბურთის ასოციაციის სპეციალურმა სხდომამ, რომელიც ხუთშაბათს გაიმართა. სპეციალური კომისია საიდუმლოდ შეიკრიბა ლონდონის ერთ-ერთ სასტუმროში და გადაწყვიტა, რომ ერიქსონმა ბოლომდე უნდა ჩაამთავროს ინგლისის ფეხბურთის ასოციაციასთან ცოტა ხნის წინათ გაგრძელებული კონტრაქტი - ანუ გუნდის სათავეში 2008 წლამდე დარჩეს.

ამრიგად, ინგლისელ გულშემატკივრებს შეუძლიათ შვებით ამოისუნთქონ. ერიქსონი, რომლის ხელმძღვანელობითაც ინგლისის ნაკრებმა შესამჩნევი პროგრესი განიცადა, გუნდს 2006 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი ტურნირისთვის მოამზადებს. ინგლისელები იმედოვნებენ, რომ გუნდი ბოლოს და ბოლოს დაძლევს დათარსულ მეოთხედფინალურ ეტაპს.

ამის გამო, ინგლისელები მზად არიან, თვალი დახუჭონ იმ სექს-სკანდალზე, რომელიც ერიქსონს ევროპის ჩემპიონატის დასრულების შემდეგ შეემთხვა. შეგახსენებთ, რომ, ჯერ იყო და, ერიქსონი საკმაოდ ხმაურიანად დაშორდა ცხოვრების ყოფილ მეგზურ იტალიელ ნენსი დელ`ოლიოს (თან მათი ჩხუბის დეტალები ინგლისურ ტაბლოიდებში მოხვდა), შემდეგ კი ინგლისის ფეხბურთის ასოციაციის მდივანმა ფარია ალამმა საზოგადოების ყურამდე მიიტანა თავისი სექსუალური ფანტაზიები სვენ-გორან ერიქსონთან. დესერტად, კი მან საკმაოდ ცუდად ისაუბრა შვედის სექსუალურ შესაძლებლობებზე.

თუმცა, ინგლისელებს სულაც არ სურთ ერიქსონის სექსუალური თავგადასავლების წარმატებებზე ფიქრი. ისინი შვედისგან შედეგებს ითხოვენ და სურთ, ინგლისის ნაკრებმა, რომელსაც 1966 წლის შემდეგ არაფერი მოუგია, ბოლოს და ბოლოს რაიმე სერიოზულ წარმატებას მიაღწიოს. ამიტომ, ბრიტანელებმა თვალი დახუჭეს ერიქსონის სექსუალურ თავგადასავლებზე, მით უფრო, რომ ამ საქმეში მთავარი დარტყმა საკუთარ თავზე ინგლისის ფეხბურთის ასოციაციის აღმასრულებელმა დირექტორმა მარკ პელიოსმა აიღო. ხუთი შვილის მამამ, რომელსაც, ასევე, ჰქონდა სექსუალური კონტაქტი მის ალამთან, ქალბატონის აღიარების შემდეგ თანამდებობიდან გადადგომის შესახებ განცხადება გააკეთა.

სვენ გორან ერიქსონი ინგლისის ნაკრებს 2008 წლამდე გაწვრთნის

პელიოსის "განტევების ვაცის" როლმა თავისი საქმე გააკეთა და ერიქსონი თანამდებობაზე დარჩა. კომისია არც ფარავდა, რომ სურდა, ერიქსონი ნაკრებისთვის შეენარჩუნებინა და პელიოსის გადადგომამ მას ხელ-ფეხი გაუხსნა. მწვრთნელთან კონტრაქტის გაწყვეტის შემთხვევაში, ინგლისის ფეხბურთის ასოციაცია ვალდებული იქნებოდა, შვედისთვის 3,5 წლის მუშაობის საკომპენსაციოდ, 145 მილიონი გირვანქა სტერლინგი გადაეხადა (25,2 მილიონი ამერიკული დოლარი).

ბუნებრივია, რომ ასეთი თანხის გადახდისა და კიდევ ახალი მწვრთნელისთვის ფინანსური საშუალებების ძებნის პერსპექტივა ინგლისის ფეხბურთის ასოციაციაში არავის ხიბლავდა. შედეგად, საიდუმლოდ შეკრებილმა კომისიის წევრებმა შვედს, უბრალოდ, დაუყვავეს. "მთელი ეს შემთხვევა ინგლისური ფეხბურთის რეპუტაციისთვის შავ ლაქად დარჩება და ინგლისის ფეხბურთის ასოციაცია ყველა ღონეს იხმარს, რომ ამ ინციდენტის შედეგები როგორმე შეამსუბუქოს", – ნათქვამია ასოციაციის პრეს-რელიზში.

სვენ-გორან ერიქსონთან ურთიერთობის მოგვარების შემდეგ ინგლისის ფეხბურთის ასოციაციას არანაკლებ სერიოზული საქმის განხილვა ელოდა - ასოციაციის ახალი აღმასრულებელი დირექტორი უნდა აერჩია.

ინგლისელები ასოციაციის ტექნიკურ დირექტორზე ტრევორ ბრუკინგზე შეჩერდნენ, რომელიც 1980-იან წლებში ინგლისის ნაკრების ერთ-ერთი ყველაზე კაშკაშა ვარსკვლავი იყო. სავარაუდოდ, ბრუკინგის ამ თანამდებობაზე დანიშვნის შესახებ ოფიციალურ გადაწყვეტილებას კვირის ბოლოს მიიღებენ.

გერმანია

ბუნდესლიგის წლევანდელი ჩემპიონატი ქვეყნის ჩემპიონის ბრემენის "ვერდერისა" და ლევან კობიაშვილის "შალკე 04-ის" შეხვედრით გაიხსნა. ახალი სეზონი, თითქმის, ყველა ევროპული კლუბისთვის იწყება. სულ უფრო ცოტაა კომერციული ტურნირები და მსხვილი ტრანსფერები. ახალი სეზონისთვის მზადებაც დასასრულს უახლოვდება. ჩვენ მხოლოდ ის დაგვრჩენია, რომ თვალი მივადევნოთ, თუ როგორ მოემზადა ესა თუ ის გუნდი ახალი სეზონისთვის.

გერმანელები, ტრადიციულად, ევროპაში ერთ-ერთი პირველები იწყებენ ეროვნულ ჩემპიონატს. თუმცა, წელს ფავორიტებში ცვლილება არ იქნება. "ბაიერნი", "ვერდერი", "შტუტგარტი" და "შალკე" წელსაც იბრძოლებენ ჩემპიონის ტიტულისთვის.

მიუნხენის "ბაიერნს" წარმატება ისე სჭირდება, როგორც - არასდროს. მიუნხენელებმა ბუნდესჩემპიონობა შარშან "ვერდერს" დაუთმეს. ამჟამად კი სერიოზული რევანშისთვის არიან განწყობილნი. ამის შესახებ ის ტრანსფერებიც მეტყველებს, რომლებიც გუნდმა განახორციელა. "მარსელში" წასული ლიზარაზუ ბრაზილიელმა ლუსიომ შეცვალა, რომელიც ბავარიელებმა "ბაიერისგან" 12 მილიონად შეიძინეს. ეს ტრანსფერი ყველაზე მსხვილი იყო გერმანიის სატრანსფერო ბაზარზე. გუნდს შეუერთდა გერმანიის ნაკრების ნახევარმცველი ტორსტენ ფრინგსი. მასში "ბაიერნმა" 9 მილიონი ევრო გადაიხადა. ფსიქოლოგიური სტრესისგან განიკურნა გერმანიის ერთ-ერთი უნიჭიერესი ფეხბურთელი სებასტიან დაისლერი, რომელზეც გერმანელები განსაკუთრებულ იმედებს ამყარებენ.

ამას გარდა, ჯერ კიდევ წინა სეზონის ბოლოს გუნდში მწვრთნელი გამოიცვალა. ამიერიდან მიუნხენის "ბაიერნს" ფელიქს მაგათი დამოძღვრავს. მისი მოღვაწეობის შედეგმაც არ დააყოვნა. პირველივე ტურნირი, რომელიც "ბაიერნმა" მაგათის ხელმძღვანელობით გამართა, ბავარიელებმა მოიგეს. ლიგის თასის ფინალში მაგათის გუნდმა "ვერდერი" - 3:2 დაამარცხა.

ბრემენულ კლუბში გახმაურებული შენაძენი მხოლოდ ერთი იყო. გუნდმა 5 მილიონ ევროდ მიროსლავ კლოზე შეიძინა. ახალბედამ, ჩანაფიქრის შესაბამისად, "შალკეში" გადასული ბრაზილიელი აილტონი უნდა შესცვალოს. შარშანდელ სეზონში ბრაზილიელი ბუნდესლიგის საუკეთესო ბომბარდირი გახდა.

სერიოზული ცვლილებები განიცადა კიდევ ერთმა ფავორიტმა "შტუტგარტმა" - მაგათის ნაცვლად, გუნდის მწვრთნელად დაინიშნა დორტმუნდის "ბორუსიას" ყოფილი თავკაცი მათიას ზამერი. თუმცა, გუნდმა მოახერხა თავისი შემადგენლობის შენარჩუნება და წელსაც დიდი მიზნებისთვის იბრძოლებს.

ჩემპიონობისთვის ბრძოლაში, შეიძლება, ლევან კობიაშვილის "შალკეც" ჩაერთოს. აილტონის გარდა, გუნდში კიდევ რამდენიმე კარგი ფეხბურთელი ჩაირიცხა. ორი მცველი (მარსელო ბორდონი და მლადენ კრსტაიჩი) და ნახევარმცველი (ლინკოლნი) ყველაფერს იღონებენ იმისთვის, რომ მათი ახალი კლუბი ლიდერის პოზიციაზე დამკვიდრდეს.

მიუნხენის "ბაიერნმა" ლუსიოში 12 მილიონი ევრო გადაიხადა

რაც შეეხება დორტმუნდის "ბორუსიას", ის პოტენციურ ფავორიტად რჩება. თუმცა, კლუბი ძირითადი შემადგენლობის ორმა ფეხბურთელმა დატოვა - ფლავიო კონსესანმა და ტორსტენ ფრინგსმა. გუნდის თამაშზე, შეიძლება, მწვრთნელის შეცვლამაც იმოქმედოს უარყოფითად (ზამერის ნაცვლად, გუნდს ჰოლანდიელი ბერტ ვან მარვიიკი გაწვრთნის).

დაახლოებით, იგივე სიტუაცია შეიქმნა ლევერკუზენის "ბაიერშიც". გუნდი ლუსიომ და ოლივერ ნოივილმა დატოვეს. ახალი შენაძენები კი ლევერკუზენელებს არ მიუღიათ. თუმცა, მწვრთნელი იგივე დარჩა და იმის ალბათობა, რომ "ბაიერი" საჩემპიონო ბრძოლაში ჩაერთვება, მაინც არსებობს.

საერთოდ, გერმანულმა კლუბებმა შარშანდელი ევროთასები ჩააფლავეს და კიდევ ერთხელ დადასტურდა, რომ საერთო დონით გერმანიის ბუნდესლიგა ინგლისის პრემიერლიგას, ესპანეთის პრიმერადივიზიონსა და საფრანგეთის ჩემპიონატსაც ჩამოუვარდება. ახლა გერმანელებს საწინააღმდეგოს დამტკიცება მოუწევთ და ისინი ჩემპიონთა ლიგისა და უეფა-ს თასის გათამაშებას მნიშვნელოვან ყურადღებას დაუთმობენ. საბწუხაროდ, ევროპაში თავს ვეღარ გამოიჩენს დორტმუნდის "ბორუსია", რომელიც ინტერტოტოს გათამაშებას უკვე გამოეთიშა. თუმცა, ეს გუნდს შანსს მისცემს, ყურადღება მთლიანად გერმანიის ჩემპიონატს დაუთმოს.

ფინანსური პრობლემების გამო რამდენიმე გერმანული კლუბი, ალბათ, ვერ მოახერხებს მომავალ სეზონშიც ბუნდესლიგაში დარჩეს. ამის მიზეზი სატელევიზიო ტრანსლაციებთან დაკავშირებული პრობლემებია. მათ შორის არის სამი გუნდი, რომლებმაც, გასული სეზონის შედეგების მიხედვით, ბუნდესლიგაში აღზევება მოახერხეს. "არმინია" და "ნიურნბერგი" ყოველ ღონეს იხმარს, რომ ბუნდესლიგაში ადგილი შეინარჩუნოს, მაგრამ სეზონის წინ ამის რეალური კონტურები არ შეიმჩნეოდა. კიდევ ერთი გუნდი "მაინცი" თავისი ისტორიის განმავლობაში პირველად მოხვდა ბუნდესლიგაში და მისი ფეხბურთელებისთვის მხოლოდ ეს ფაქტი, თავისთავად, დიდი მიღწევაა. ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ამ გუნდებმა სერიოზული კონკურენცია გაუწიონ ბუნდესლიგის საშუალო დონის კლუბებს მაინც.

ერთადერთი, რამაც შეიძლება ახალბედებს უშველოს, ეს "ფრაიბურგი" და "ჰანოვერია". ამ კლუბებს უაღრესად მწირი ბიუჯეტი აქვთ, რომელიც მათ ბუნდესლიგაში ადგილის შენარჩუნებისთვის ბრძოლას აიძულებს.

საფრანგეთი

გუშინ, "ნიცა"-"ლიონის" მატჩით, სტარტი აიღო საფრანგეთის წლევანდელმა ჩემპიონატმა. წელს პირველობის ფავორიტად მარსელის "ოლიმპიკს" ასახელებენ. მისი უმთავრესი კონკურენტი კი ქვეყნის ჩემპიონი "ლიონი" იქნება. საინტერესოა, რომ გასულ სეზონში "მარსელმა" მხოლოდ მეშვიდე ადგილი დაიკავა და, შეიძლება ითქვას, უეფა-ს თასის გათამაშებას გადააყოლა ქვეყნის ჩემპიონატი. ამჯერად გუნდი თავის მწვრთნელ ჟოზე ანიგოსთან ერთად აპირებს ჩემპიონობისთვის იბრძოლოს და ამით დაამტკიცოს, რომ შარშანდელი წარუმატებლობა სამწუხარო გაუგებრობა იყო და სხვა არაფერი.

სეზონისწინა პერიოდში, თითქოს, გამოიხატა სურათი, რომ "მარსელი" ამის განხორციელებას ვერ შეძლებს, რადგან გუნდი მისმა ლიდერმა დიდიე დროგბამ დატოვა. მან ლონდონის "ჩელსის" შემადგენლობაში დაიდო ბინა. დანაკლისი, მართლაც, დიდია, მაგრამ ჟოზე ანიგოს ამის გამო ყურები არ ჩამოუყრია. "მარსელმა" ხომ, კომპენსაციის სახით, ზოგიერთი მონაცემით, 37 მილიონი ევრო მიიღო. ამ ფულით კლუბმა რამდენიმე უაღრესად პერსპექტიული ახალბედა შეიძინა. "ოლიმპიკმა", დროგბას შემცვლელად, პირველად პეგი ლუინდულა გადაიბირა "ლილიდან", შემდეგ აქცენტი ნახევარდაცვის გაძლიერებაზე გადაიტანა. ამისთვის გუნდმა "სოშოდან" - ბენუა პედრეტი, ხოლო "ბორდოდან" ბრაზილიელი ედუარდო კოსტა შეიძინა. შემდეგ დაცვის ჯერიც დადგა. "მარსელმა" ფრედერიკ დეიუ და ბრუნო შეირუ გადაიბირა. დესერტად კი, თავისუფალი აგენტის სტატუსით, საფრანგეთის ნაკრების მცველი ბიქსენ ლიზარაზუ მიიღო.

განახლებულ "მარსელს" ახლა მხოლოდ შეთამაშება აკლია. ამის შესახებ მწვრთნელიც საუბრობს, რომელსაც სპეციალისტებიც მხარს უჭერენ.

"ლიონისთვის" ძირითადი ამოცანა ჩემპიონის ტიტულის დაცვა იქნება, რომელიც კლუბმა შარშანდელ სეზონში მოიპოვა. თუმცა, პოლ ლე გუენის გუნდს ამის განხორციელება უაღრესად გაუჭირდება. "მარსელისგან" განსხვავებით, კლუბმა ჯერ-ჯერობით ვერც ერთი შენაძენი ვერ განახორციელა და მხოლოდ ფეხბურთელებს კარგავს. გუნდი უკვე დატოვეს ბრაზილიელმა მცველმა ედმილსონმა, ლუინდულამ და ნახევარმცველმა დორასომ. ჯერჯერობით ამ ფეხბურთელების შემცვლელები გუნდს არ მოუძებნია, მაგრამ ხელმძღვანელობა ფიქრობს, რომ სატრანსფერო დერეფნის დახურვამდე (31 აგვისტო) მდგომარეობას გამოასწორებს. "ვიდრე გუნდის ავკარგიანობაზე ისაუბრებდეთ, ჯობს, ცოტა ხანს დაიცადოთ, – ამბობს ლე გუენი, – დარწმუნებული ვარ, რომ ჩვენ გვაქვს საფუძველი, მომავალ სეზონს ოპტიმისტურად შევხედოთ".

"ლიონის" კიდევ ერთი თავისებურება ის არის, რომ გუნდის საშუალო ასაკი 23 წელია, თუმცა მწვრთნელი, ამის გამო, სიმშვიდეს არ კარგავს. "ასაკი პრობლემა არ არის. ამხანაგურ მატჩებში ჩვენ დავადასტურეთ, რომ გეგმების განხორციელება შეგვიძლია".

ამიერიდან ლუინდულა მარსელის "ოლიმპიკისთ ვის" გაიტანს

ამ ორი გუნდის პაექრობაში, შეიძლება, "პარი სენ ჟერმენიც" ჩაერთოს. ვაჰიდ ჰალილჰოჯიჩის გუნდმა წარმატებით იასპარეზა გასულ სეზონში - ჩემპიონატში მეორე ადგილი დაიკავა და საფრანგეთის თასი მოიპოვა. შემადგენლობა, პრაქტიკულად, იგივე დარჩა. გამონაკლისი მხოლოდ ჟერომ როტენია, რომელიც "მონაკოდან" გადმოვიდა. ცოტაც მოიცადეთ და, თქვენ ნამდვილ პსჟ-ს იხილავთ", – განაცხადა მწვრთნელმა.

კიდევ ერთი გუნდი, რომელზეც ყურადღების გამახვილება ღირს, "მონაკოა". დიდიე დეშამის გუნდმა ჩემპიონთა ლიგის ფინალში "პორტუსთან" – 0:3 დამარცხების შემდეგ, თითქმის, ყველა წამყვანი ფეხბურთელი გაყიდა. გუნდი დატოვეს: დადო პრშომ და ფერნანდო მორიენტესმა, ნახევარმცველებმა ჟერომ როტენმა და ლუდოვიკ ჟიულიმ. დასამალი არ არის, რომ "მონაკოს" სიძლიერე სწორედ ამ ფეხბურთელებს ეყრდნობოდა.

რა თქმა უნდა, გუნდმა რამდენიმე ფორვარდი შეიძინა – ხავიერ ჩევანტონი და მოჰამედ კალონი. გუნდში დარჩა შაბანი ნონდა, მაგრამ შეძლებენ თუ არა ეს ფეხბურთელები წასულების შეცვლას, ეს კიდევ საკითხავია. ამჟამად "მონაკო" კიდევ ორი ფორვარდის შეძენით არის დაინტერესებული – ნიკოლა ანელკა და ხავიერ სავიოლა. თუმცა, დეშამის თქმით, კლუბს ფული მხოლოდ ერთი ფეხბურთელის იჯარისთვის ეყოფა.

ამ ოთხი ფავორიტის გარდა, საფრანგეთის ჩემპიონატში წამყვან პოზიციებზე, შეიძლება, კიდევ რამდენიმე კლუბი გავიდეს. სეზონის წინ სერიოზულად გაძლიერდა "ლანსი". კლუბმა აფრიკელი ფეხბურთელების მოწვევის ტრადიცია დაარღვია და წელს კონტრაქტი გააფორმა საფრანგეთში კარგად ცნობილ ფეხბურთელებთან - ნიკოლა ჟიიე, ჟერომ ლერუა და დანიელ კუზენი ამ გუნდის ღირსებას დაიცავენ. "ტულუზაში" სტეფან დალმასა და დანიელ მორეირას მისვლა კლუბს უეფა-ს საგზურისთვის ბრძოლაში უნდა დაეხმაროს. "რენი" დიდ იმედებს ამყარებს შვეიცარიის ნაკრების ფორვარდ ალექსანდრ ფრაიზე, რომელმაც შარშანდელ სეზონში 20 გოლი გაიტანა.

აი, "ოსერის" საქმე კი არც ისე კარგად არის. "ოქროს თაობამ" – ჯიბრალი სისე, ფილიპ მექესი, ოლივერ კაპო-ობუ – კლუბი დატოვეს და მათი შემცვლელები ჯერჯერობით არ ჩანან. წელს "ბორდოს" მწვრთნელი პარკ ლესკიური აპირებს, ახალგაზრდა ფეხბურთელები ათამაშოს. გუნდის თამაში ბევრად იქნება დამოკიდებული ბერძენ კაპსისზეც.

"სოშომ" უეფა-ს თასის საგზურისთვის ბრძოლის ყოველგვარი შანსი დაკარგა. პედრეტის "მარსელში" გადასვლის შემდეგ მცირე იმედიც კი გაქრა, ხოლო ფროს წასვლამ ცხადჰყო კლუბის პოლიტიკა – ყველაფერი საუკეთესო დახლზე.

რაგბი

პირველად იქნება რუსეთი...

პაატა თოთაძე

20 ნოემბრიდან საქართველოს მორაგბეთა ნაკრები ევროპის ერთა თასის გათამაშებაში ჩაებმება, რომელიც ამავდროულად მომავალი მსოფლიო თასის საკვალიფიკაციო ტურნირიცაა. პირველ მატჩს ბორჯღალოსნები რუსეთის ეროვნულ გუნდთან გამართავენ სტუმრად. ამდენად, წლევანდელისგან განსხვავებით, მომავალი გათამაშება ბორჯღალოსნებისთვის ერთობ მნიშვნელოვანი იქნება; არც იმ ექსპერიმენტების დრო იქნება, რომელსაც წელს მიმართეს ნაკრების ხელმძღვანელებმა მომავალი გუნდის შესაქმნელად.

საქართველო კიდევ ერთხელ შეხვდება ურუგვაის

ნებისმიერ შეჯიბრზე წარმატება-წარუმატებლობა, უპირატესად, მოსამზადებელ ეტაპზეა დამოკიდებული; ანუ, რაც უფრო ინტენსიურად და უკეთ მოემზადება გუნდი, წარმატების შანსი მით მეტია. ბორჯღალოსნებს იანვარში აფრიკაში უწევთ შეკრებაზე წასვლა, სადაც ცოტა ხნის წინ თბილისში მყოფ "ბლუ ბულზის" ბაზაზე მოემზადებიან და საკონტროლო თამაშებსაც გამართავენ. ამგვარი მოსამზადებელი პერიოდი ნაკრებისთვის, ალბათ, საკმარისი იქნებოდა, რომ არა ერთი გარემოება - თავდაპირველი კალენდრის მიხედვით ერთა თასი თებერვალში უნდა დაწყებულიყო, მაგრამ რაკი ტურნირის დაწყების თარიღმა ნოემბრისთვის გადმოიწია, დღის წესრიგში დადგა ერთი შეკრების და საკონტროლო თამაშების გამართვა. საქართველოს რაგბის კავშირმა ამ პრობლემას წარმატებით გაართვა თავი და 20 ნოემბრამდე ბორჯღალოსნები ორ შეხვედრას გამართავენ ჩილეს და ურუგვაის ნაკრებებთან. საქართველოს ნაკრებისთვის ერთა თასი და საკვალიფიკაციო ეტაპი 20 ნოემბერს უნდა დაიწყოს, მაგრამ, საზოგადოდ, ევროპაში მომავალი მსოფლიო თასის საკვალიფიკაციო ტურნირი 4 სექტემბერს იწყება. ქვემოთ ტურნირის სქემას შემოგთავაზებთ, საიდანაც იოლად შეგვიძლია განვსაზღვროთ, მსოფლიო თასზე მეორედ თამაშის რა შანსები აქვს საქართველოს ნაკრებს. ევროპის 31 ქვეყანა 3 საგზურს 5 ეტაპად, ტურნირს შედეგად მიიღებს. კიდევ ერთ ევროპულ გუნდს კი აფრიკულ და ამერიკულ გუნდებთან ჭიდილში ეძლევა ფინალურ ტურნირზე თამაშის შესაძლებლობა.

პირველი რაუნდი. 2004 წლის სექტემბერ-ოქტომბერი

მონაწილეები: ავსტრია, ისრაელი, ფინეთი, ბულგარეთი, ანდორა, ნორვეგია, ბოსნია, ლიტვა

ფორმატი: მონაწილენი დაწყვილდებიან და ორრაუნდიან ბრძოლაში გაარკვევენ გამარჯვებულებს, რომლებიც გადიან მე-2 რაუნდში

ავსტრია – ისრაელი, ფინეთი – ბულგარეთი, ანდორა – ნორვეგია, ბოსნია - ლიტვა

მეორე რაუნდი. სექტემბერი 2004 – მაისი 2005.

მონაწილეები: 20 გუნდი (პირველი რაუნდის 4 გამარჯვებული და FIRA-AER-ის რეიტინგში მე-8-23-ე ადგილებზე მყოფი 16 გუნდი).

ფორმატი: გუნდები განაწილებულნი არიან 4 ჯგუფში. ჯგუფური ტურნირი გაიმართება ერთ წრედ. ჯგუფებში პირველ-მეორე ადგილებზე გასულები ავტომატურად გადიან მე-3 რაუნდში, მესამე ადგილზე გასული 4 გუნდი კი მე-3 რაუნდის კიდევ ორ საგზურს გაითამაშებს.

A ჯგუფი: ესპანეთი, ხორვატია, სლოვენია, უნგრეთი, ანდორა ან ნორვეგია.

B ჯგუფი: გერმანია, დანია, მოლდოვა, ლუქსემბურგი, ავსტრია ან ისრაელი

C ჯგუფი: ჰოლანდია, შვედეთი, ბელგია, ლატვია, ბოსნია ან ლიტვა.

D ჯგუფი: პოლონეთი, შვეიცარია, მალტა, სერბეთი, ბულგარეთი ან ფინეთი

მესამე რაუნდი. სექტემბერი 2005 – აპრილი 2006.

მონაწილეები: მეორე რაუნდის 10 საუკეთესო გუნდი.

ფორმატი: მონაწილეები იყოფიან ორ ჯგუფად. ჯგუფური ტურნირი გაიმართება ერთ წრედ. ჯგუფების გამარჯვებულები ერთმანეთს შეხვდებიან ორრაუნდიან დუელში და გაირკვევა ის ერთი გუნდი, რომელიც მეოთხე რაუნდში თამაშის უფლებას მიიღებს.

მეოთხე რაუნდი. 2006 წლის სექტემბერი.

მონაწილეები: მესამე რაუნდის გამარჯვებული და ერთა თასის ბოლო სამ ადგილზე გასული გუნდი.

ფორმატი: ოთხი გუნდი ქმნის ორ წყვილს. თამაშები გაიმართება ორ რაუნდად შინ და სტუმრად. გამარჯვებულები გადიან დასკვნით მეხუთე რაუნდში.

მეხუთე რაუნდი. 2006 წლის სექტემბერ-ნოემბერი.

მონაწილეები: იტალია, ერთა თასის პირველი სამეული და მეოთხე რაუნდის ორი გამარჯვებული.

ფორმატი: ექვსი გუნდი ქმნის ორ ჯგუფს. ჯგუფის გამარჯვებულები ავტომატურად იღებენ მსოფლიო თასზე თამაშის უფლებას. მეორე ადგილზე გასული გუნდები ორრაუნდიან ბრძოლაში გაარკვევენ მსოფლიო თასზე გასულ მესამე გუნდს, ხოლო დამარცხებულს რეპეშაჟში მოუწევს თამაში ამერიკულ და აფრიკულ გუნდებთან.

A ჯგუფი: იტალია, ერთა თასის მესამე გუნდი, მეოთხე რაუნდის გამარჯვებული.

B ჯგუფი: ერთა თასის პირველი გუნდი, ერთა თასის მეორე გუნდი, მეოთხე რაუნდის გამარჯვებული.

ტურნირის ფორმატიდან გამომდინარე, საქართველოს ნაკრებს (თუ რაიმე ცუდი არ მოხდა ჩვენს თავს), მეხუთე რაუნდში მოუწევს თამაში. კარგი იქნება, თუკი ბორჯღალოსნები ერთა თასზე, პირველს თუ არა, მეორე ადგილს მაინც დაიკავებენ. ამ შემთხვევაში, საქართველოს ნაკრები, ორ მატჩში (პირველი ადგილის დაკავების შემთხვევაში) თუ არა, ერთში მაინც (მეორე ადგილის დაკავების შემთხვევაში) მიიღებს საკუთარი მოედნის უპირატესობას, რაც, ბუნებრივია, არცთუ უმნიშვნელოა. გარდა ამისა, იტალიასთან თამაშს ასცდება, რაც მსოფლიოს თასზე მოხვედრის შანსს ერთიორად ზრდის.

და ერთი საინტერესო დეტალიც: 4 სექტემბერს მსოფლიო თასის საკვალიფიკაციო ეტაპის პირველ მატჩს ნორვეგიისა და ანდორას ნაკრებებს შორის გასული მსოფლიო თასის ფინალის მსაჯი, სამხრეთაფრიკელი ანდრე უოტსონი იმსაჯებს.

ფორმულა 1

რალფს + კონტრაქტი = "ტოიოტა"

რალფის ტოიოტაში გადაბარგებას მოშურნეები "გამოუჩდნენ"

მას შემდეგ, რაც "უილიამსის" გერმანელის რალფ შუმახერის სუპერ კონცერნ "ტოიოტაში" გადაბარგება გაცხადდა, მსოფლიოს ექვსგზის ჩემპიონის უმცროს ძმას, მეტოქე საჯინიბოთა პილოტების სახით, მოშურნეები გამოუჩნდნენ. ფაქტია, რალფის ახალი კონტრაქტი ერთ-ერთი გამორჩეული იქნება სხვა გუნდების პილოტებთან შედარებით. ბუნებრივია, ამ მხრივ, უმთავრესი საზომი კონტრაქტით გათვალისწინებული თანხის ოდენობაა. თუმცა, ამაზე მოგვიანებით.

"მაკლარენის" შოტლანდიელი მრბოლელის, დევიდ კულჰარდი აზრით, რალფის "ტოიოტასთან" კონტრაქტი იმაზე მიუთითებს, თუ რაოდენ მნიშვნელოვანია გუნდისთვის რბოლის გამოცდილება, და იმასაც დასძენს, რომ თავადაც, ყოველგვარი რისკის გარეშე, გადავიდოდა რომელიმე სხვა გუნდში.

ცხადია, რალფი ამგვარ შეთანხმებას საკუთარ მენეჯერ ვილი ვებერს უნდა უმადლოდეს. მდიდარ "ტოიოტასთან" სამწლიანი ხელშეკრულებით, უკვე თამამად შეიძლება ითქვას, ყოფილი "უილიამსელი" 53 მილიონ ევროს მიიღებს. აი, მენეჯერს კი, რომელმაც რალფისთვის "ტოიოტადან" მილიონები გადმოქაჩა, კონტრაქტით გათვალისწინებული თანხის 20 პროცენტი ერგება, მაგრამ... საქმე ისაა, რომ ზოგიერთებს ამგვარი თანამშრომლობის თუ წამოწყების არ სჯერა.

"ტოიოტა" რალფისთვის მხოლოდ პროგრესია", - მიიჩნევს BAR-ის ინგლისელი პილოტი ჯენსონ ბატონი და მის აზრს მეტოქე საჯინიბოებების კოლეგები და გულშემატკივრებიც იზიარებენ.

"იაგუარის" ავსტრალიელი მრბოლელი ვილი ვებერი კი საპირისპირო აზრისაა და ჰგონია, რომ რალფის ტოიოტელებთან გადასვლა იაპონურ კონცერნს წარმატებამდე მიიყვანს, ისევე, როგორც მიხაელ შუმახერმა მიიყვანა ღრმა კრიზისში მყოფი "ფერარი" გამარჯვებებამდე.

"რალფი ჯერ კიდევ ახალგაზრდაა იმისთვის, რომ პენსიაზე იფიქროს", – აცხადებს "მისტერ 20 პროცენტი". – თითოეულმა ჩვენგანმა იცის, თუ რა რესურსებს ფლობს "ტოიოტა", თუმცა უცბად ჩემპიონის ტიტულის დაუფლება არ გამოვა. სწორედ ამ მიზეზის გამო, გავავფორმეთ ვადამდელი ხელშეკრულება...

რალფს შეუძლია ტოიოტასთვის იგივე გააკეთოს, რაც თავის დროზე მიხაელმა შეძლო "ფერარისთვის. რამდენიმე წლის წინათ ვინმეს რომ ჩემთვის BAR-ის შანსებზე ეკითხა, ვუპასუხებდი: "დაივიწყეთ!" ფაქტია, დღეს BAR "ფერარის" ერთ-ერთი უძლიერესი მეტოქეთაგანია. ამიტომაც, რატომ არ შეიძლება, რომ იგივე მოხდეს "ტოიოტას" შემთხვევაში"?

"მისტერ 20 პროცენტს", როგორც ამჟამად ვილი ვებერს უწოდებენ, კვერს უკრავს რალფის ძმა მიხაელიც: "მესმის და ვაცნობიერებ რალფის ამგვარ გადაწყვეტილებას, რომლის მიხედვითაც, მან კონტრაქტს მოაწერა ხელი. "ტოიოტას" უდიდესი პოტენციალი აქვს. როდესაც მე გადავედი "ფერარიში", ბევრმა ჩემი ნაბიჯი ვერ გაიგო, რადგან იმ დროისთვის "ფერარი" ძლიერ გუნდად არ ითვლებოდა, პერსპექტივა კი იყო".

რალფის კონტრაქტი საყოველთაო განსჯის საგანია, ჯერ ისევ "უილიამსის" პილოტი კი ინდიანაპოლისური ავარიის შედეგების მკურნალობს - რეაბილიტაციის კურსს გადის. "აშშ-ის დიდი პრიზზე" მომხდარი ავარიის შემდეგ რბოლებს ჩამოშორებული რალფი მოუსვენრადაა და ერთი სული აქვს, როდის დაუბრუნდება ტრასასა, რათა ყველას დაუმტკიცოს, რომ ავარიას არანაირი გავლენა არ მოუხდენია მის ოსტატობაზე.

ოღონდ, არ გეგონოთ, თითქოს, რალფს მრავალმილიონიანი კონტრაქტი მოდუნების საშუალებას აძლევდეს. "ტოიოტას" ხომ ნებისმიერ დროს შეუძლია კონტრაქტის გადახევა.

ახლა ის დეტალები, რაც რალფსა და "ტოიოტას" შორის თანამშრომლობას ასახავს. ასეთი სულ შვიდი საკითხი:

1. რამდენს გამოიმუშავებს რალფი "ტოიოტაში"?

კონტრაქტი სამ წელიწადზეა გათვლილი.

2005 წელი: 15 მილიონი ევრო
2006 წელი: 18 მილიონი ევრო
2007 წელი: 20 მილიონი ევრო

2. რატომ მიატოვა "BMW-უილიამსი"?

"ჩემი გადაწყვეტილება მომავლითაა განპირობებული, - ვითარებაში გვარკვევს რალფი. – "ტოიოტაში" პროექტის ცენტრში ვიქნები, რომლის მიზანიც ჩემპიონის ტიტულია. "ტოიოტაში" მექნება ისეთი ატმოსფერო, რომელშიც თავს უსაფრთხოდ ვიგრძნობ. იქ ყველანაირ მხარდაჭერას მივიღებ".

სხვათა შორის, ამასთან დაკავშირებით საინტერესოა ფრენკ უილიამსის მოსაზრებაც, რომელიც პილოტის ამ ნაბიჯს შემდეგნაირად ხსნის: "ყოველივე ფულის გამო მოხდა".

3. შეძლებს თუ არა რალფი ტიტულისთვის ბრძოლას?

"რალფმა არაერთხელ დაამტკიცა, რომ სწრაფია. გარდა ამისა, მისი უდიდესი გამოცდილება ჩვენთვის ძალზე სასარგებლო იქნება", - ამბობს საჯინიბოს შეფი ცუტომო ტომიტა.

საჯინიბოს ტექნიკური დირექტორი მაიკ გასკოინი კი თვლის, რომ, რალფის ანალიტიკური შესაძლებლობების გათვალისწინებით, პირველ გამარჯვებას 2005 წელსვე უნდა ელოდონ, საჩემპიონო ტიტულს კი - 2006 წლისთვის.

4. ვინ გახდება რალფის მეწყვილე?

"ტოიოტა" ამ საკითხის გადაწყვეტას წლის ბოლოსკენ გეგმავს. "ტოიოტას" კოკპიტში კრისტიანო და მატას დარჩენის შანსები მწირია. გავრცელებული ხმებით, ოლივიე პანის ძალზე მაცდური წინადადება აქვს "მაკლარენ-მერსედესისგან". "ვერცხლისფერ ისრებს" დიდი სურვილი აქვთ, რომ ფრანგი მრბოლელი ტესტებს დაუბრუნდეს.

იაპონური კონცერნი ყურადღებას იჩენს მარკ ვებერის კანდიდატურის მიმართ, მაგრამ ავსტრალიელი მრბოლელის დიდი ჰონორარით მოხიბვლის ალბათობა მცირეა. ვებერს სურს, საკუთარი კარიერა უძლიერეს გუნდს დაუკავშიროს. და კიდევ, "ტოიოტას" კოკპიტში მოკალათების შანსები აქვს შოტლანდიელ დევიდ კულჰარდს.

5. გადავა თუ არა რალფი კილონში?

არა. "თავს მშვენივრად ვგრძნობ ზალცბურგში. იქაური ცხოვრების დონეც შემეფერება", - ამბობს უმცროსი შუმახერი.

6. პირველად როდის მიუჯდება რალფი "ტოიოტას" საჭეს?

კონტრაქტი 2005 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდება. თუმცა, ტესტებში მონაწილეობა, შესაძლოა, უკვე წელსვე იყოს შესაძლებელი. "წელს რალფის ტესტები არაა დაგეგმილი, მაგრამ სურვილი გვაქვს, რაც შეიძლება, მალე დავიწყოთ იგი", - ასეთია ცუტომუ ტომიტას სურვილი.

7. რა მოხდება წარუმატებლობის შემთხვევაში?

ამგვარი შემთხვევა ზედმიწევნითაა კონტრაქტში განხილული: შეუძლიათ რალფი გუნდიდან დაითხოვონ ისე, რომ, კომპენსაციის სახით, მხოლოდ ერთი მილიონი ევრო გადაუხადონ.

ფეხბურთი

მთავარია მოტივაცია

მიხეილ აბაიშვილი

თბილისი – კოლხეთი 3:0

გუშინ "თბილისი"-"კოლხეთის" მატჩით გაიხსნა ფეხბურთში საქართველოს მე-16 ეროვნული ჩემპიონატის მეორე ტური, რომელიც 3 დღეს გასტანს. "თბილისი" "დინამოსთან" ერთად აგრძელებს მონაწილეობას უეფას თასის ტურნირში. ეს გუნდი 12 აგვისტოს უეფას თასის მეორე საკვალიფიკაციო ეტაპის საშინაო მატჩს გამართავს ვარშავის "ლეგიასთან". ამდენად, "კოლხეთთან" მატჩს, პირველ რიგში, ის დატვირთვა ჰქონდა, რომ დამაჯერებელი გამარჯვების შემთხვევაში "თბილისი" ბრწყინვალე ხასიათზე და საჭირო ფსიქოლოგიური განწყობით შეხვდებოდა პოლონელებთან საპასუხისმგებლო შეხვედრას. ასეთი გამარჯვების მოპოვება კი, მერწმუნეთ, არც ისე იოლი იყო. "კოლხეთს" თავისი მიზნები აქვს და "თბილისთან" მარცხი ამ მიზნებში ნამდვილად არ შედიოდა. მით უმეტეს, რომ ზღვისპირელებმა პირველ ტურში საქართველოს ჩემპიონთან, "ვიტ ჯორჯიასთან" საკუთარ მოედანზე განიცადეს მარცხი. თუმცა, იმ შეხვედრაში "ვეტერინარებს" დიდი ჯაფა დაადგათ და დაძაბული ბრძოლის შედეგად, მინიმალური ანგარიშით 2:1 იმარჯვეს.

პირველივე წუთებმა დაადასტურა, რომ ფოთელები დედაქალაქში სასეირნოდ არ იყვნენ ჩამოსულები. მართალია, დებიუტშივე უპირატესობას მასპინძლები დაეუფლნენ და მთელი ძალებითაც გადავიდნენ შეტევაში, მაგრამ "კოლხეთი" თავს საკმაოდ მშვიდად იცავდა და მეტოქეს გოლის გატანის საშუალებას არ აძლევდა. თუმცა, ეს დიდხანს არ გაგრძელებულა. სეზონის დასაწყისიდან "თბილისის" ერთ-ერთმა საუკეთესო ფეხბურთელმა, ოდიკაძემ დრიბლინგით რამდენიმე მცველს გვერდი აუარა, საჯარიმოს მისადგომებთან ჭელიძესთან "კედელი" გაითამაშა, მეკარესთან პირისპირ გავიდა და დასწრებაზე ბურთი კარში შეაგორა.

გაშვებულმა გოლმა ფოთელები მეორე ტაიმში გამოაფხიზლა. ჯერ ძოძუაშვილს, შემდეგ შალამბერიძეს, ბოლოს კი ქუთათელაძეს კარის აღების რეალური შანსები მიეცათ, მაგრამ მათი დარტყმების შემდეგ ბურთი მიზანს სულ მცირედით ასცდა, ხოლო ძოძუაშვილის დარტყმა დევაძემ მოიგერია. ეს ყველაფერი მეორე ტაიმის საწყის 15 წუთში მოხდა და მასპინძლებიც გამოაფხიზლა. ვითარება ისევ შეიცვალა – უპირატესობას ისევ "თბილისი" დაეუფლა და მატჩის მართვის სადავეები შეხვედრის ბოლომდე ხელიდან აღარც გაუშვია. თანაც აღმოჩნდა, რომ "თბილისი" მეტოქესთან შედარებით ფიზიკურადაც გაცილებით უკეთ ყოფილა მომზადებული. დევდარიანის გუნდის შეტევები სულ უფრო მწვავე ხასიათს იძენდა და ბოლო 10 წუთში "კოლხეთმა" საბოლოოდ დაყარა ფარ-ხმალი. ჯერ 81-ე, ხოლო შემდეგ 89-ე წუთებზე შეცვლაზე შემოსულმა ფიფიამ ორი გოლი გაიტანა და საბოლოოდ, დიდი ანგარიში დააფიქსირა.

გიორგი დევდარიანი ("თბილისის" მთავარი მწვრთნელი): "შედეგით კმაყოფილი ვარ, ჩემი გუნდისგან კი ცოტა მეტს ველოდი. თუმცა, ჩემი ფეხბურთელების ერთგვარ ინერტულობას ახსნა მოეძებნება. მეც და "თბილისის" ყველა ფეხბურთელსაც ამჟამად თავში მხოლოდ "ლეგიასთან" მატჩი გვიტრიალებს. ეს შეხვედრა ყველაზე მნიშვნელოვანია ჩვენს კარიერაში. ახალ სეზონში მეოთხე შეხვედრა ჩავატარეთ და ჩემი აზრით, თამაშის ხარისხს სულ უფრო ვაუმჯობესებთ. ჩვენ გაგვაჩნია ის რეზერვი, რომელიც "ლეგიასთან" დაპირისპირებაში "თბილისის" თამაშს უფრო ეფექტურს გახდის. ნუ ეწყინება ჩვენს დღევანდელ მეტოქეს, 12 აგვისტოს მატჩში სულ სხვა მოტივაცია გვექნება. მოტივაცია კი ნებისმიერი სპორტსმენის თუ გუნდის შედეგებზე გადამწყვეტ გავლენას ახდენს."

ტურის სხვა შეხვედრები დღეს და ხვალ გაიმართება:

7 აგვისტო
ლოკომოტივი – დინამო (ბთ)
სიონი - დილა
ტორპედო – ზესტაფონი

8 აგვისტო
ვიტ ჯორჯია – დინამო(თბ)

TV-სპორტი

შაბათი. 7 აგვისტო

НТВ+ФУТБОЛ
06:30 NBA TV. სეზონი 2000/2001. NEW JERSEY NETS - BOSTON CELTICS
09:00 09:00-დან 12:00-მდე შესვენება
12:00 თავისუფალი დარტყმა
12:15 გერმანიის ჩემპიონატი. "ვერდერი" – "შალკე"
13:55 ჩემპიონთა ლიგის არქივი. 2000/2001. ნახევარფინალი. "ვალენსია" – "ლიდსი"
15:35 თავისუფალი დარტყმა
15:50 საფრანგეთის ჩემპიონატი. "ნიცა" – "ლიონი"
17:25 გერმანიის ჩემპიონატი. "ჰამბურგი" – "ბავარია". პირდაპირი ტრანსლაცია
19:20 სახვალიო ტელეპროგრამა
19:25 რუსეთის ჩემპიონატი. 1/16 ფინალი. "ზენიტი" – "ირტიში". საპასუხო მატჩი. პირდაპირი ტრანსლაცია. შესვენებისას (20:15) – თავისუფალი დარტყმა
21:20 FUTBOL MUNDIAL
21:55 საფრანგეთის ჩემპიონატი. "მარსელი" – "ბორდო". პირდაპირი ტრანსლაცია
23:50 ჩემპიონთა ლიგის არქივი. 2000/2001. ნახევარფინალი. "ბავარია" – "რეალი"
01:35 01:35-დან 03:00-მდე შესვენება
03:00 NBA TV. ყველაფერი NBA-ს შესახებ
03:30 NBA TV. NBA-ს დიდი თამაშები. წელი 1991. პირველი წრე. BOSTON CELTICS - INDIANA PACERS. მე-5 თამაში
05:30 NBA TV – სთრითბოლი. Entertainers Basketball Classic

НТВ+СПОРТ
09:00 "ფორმულის ჰარმონია"
10:00, 16:15, 21:00 პრესცენტრი
10:20, 21:15 "ოლიმპის შვილები"
10:25 ჩოგბურთი. Masters Series ცინცინატში. მეოთხედფინალები. შესვენებისას (13:00) – პრესცენტრი
14:45 მძლეოსნობა. IAAF Golden League შვეიცარიაში
16:30 "ოლიმპიური ისტორია". სეული, 1988 წელი
19:00 "ნოკაუტი". ტელეჟურნალი პროფესიულ კრივზე
19:30 ბრძოლა გარეშე წესების - Ultimate Fighting Championship
21:20 სახვალიო ტელეპროგრამა
21:25 "საუკუნის ათლეტები". "ბალადა თეთრ დათვზე" ალექსანდრ მედვედი
22:10 "სპორტული გლობუსი" Trans World Sport წარმოგიდგენთ
22:40 კიოკუშინკაი კარატე. "ოიამას თასი"
00:00 ახალი ამბები
00:15 "ცხელი ქვიშა"
01:10 01:10-დან 05:00-მდე შესვენება
05:00 პროფესიული კრივი. ბრძოლა მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულისთვის. ასელინო ფრეიტასი – დიეგო კორალესი. პირდაპირი ტრანსლაცია

EUROSPORT

10:30 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატი ფინეთში
11:00 ფეხბურთი. ქალების იუნიორთა ჩემპიონატი ფინეთში. ნახევარფინალი. იტალია – ესპანეთი
12:30 ფეხბურთი. KAPPA CUP ესპანეთში
14:00 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატი ფინეთში
14:30 ჩოგბურთი. WTA ტურნირი კანადაში. მეოთხედფინალი
16:00 ფეხბურთი. აზიის თასი ჩინეთში. ფინალი
18:00 ველოსპორტი. მსოფლიო თასის ეტაპი ესპანეთში. პირდაპირი ტრანსლაცია
19:30 ოლიმპიური თამაშები. მიზანი – ათენი
20:00 თხილამურებით ხტომა ტრამპლინიდან. გრანპრი FIS საფრანგეთში. პირდაპირი ტრანსლაცია
22:00 ჩოგბურთი. WTA ტურნირი კანადაში. ნახევარფინალი
23:00 კრივი. საერთაშორისო შეჯიბრება
00:30 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატი ფინეთში
01:00 რალი-რეიდი. მსოფლიო თასის ეტაპი Rally de l'Orient
01:15 ექსტრემალური სპორტი. ახალგაზრდული ზონა
01:45 ახალი ამბები
02:00 მოტოკროსი. ფრისტაილი. შეჯიბრება ესპანეთში
03:30 ფეხბურთი. გ-ო-ო-ო-ლ!!!

ᲥᲗᲗᲔᲕᲐᲜ ᲘᲒᲜᲐᲢᲝᲕᲐ ᲬᲐᲠᲛᲝᲒᲘᲓᲒᲔᲜᲗ

ᲒᲣᲚᲐᲮᲓᲘᲚᲐᲓ

ᲡᲐᲘᲓᲐᲜ ᲘᲬᲧᲔᲑᲐ ᲐᲗᲕᲚᲐ?

წარმოუდგენელი, შესაშური სიხშირით, სიმარტივითა და სახარბიელო სითამამით იმიჯის, თმის ვარცხნილობის, სახის ნაკვთების ცვლილების, არხიდან არხზე ესტაფეტური გადარბენების მიუხედავად, ინგა გრიგოლია ჩემში მხოლოდ პროფესიონალურ პატივისცემასა და მისი შრომისუნარიანობითა და გამბედაობით აღფრთოვანებას იწვევს. საკმაოდ მოკლე ხანში ინგამ საუბრის ინტონაცია, ტონალობა, ჯდომის მანერა, ჟესტიკულაცია, არტიკულაცია და, რაც მთავარია, პოლიტიკური გემოვნება შესამჩნევად დახვეწა და დღეს დამსახურებულად, ქართული ტელეჟურნალისტიკის ერთ-ერთ წამყვან ვარსკვლავად ითვლება. მაგრამ, ამის მიუხედავად, პირველ არხზეც, "ღამის მზერის" ეთერშიც და ახლაც, ახალ გადაცემაში "პირველები", წამყვანი ჟურნალისტის მიერ მოწვეული რესპონდენტების შერჩევის პრინციპი, რბილად რომ ვთქვა, მაკვირვებს. "ღამის მზერაში" ვაიპოლიტიკოსების დემაგოგიის შემდეგ, კულტურულ ბლოკში ინგასეული გემოვნებით მიპატიჟებული "ხელოვანების" უმეტესობა განსაკუთრებით თვალშისაცემი იყო. როგორ დავიჯერო, რომ გრიგოლიასნაირ გამოცდილ ჟურნალისტს თიკა ჯამბურიას, ეკა კვალიაშვილის ახალი კლიპის გადაღება მართლაც ღირსშესანიშნავი, სერიოზულ გადაცემაში გაშუქების ღირსი მოვლენა ჰგონია. "ღამის მზერა", ისევე როგორც მისი პოლიტიკოსი სტუმრების უმეტესობა, წარსულს ჩაბარდა. ინგა გრიგოლიამ იმედის არხზე ახალი პროექტი "პირველები" გააკეთა, მაგრამ რესპონდენტების შერჩევის უცნაური, ჩემთვის აუხსნელი ტრადიცია მაინც შეინარჩუნა. სტუმრების ვინაობასა და თანამდებობაზე, მათ ღვაწლზე ქვეყნისა და საკუთარი ხალხის წინაშე გადაცემის სათაური თვითონ მიგვითითებს. ამიტომ, ჩემთვის სრულიად აუხსნელი და მიუღებელია ამ სახელწოდებისა და შინაარსის გადაცემაში ყოფილი შინაგან საქმეთა მინისტრის, ყოფილი ცეკას მდივნის, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ყოფილი საგარეო საქმეთა მინისტრისა თუ ყოფილი პრეზიდენტის მიწვევა. ამიხსენით, ეს ოდიოზური ფიგურა რაშია "პირველი"? ან გრიგოლიასეული ათვლა საიდან იწყება. თუ ბოლოდან, მაშინ, კი ბატონო, ვეთანხმები. ამ ბოლო პერიოდში კიდევ უფრო აშკარა გახდა ნებით თუ უნებლიეთ, განზრახ თუ ყოველგვარი განზრახვის გარეშე მის მიერ ჩადენილი დანაშაულებებისა და შეცდომების სავალალო შედეგები - დაკარგული ტერიტორიები, ათასობით დაღუპული მეომარი, ლტოლვილები, ენით აღუწერელი ეკონომიკური, სოციალური მდგომარეობა, უმუშევრობა, გამძვინვარებული კორუფცია და ერთ-ერთი, ჩემი აზრით, ყველაზე მნიშვნელოვანი და ძნელად გამოსწორებადი - წაბილწული მორალი და გახრწნილი მენტალიტეტი. ეს ძალიან მოკლე და არასრული, მაგრამ მძიმე ჩამონათვალი მხოლოდ და მხოლოდ ერთ ადამიანს, მის ოცდაათწლიან მმართველობას, მის მიერ შემუშავებულ იდეოლოგიას უკავშირდება. ადამიანი, რომლისთვისაც ოდესღაც მზე ჩრდილოეთიდან ამოდიოდა, რომელმაც ერთადერთი საკუთარი მეგობარი, ჩემი კლასელის მამა დახვრიტა; ჩემი თაობის თავისუფლების სიმბოლო - "თვითმფრინავის ბიჭები" სისხლში ჩაახრჩო; რომელმაც აფხაზეთი მიზანმიმართულად დაგვაკარგინა, ოსეთის პრობლემა სირთულის ამ დონემდე მიიყვანა; რომლის ქალიშვილი სინანულით, მაგრამ გასაოცარი სიმარტივით თექვსმეტ მილიონს თავისი მზეთუნახავი, "ნიჭიერი ბიზნესმენი" ქმრის გამოსასყიდად იხდის. ადამიანი, რომელმაც მთლიანად საქართველო და კონკრეტულად თბილისი ისე დაამახინჯა, როგორც მხოლოდ საძულველ ქვეყანასა და ქალაქს შეიძლება მოეპყრო. ადამიანი, რომელმაც ზნეობრივი კრიტერიუმები შეცვალა და ცუდი - კარგი და საამაყო, წესიერი კი სასაცილო და გაუგებარი გახადა. მხოლოდ და მხოლოდ ქართველი ერის მიმტევებლობის, შენდობის, ლოიალობის ხარჯზე ეს პიროვნება დღესაც რეზიდენციაში და არა საკანში ცხოვრობს, გარშემო სწორედ მისი გემოვნების ინტერიერი, ნახატები ამშვენებს და ახლა კიდევ ინტერვიუების მიცემა, მსჯელობა, ანალიზი, დასკვნების, რეზიუმეების, შეფასებების გაკეთება დაიწყო, საკუთარი გადმოსახედიდან ყველაფერს თითქოსდა თავის სახელს არქმევს და ბრძენი მოხუცის ახალი ამპლუა შეიფერა. ამ ახალ ტყუილსა და სიყალბეში კი, არც მეტი არც ნაკლები, ჩვენი მედიის წამყვანი ჟურნალისტი - ინგა გრიგოლია უწყობს ხელს, რომელიც "ბრძენთან" შესახვედრად "კარმენის" ბოლო აქტის სტილში გამოეწყო, თავისი მოსაზრებით პირდაპირი, ჩამჭრელი შეკითხვები მოამზადა და ფიქრობს, რომ ჩვენ მისი რესპონდენტის ოდნავ მაინც გვჯერა, რაიმე გვაინტერესებს და მის შეფასებებს კი რაიმე ღირებულება გააჩნიათ. Тоже мне Бисмарк на отдыхе! თუ რამის გაკეთება შეეძლო და მიზანდასახულად არ გააკეთა - ქვეყნის წინაშე დამნაშავეა. თუ არც არაფერი იცოდა და არც არაფერი შეეძლო, მაშინ მისი აზრები ვისთვის არის საინტერესო?! ნუთუ ოცდაათი წლის განმავლობაში ასეთი ნაცნობი, დიდი ხნის გაშიფრული სიყალბე, ცინიზმი არ მოგბეზრდათ?! მთელმა საქართველომ ზეპირად ვიცით ყველა მისი პასუხის შესაძლებელი ვარიანტები. ვიცით, გვახსოვს და აღარ გვინდა! არ ვსჯით, პასუხს არ ვთხოვთ, არ ვდევნით, არ ვწყევლით, უბრალოდ, საკუთარ თავთან, საკუთარ ტყუილთან, საკუთარ ცოდვებთან ვტოვებთ და უსიყვარულოდ, ურწმუნოდ, უემოციოდ გატარებული საკუთარი ცხოვრების შეჯამება-შეფასების შანსს ვაძლევთ. ეს კი, ჩემი აზრით, ასეთი ადამიანისთვის ყველაზე მძიმე სასჯელია.

მისი ინტერვიუების მხოლოდ ორად ორი ფრაზა მინდა შეგახსენოთ, რომლებიც ყოვლისმთქმელია და კომენტარს არ საჭიროებს. ერთ ინტერვიუში დასმულ შეკითხვაზე - "თავიდან ცხოვრება რომ გაიაროთ, რას შეცვლიდით?", "ბრძენი" მოხუცი პასუხობს - "არაფერს". მეორე, უფრო გვიანდელ, ინტერვიუში კი პირველად ცხოვრებაში გულახდილად აღიარა, რომ ყველაზე მეტად პრეზიდენტის ტრადიციული საახალწლო მილოცვა ეზიზღებოდა. სწორია, ვეზიზღებოდით და რამდენადაც შეძლო, დაგვატყო კიდეც. ვერ გამიგია, თავმოყვარეობა არა გვაქვს? რაღას ვეახლებით, ვეკითხებით, ვუსმენთ? რაში გვაინტერესებს?

ინგა გრიგოლიას კი მინდა ვურჩიო, რომ საქართველო ბევრად უფრო საინტერესო, მართლა მოაზროვნე, მოსიყვარულე, შემოქმედი, ინტელიგენტი, შინაგანი კულტურის, დიდსულოვნებისა და სიმდიდრის მქონე ხალხით არის მდიდარი, რომელიც თავის ყოველდღიურ ცხოვრებაში, საქმეში, მორალში, ქვეყნისადმი სამსახურში მართლაც, "პირველები"-ა და მისი ხედვა, ანალიზი ბევრად უფრო ღირებულია, როგორც ჩვენთვის, ისე ნებისმიერი გადაცემისთვის.

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲣᲠᲘ ᲙᲝᲜᲢᲠᲐᲡᲢᲔᲑᲘ

როდესაც გლობალურად ქვეყნის საერთო მასშტაბით არსებულ პრობლემებზე და მომავლის იმედებზე ვსაუბრობთ, პირველ რიგში, აუცილებლად აფხაზეთის დაბრუნების თემა დომინირებს. თუ ლოკალურად თბილისის პრობლემებს ვარჩევთ, პირველ რიგში, უკანონო მშენებლობებს ვგულისხმობთ და ორივე შემთხვევაში ვიმედოვნებთ, რომ როდისმე ისეთი დრო დადგება, აფხაზეთი მტკივნეული და აქტუალური თემა აღარ იქნება და ჩვენი ქვეყნის ულამაზეს დედაქალაქში ბოლო ათწლეულში განხორციელებული ვანდალური მშენებლობები თვალს აღარ მოგვჭრის და გულს არ გვატკენს. დევნილები თავის მიწა-წყალს, საკუთარ სახლებს დაუბრუნდებიან და თბილისში ერთი უკანონო სიმახინჯე მაინც, თუნდაც საჩვენებლად, დაინგრევა. ალბათ, კითხულობთ და ვერ ხვდებით, ეს ორი მტკივნეული საკითხი ერთმანეთთან რა კავშირშია. ამჟამინდელ რესპუბლიკის მოედანზე გადით, ჯერ მარცხნივ გაიხედეთ, ანდროპოვის თუ კიდევ ვინ ოხერის ყურებს, უკანონო მშენებლობის სიმბოლოს შეხედეთ, მერე ლტოლვილებისგან დამახინჯებულ ისედაც გაუგებარ "ივერიის" სასტუმროს შეხედეთ, რომელიც ამჟამინდელმა მაცხოვრებლებმა სრულიად გაითავისეს და დასკვნა გააკეთეთ. დასკვნა კი სრულიად მარტივი, მაგრამ მწარეა - ბოლო ათწლეულის მმართველობის დანაშაული, აბსურდი, უპასუხისმგებლობა, განუკითხაობა და საკუთარი ხალხის, ქვეყნის არსიყვარული აშკარად სახეზეა. ლტოლვილები "ივერიას" შეესისხლხორცნენ. ოთახები მიიერთეს, გააქირავეს, მიყიდ-მოყიდეს, მიაშენეს, შეფიცრეს, სარეცხიც გადმოფინეს, სასტუმრო "ივერია" ქალაქის ჭიან კბილს დაამსგავსეს, გარშემო მიმდებარე ქუჩების ლეგალური და კრიმინალური ბიზნესები ხელში ჩაიგდეს და აფხაზეთი, ნაწილობრივ მაინც, ნამდვილად დაივიწყეს. ამის მიუხედავად, თბილისი საკუთარ კონტრასტულობას ასე იოლად არ თმობს და ლტოლვილებისგან თავისუფალ და, შესაბამისად, მეტ-ნაკლებად სახეშენარჩუნებულ "ივერიის" ერთ ნაწილში ცხოვრებისეული მეორე უკიდურესობა - ელიტარული საზოგადოებისთვის განკუთვნილი სამორინე და კაფეტერასა მუშაობს, რომელშიც მაკა ასათიანის მოდების ჩვენება მოეწყო. მაკა ასათიანის შთამბეჭდავი გარეგნობა და პოპულარული სახელი და გვარი, ამ შემთხვევაში, მხოლოდ ავტორიტეტის აწევაზე მუშაობდა, სინამდვილეში კი ჩვენებაში მაკა ასათიანის სახლის დიზაინერები იღებდნენ მონაწილეობას. "შანელის", "ბალენსიაგას", "ჟივენშის", "დიორის" სახლები გაგონილი მქონდა. ახლა კი გავიგე, რომ თურმე "მაკა ასათიანის სახლიც" არსებობს, რომლის ეგიდით ივლისის ძალიან ცხელ საღამოს მახინჯი "ივერიის" სიმპათიურ კაფეში ქართული მოდის შემქმნელთა "ახალი", "ნოვატორული" იდეები საზოგადოებისთვის იქნა შემოთავაზებული. ჩვენებაზე წარმოდგენილ იდეათა ნაწილს კიდევ როგორღაც გავიზიარებ, მაგრამ დანარჩენი უამრავი დეტალი ჩემთვის სრულიად გაუგებარი, ესთეტიკურად მიუღებელი, მოგონილი - თითიდან გამოწოვილი, სადღაც ნანახი და ვერგადმოღებული მომეჩვენა. გემოვნებაზე არ დავობენ, ნათქვამია, ჰოდა, ვინმესთან კამათს არც მე ვაპირებ. უბრალოდ, ვიტყვი, რომ ჩემთვის სრულიად მიუღებელი იყო ჩვენების ყველა მოდელისა და ნიმუშის დამამშვენებელი, ე.წ. "გამაშები". ამიხსენით, რა არის? ლამაზია, მოსახერხებელია, მოსახდენია, საინტერესოა, თუ, უბრალოდ, ვიცით, რომ სადღაც, მოდის სხვა სახლებში მოდაშია? სიმპათიურ ზაფხულის კაბებს, ლამაზ პალტოებს, რთული დიზაინერული ჩანაფიქრის მქონე ქვედაბოლოებს სრულიად უშინაარსოდ და, ჩემი აზრით, უგემოვნოდ "პლისე გამაშები" აფუჭებდა. ჩვენებაზე გამოსული ქართველი მოდელების არაორდინარულ, თვითმყოფად, ეშხიან გარეგნობას ძნელად რამე თუ დაჩრდილავს. ამიტომაც მაყურებლისთვის ჩვენების მთელი პეწი მოდელების სილამაზე იყო, "გამაშებისთვის" კი ვცდილობდით არ შეგვეხედა და შთაბეჭდილება არ გაგვფუჭებოდა. ჩვენების კარგად შერჩეული, რიტმული მუსიკა, ავაზებივით მოსიარულე ლამაზმანი მოდელები, მეტ-ნაკლებად მოსაწონი ტანსაცმელი და გაუგებარი "გამაშები". რას ჩავაცვდი, მაგრამ ყველაფერი დანარჩენის აღქმაში მართლა ძალიან მიშლიდა. თუმცა, ჩვენების აღქმაში მარტო "გამაშებმა" არ შემიშალა ხელი, არამედ ხალხის სრულიად არაგათვალისწინებულმა, არაგანსაზღვრულმა რაოდენობამ, რომელიც არაფერში, და მით უმეტეს, "ივერიის" კაფეში არ ეწერებოდა. ძნელია იმის თქმა, "ივერიის" მსგავსი უბადრუკობის ფონზე კიდევ სად შეიძლება ასეთი ჭრელი, მრავალფეროვან-მრავალსახოვან-მრავალასაკოვანი, ასეთი გამოპრანჭული საზოგადოების ნახვა. ამდენი მოშიშვლებული ზურგი, ზედმეტად თამამად მოხდილი დეკოლტე, პიკანტურ ადგილებში გაკეთებული ტატუ, ამდენი ბოტექსი, სილიკონი, რთული ჩანაფიქრის კაბა თუ სარაფანი, ამდენი მაღალქუსლიანი ოქროსფერ-ვერცხლისფერი "ბასანოშკი", 40 გრადუს სიცხეში ამდენი ჩექმა, ამდენი "გუჩი", "პუჩი", ნახმარი "იამამოტო" და ახალი "ვერსაჩე", ერთმანეთის თვალიერების ინტერესით აღსავსე ამდენი მზერა! ელიტარული თბილისის გროტესკულ-მანკიერი სინამდვილის ანალიზს ნამდვილად არ ვაპირებ, მაგრამ ერთს კი ვიტყვი, რომ "ივერიის" კაფე-ტერასაზე შეკრებილი საზოგადოება არამცთუ ლტოლვილებისთვის, არამედ ჩემთვისაც, თითქოს გამობრძმედილი ადამიანისთვისაც, შოკში ჩამგდები შთამბეჭდაობის სანახაობა იყო.

ჩვენება დასრულდა. წარმოუდგენელმა სიცხემ, ხალხის ზებუნებრივი რაოდენობისგან დაბნეულ-გონებაგაფანტულმა, საათობით შეკვეთის არშემსრულებელმა მომტანებმა, სრულიად გაუსაძლისად, ბოლო ხმაზე აწეულმა, ჩემი აზრით, ცუდმა მუსიკამ, ამდენმა მისალმება-დამშვიდობებამ, ზედაპირულად ნასროლმა ფრაზებმა, ყოველგვარ გულწრფელობას მოკლებულმა კომპლიმენტებმა, "ივერიის" სამარცხვინო სასტუმროდან გადმოკიდებულმა დევნილებმა, ჩვენს გვერდზე მჯდომი მამაკაცის იაფფასიანი სიგარის სუნმა და თეთრმა "პლისე გამაშებმა" ისე დამღალა, რომ სადმე სიჩუმეში, სადაც არც მუსიკა გამიხეთქავდა თავს, არც უბოტექსობის კომპლექსი შემაწუხებდა, ვერც "ივერიის" სასტუმროს ინსტალაციას და ვერც ანდროპოვის ყურებს დავინახავდი, ერთი სული მქონდა, როდის აღმოვჩნდებოდი.

დასკვნა:

1. მე მაკა ასათიანის მოდის ჩვენებაზე წავედი, მაგრამ სულ სხვისაზე აღმოვჩნდი.

2. "ივერიის" ე.წ. სასტუმროს სასწრაფოდ უნდა ვუშველოთ, აფხაზეთის დაბრუნების წლობით პრობლემას არ ველოდოთ და სასტუმრო დავანგრიოთ ან აღვადგინოთ.

3. ანდროპოვის ყურებიც, როგორც უკანონო, ყველა პროფესიონალისა და მოქალაქისთვის მიუღებელი მშენებლობის სიმბოლო - დასანგრევია.

4. ახალგაზრდა, ისედაც ლამაზმა ქალებმა ცოტა ნაკლები ბოტექსი უნდა შეიყვანონ კანქვეშ.

5. "ივერიის" კაფეს მყუდრო გარემოს მუსიკალური რედაქტირება ესაჭიროება. დისკოთეკა ხომ არ არის.

6. როცა რამეს აწყობ, ხალხის რაოდენობა, რომელსაც დატევ, ზუსტად უნდა განსაზღვრო.

7. ტყავის ჩექმები თბილისურ ზაფხულში ცუდი შედეგების მომტანია.

8. ქართველი ქალები ძალიან ლამაზები არიან.

9. რასაც ვერ ვიტყვი კაცებზე.

10. ზედმეტად მზეზე გაშავება, თუმცა, ისევე როგორც მობილურებზე ამდენი ლაპარაკი, თმის ასეთ ფერებად ღებვა და ამდენი მაკიაჟი მავნებელია.

11. თეთრი პლისე გამაშები არაფერს არ უხდებოდა.

12. რამდენიმე წარმოდგენილ ნიმუშს სიამოვნებით ვიქონიებდი.

13. მაინც გავერთე.

ᲘᲣᲠᲘ ᲚᲝᲒᲝᲛᲘᲜᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝᲔᲑᲘ

გულზე ხელის დადებით

მადამ ტიუსოს ცვილის ფიგურების კაბინეტში ახლა უკვე აქილევსის როლის შემსრულებლის, ბრედ პიტის ნახევრად შიშველი ფიგურაც დგას. მსურველს ამ დაკუნთული სხეულის არა მარტო დათვალიერება, არამედ ხელის ხლებაც შეუძლია, და რაც ყველაზე საინტერესოა – თუ ხელს მკერდზე დაადებთ, მისი გულის ძგერასაც იგრძნობთ.

მუზეუმში, დარბაზში X-appeal, ბრედ პიტის "მეზობლები" ჯენიფერ ლოპესი და ბეიონსი არიან.

უნიფორმიან მამაკაცზე გულის სიღრმეში მრავალი ქალი ოცნებობს, და ანტიკური მეომრის ტანსაცმელში გამოწყობილი ბრედ პიტი თუ დევიდ ბექჰემი ხომ საერთოდ, დამატყვევებელი სანახაობა არიან. თუმცა, სილამაზე არა მარტო ქალებისგან, არამედ მამაკაცებისგანაც ითხოვს მსხვერპლს. "ტროას" გადაღებამდე ბრედ პიტმა დიდი შრომა მოანდომა თავისი საარაკო კუნთების "შექმნას". მაგრამ, შედეგი გაწეულ ძალისხმევად ღირდა – აქილევსის გარეგნობით ის თავადაც კმაყოფილი დარჩა.

კინოფილმის გადაღებების დასრულების შემდეგ ბრედმა იწინასწარმეტყველა: "ამ ზაფხულს მამაკაცების ქვედაბოლო იქნება მოდაში". იქვე მან თვითკრიტიკულად დასძინა, რომ ერთ კაცს ქვედაბოლო მასზე მეტად უხდება. ეს დევიდ ბექჰემი ყოფილა.

ფეხბურთის ვარსკვლავმა ქვედაბოლო პირველად ორი წლის წინათ ჩაიცვა, და "პეპსი-კოლას" სარეკლამო კლიპშიც, გლადიატორის სამოსში, ფრიად შთამბეჭდავად გამოიყურებოდა. თუკი ეს მზეჭაბუკი უფრო დაბალ, მამაკაცურ ხმასაც გამოიმუშავებს, ის ბრედ პიტის კონკურენტობასაც შეძლებს.

2004 წლის ვირუსების დიდი ნაწილი ერთი ადამიანის შექმნილია

ანტივირუსული კომპანია ძლიერდება

მამუკა ქირია

კომპიუტერული ვირუსების კვლევის ნახევარი წლის ანგარიშიდან გამომდინარე, რომელსაც კომპანია Sophos აწარმოებდა, მტკიცდება, რომ 2004 წელს გავრცელებული ვირუსების 70 პროცენტი 18 წლის სვენ იაშანს ეკუთვნის. ამ 18 წლის გენიოსმა ბოროტმოქმედმა აღიარა საყოველთაოდ ცნობილი საშიში კომპიუტერული ვირუსების Netsky-ის და Sasser-ის ავტორობა.

ამა წლის მაისში იაშანი გერმანელმა პოლიციელებმა დააკავეს. დაკავებამდე ხუთი თვით ადრე სვენ იაშანამა 25 სხვადასხვა ვერსია მონსტრი სერვერების პორტების დასასკანერებლად დააგზავნა. ამ ფაქტს კომპანია "მაიკროსოფტი" ადასტურებს, უფრო მეტიც, მომაკვდინებელი ეპიდემიის ავტორზე ძებნა გამოაცხადა და მის დაკავებაზე ჯილდოები დააწესეს. შედეგმაც არ დააყოვნა.

კომპანია Sophos-ის უფროსმა კონსულტანტმა ტექნოლოგიების დარგში გრემ კლალიმ გაოცება გამოთქვა იმ ფაქტის გამო, რომ ასეთი მაშტაბის ეპიდემიას მხოლოდ 18 წლის თინეიჯერი ახორციელებდა. სპეციალისტები გამორიცხავენ, რომ სვენს სხვა თანამზრახველებიც ჰყავდეს, რადგან ეს გამოძიებამ არ დაადასტურა. მხოლოდ ისაა ცნობილი, რომ სვენ იაშანის თანაკურსელები საფუძვლიანად დაკითხეს.

კომპანია Sophos რეიტინგების მიხედვით ინფიცირების შემთხვევებიდან 26 პროცენტი Sosser ვირუსზე მოდის, ხოლო მეორე, მესამე და მეოთხე ადგილზე მოდის Netsky.p, Netsky.b და Netsky.d ვირუსები.

მეცნიერები თვლიან, რომ არ არის გამორიცხული სულ მალე ამ თინეიჯერის ადგილი სხვა მოყვარულმა "მევირუსემ" დაიკავოს, რადგან ამ ასაკის ადამიანებში მოიძებნება "სუპერგასართობი თამაშის" მოყვარული არაერთი მოწადინებული, კვალიფიციური და ამავე დროს ბოროტი ადამიანი. რა თქმა უნდა, ყოველი მცდელობა შეძლებისდაგვარად აღკვეთილი იქნება და დამნაშავეები დაისჯებიან. ბრძოლაში "მაიკროსოფტი" აქტიურად მონაწილეობს და ახალ ტექნოლოგიებს ამზადებს, რომელსაც ვერც ერთი დამნაშავე გვერდს ვერ აუვლის და აუცილებლად გაებმება მახეში – აცხადებს კომპანია Sophos-ის ხელმძღვანელობა.

სკანვორდი

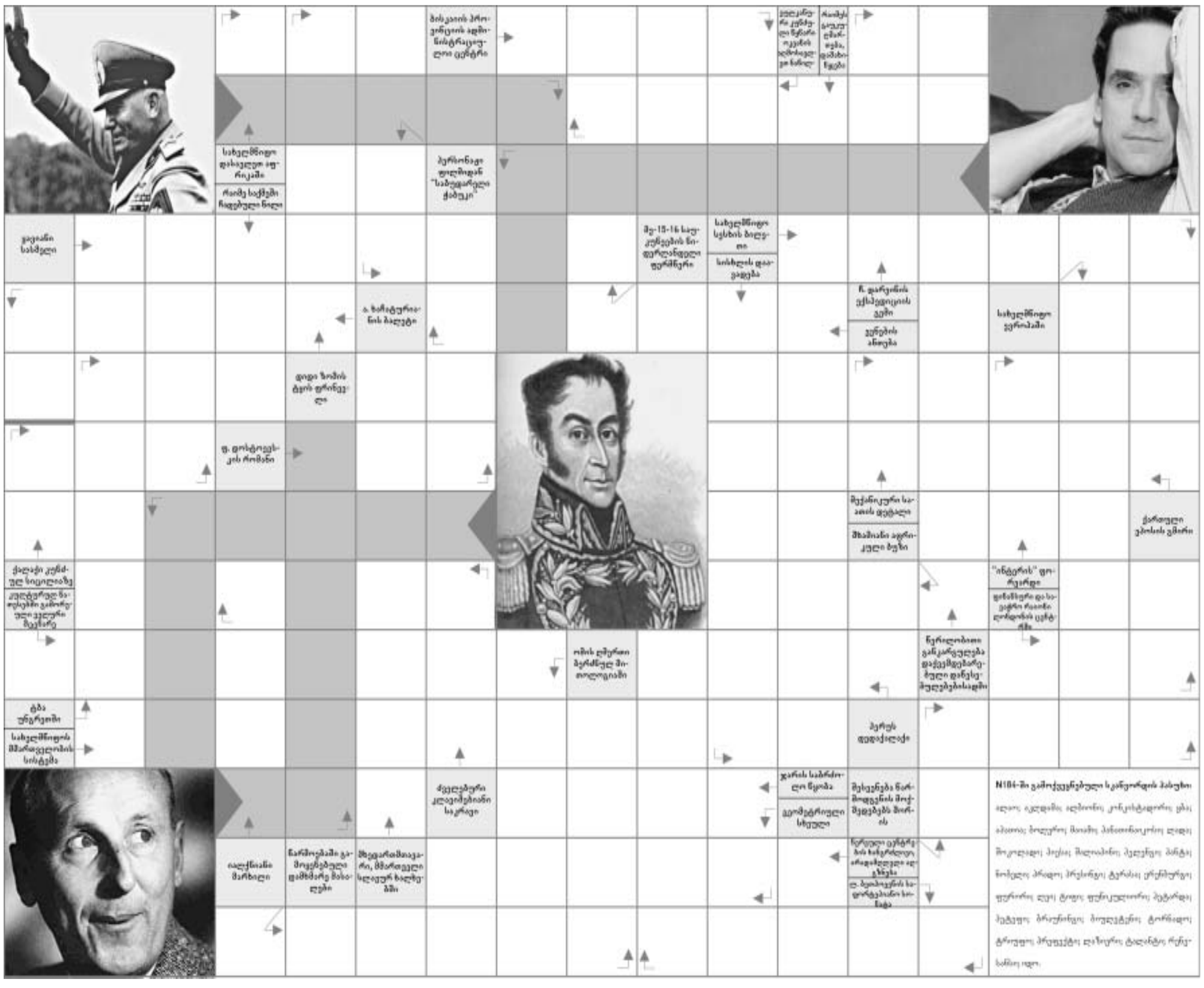

TV პროგრამა

7 აგვისტო

რუსთავი - 2

08.00 კლასიკა **08.30** მულტსერიალი "ჯადოქარი" **09.00, 12.00, 15.00** კურიერი **09.20** მულტფილმი **11.05** ოქროს ვარდის გამოქვაბული **12.20** "სიმფსონები" **12.50** მხ. ფილმი "ძია ვანია" (გ) **15.20** სიდნეის ოლიმპიადა **16.00** მხ. ფილმი "ჩიკაგო" (გ) **17.00** უიმბლდონის ფინალი ქალთა შორის **18.00, 21.00, 02.30** კურიერი **18.20** თანამედროვე ტექნოლოგიები **19.15** სერიალი "სუფთა ინგლისური მკვლელობები" **22.00** საოჯახო ტოტო. **23.00** "ფსიქო"- "წითელი უდაბნო". რეჟ. ანტონიონი (18). **02.50** მხ. ფილმი "თარგმანში დაკარგულნი" მთ. რ-ში: სკარლეტ იოჰანსონი, ბილ მიურეი (18).

TV5

06.00, 08.00, 10.00(კანადა) **12.00,** 15.00(ბელგია) **16.00, 18.00, 20.00, 24.00,** 02.10(შვეიცარია), 02.35(აფრიკა), **04.00** TV5-ის საინფორმაციო გადაცემები. **11.00, 14.00, 19.00, 22.00** TV5-ის საინფორმაციო გამოშვებები. **07.00** ჩვენი პლანეტა. ახალგაზრდობა გაჭირვებული ქვეყნებიდან. **08.25** საბავშვო გადაცემა კარინ დელფინისთან ერთად. "ბიდუმ ბიდუმ" **12.15** ნადია კუპო. ტელესერიალი. **18.35** კითხვები ემპიონისვის. ტელეთამაში. **20.25** კრიმინალი. ტელესერიალი. **23.00** უდიდესი სპორტული დუელები. დოკ. ფილმი. 24.25. ექიმი სილვესტრი. ტელესერიალი. **04.20** გადაცემა: ფრთები და ფესვები.

JSTV

07.30 მუსიკა **10.00** ტოროლა **13.00** ქართული მუსიკა **15.00** ინფორმატორი **16.00** მუსიკა **17.00, 19.15** მუსიკა **19.00, 20.00, 21.00, 22.00** ინფორმატორი **19.30, 20.15** ვიდეორადიო **21.15** მუსათეული **22.35** მუსიკა **23.00** პოპ. ად. ათეული **03.00** "ბრავო" "დიდი ტურნე". კომედია.

პირველი არხი

08.00, 12.00, 15.00, 20.00, 00.00 მოამბე **08.15** სერიალი "მორიგი მსხვერპლი" **10.00** "იმღერე რამე" **11.00** მხიარული კარუსელი **11.30** საქართველო არის ესე **12.20** მხ. ფილმი "გალია ბოცვრებისათვის" (გ) **14.00** სერიალი "72 საათი" **15.15** სერიალი "რვაფეხა-9" **16.15** დოკ. სერიალი "ცხოველთა ბედი" **16.55** ფეხბურთი. თბილისის "ლოკომოტივი"- ბათუმის "დინამო". **18.55** იმღერე რამე **19.25** ტელეზღაპარი **19.40** დრო და ადამიანები **20.35** ფორტუნა **21.15** "პოლიტიკური მკვლელობები" **22.00** "საღამოს საუბარი" **22.50** "ეთნოგრაფიული ჩანახატი" **23.05** "ყველაზე, ყველაზე საკვირველი" **23.45** "პა-სეანსი" **00.15** ვიდეოფილმი "საქართველო მე-20 საუკუნე" **00.35** მუს. არჩევნები **01.10** მხ. ფილმი "ძაღლი კგლის თამაშისას" (15)

202

10.00 დებატები 202-ზე **11.30** მულტფილმი **12.00** მხ. ფილმი "წითელი პლანეტა" (გ) **14.00** მუსიკა **15.00** მხ. ფილმი "მარტო სახლში 1" (გ) **17.00** მუსიკა **18.00** მულტფილმი **20.00** მხ. ფილმი "ქორწინების ჩვეულება" (ალეკ ბოლდუინი) (15) **22.00** მუსიკა **23.00** დებატები 202-ზე **00.00** მხ. ფილმი "თამაში" (მაიკლ დუგლასი) (18)

მზე

09.00 მულტფილმი "პრინცესა შეჰერაზადა" **09.30** საბ. სერიალი "პატარა მოჩვენებები" **10.00** მულტფილმი "შელია და მონადირე ძაღლი" **11.35** საბ. სერიალი "რობინზონების ოჯახი" **12.30** მხ. ფილმი "ქერა ქალი და კანონი" (გ) (რიზ უიზერსპუნი) **14.00, 17.00, 20.00** საინფ. გამოშვება "მზერა" **14.30** მხ. ფილმი "გაანალიზე ის" (გ) (რობერტ დე ნირო) **16.30** დოკ. სერიალი "მსოფლიო კულტურის საგანძური" **17.10** ვეტერნი მზეზე "მარტოხელა მტრედი" **18.05** სერიალი "მობი დიკი" **19.00** სერიალი "ღამის 3 საათზე" **20.30** მხ. ფილმი "ჰოლივუდის დედოფალი" (გ) (პრია კალიდასი) **22.30** მხ. ფილმი "განდგომილები" (15) (კრისტოფერ უოკენი)

მეორე არხი

19.00 მულტფილმი "პაპირუსის თავგადასავალი" **19.30** სერიალი "ეშმაკუნა"(გ) **21.00** მუსიკალური ოქტაგონი **22.00** მხ. ფილმი "პრინცესა დი" (15)

იმედი

09.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 ქრონიკა **09.15** სერიალი "ტყუპები" **10.05, 11.30, 13.35, 02.20** იმედის მელოდიები **10.15** ანიმაც. ფილმი "დაკარგული განძის ქვეყანა" **10.30** "ათენიდან ათენამდე" (მე-6 გადაცემა) **11.00, 01.30** ტვ-მარკეტი **12.00** "პირველები" **12.30** სერიალი "უკიდურესი ზღვარი" **13.10** სერიალი "უკიდურესი ზღვარი" **13.45** სერიალი "ჩანაწერები შერლოკ ჰოლმსზე" **14.40** ა. ცქვიტინინიძის მოდების ჩვენება (მოსკოვი) **15.15** მხ. ფილმი "ავი ძაღლი" (გ) **17.30** დოკ. სერიალი "ბუნების გენიოსები" **19.30** "ვაკაჭი-ნიუსი" **20.00** სერიალი "ჩანაწერები შერლოკ ჰოლმსზე" **22.00, 02.00** ქრონიკა **23.00** "ათენიდან ათენამდე" (მე-7 გადაცემა) **23.00** კლიპ-ლოტო **23.55** მხ. ფილმი "ერთად სიკვდილი" (ჯ. პაკულა) (15)

იბერია

18.00 მხ. ფილმი "დიდი მანევრები" (გ) **20.15** დოკ. ფილმი **20.30** სილუეტი **21.50** დოკ. ფილმი **22.30** მხ. ფილმი "საუზმე მდელოზე" (15)

აჭარის ტელევიზია

08.30, 00.40 საინფორმაციო დაიჯესტი **09.00** მულტფილმი "ეგვიპტის პრინცი" **10.35** მუსიკა **11.00** სათავგადასავლო ფილმი "ოქროს კულულები" **12.30, 16.30, 20.30** საინფორმაციო გამოშვება **12.45** მხ. ფილმი "ოდისეა" 1 ნაწილი **14.15** მუსიკა **14.30** ფანტასტიკა "ნემეზიდის ვარსკვლავური გზა" **16.45** მულტსერიალი **17.30** კომედია "ჩვეულებრივი სასწაული" 1 სერია **18.35, 03.40** მუსიკა **18.45** დრამა "კალასი სამუდამოდ" **21.00** ბოევიკი "ცოფიანი ნაგაზი და გლორი" **22.30** ფანტასტიკა "სიღრმეში" **01.05** მელოდრამა "მოცეკვავის დრო" **04.00** მხ. ფილმი "სტრიპტიზი"

ОРТ

06.00, 10.00, 12.00, 18.00 Новости **06.10** "Все путешествия команды Кусто" **07.00 Х/ф "АМЕРИКАНСКИЙ ХВОСТ-2" 08.20** Играй, гармонь любимая! **09.00** Слово пастыря **09.10** Здоровье **10.10** "Смак" **10.30** Тайны века **11.10** "Возвращение домой. Тамара Гвердцители. Тбилиси" **12.10 Х/ф "БУДЬТЕ МОИМ МУЖЕМ" 13.50** "Водитель для Веры". За кадром фильма **14.10** Дисней-клуб **14.30** Умницы и умники **15.10** "Программа передач на вчера" **16.00 "ПРИКЛЮЧЕНИЯ МОЛОДОГО ИНДИАНЫ ДЖОНСА" Сериал 17.50** Классика Уолта Диснея **18.10** "КВН-2004". Премьер-лига **20.00** "Кто хочет стать миллионером?" **21.00** Время **21.20** Летний вечер на "Первом канале" **22.40 Х/ф "ВНЕ ПОЛЯ ЗРЕНИЯ" 01.10 Х/ф "ОФИСНОЕ ПРОСТРАНСТВО" 02.45 Х/ф "СПАСАТЕЛИ" 04.30 "УРОВЕНЬ 9" Сериал 05.10** "Империя чужих"

НТВ

06.20 Х/ф "РОБОТ-ПОЛИЦЕЙСКИЙ-3" 08.00, 12.00, 16.00, 19.00 "Сегодня" **08.20** "Улица Сезам" **08.45 Х/ф "СВИДЕТЕЛЬСТВО О БЕДНОСТИ" 10.05** "Кулинарный поединок. Под стук колес" **11.00** "Квартирный вопрос" **12.20** "Криминальная Россия. Смерть у обочины" **12.50** Вкусные истории **13.00 Х/ф "ГРОЗОВОЙ ПЕРЕВАЛ" 15.05** Коллекция Национального географического общества **16.20** "Женский взгляд" **16.55 "ЛИНИЯ ЗАЩИТЫ", Сериал 18.00** Своя игра **19.35 Х/ф "СТАРЫЕ КЛЯЧИ" 22.15** "Олимпийские тайны России" **23.15** "Нашествие-2004" **01.15 Х/ф "СТО ДЕВЧОНОК И ОДНА - В ЛИФТЕ"**

ვარსკვლავების მოდა

რა ხდება? ნუთუ ვარსკვლავებს თანამედროვე მოდა არ აკმაყოფილებს? ნუთუ დიდოსტატთა მიერ შექმნილი სუნამოების სურნელი არასაკმარისად მათრობელად ეჩვენებათ? თუ, უბრალოდ, იმას ცდილობენ, რომ თავიანთი პოპულარობისგან შეძლებისდაგვარად ბევრი ხეირი ნახონ? ეს უკანასკნელი აზრი ყველაზე დამაჯერებლად ჟღერს...

სულ რამდენიმე წლის წინათაც კი წითელ ხალიჩაზე მოსეირნე ცნობილ ადამიანებს "დოლჩე და გაბანასა" თუ "არმანის" სამოსი ეცვათ. ახლა მათ საკუთარი ნახელავი აცვიათ.

იცით, რომ მომავალ წელს ახალი, "ნოულზის სტილი" დაგვიპყრობს? პოპ-ვარსკვლავი ბეიონს ნოულზი ექსკლუზიურ სამკაულს, თეთრეულსა და საცურაო კოსტიუმებს შემოგვთავაზებს.

სულ მეტი ვარსკვლავი აარსებს საკუთარ ლეიბლს. იდეალურ შემთხვევაში პროდუქცია პიროვნების შესაფერისია ხოლმე: ასე, კაილი მინოუგი თავის კოპწია უკანალს არა მარტო ეკრანსა და სცენაზე, არამედ სექსუალური საცვლების სარეკლამოდაც ათამაშებს. საკუთარი კოლექციის რეკლამას ის თავად ეწევა, რადგან ახალი საქმე – თეთრეულის დიზაინერობა – ძალიან მოსწონს და მნიშვნელოვნად მიაჩნია.

არანაკლებ სახელგანთქმული უკანალის მფლობელი, ჯენიფერ ლოპესიც ჩაცმა-დახურვის საკითხებით დაკავდა. იმისთვის, რომ ჯეი ლოს მსგავსი ფორმების მქონე ქალებმა თავი დაჩაგრულად არ იგრძნონ, მისი კოლექცია, JLO, ჩვეულებრივის გარდა, დიდი ზომის ტანსაცმელსაც მოიცავს. სხვათა შორის, ჯენიფერისეულ კაბებში ჯენიფერ გარნერი და ოფრა ვინფრიც კი იწონებენ ხოლმე თავს, ხოლო მისი საცურაო კოსტიუმების ხილვა სენ-ტროპეს დიდებულ სანაპიროებზეც მოსეირნე სახელმოხვეჭილი ლამაზმანების ტანზეც შეძლებთ (რასაკვირველია, თუ იქამდე ჩააღწიეთ).

ჯენიფერის ყოფილი შეყვარებული, პი დიდი, უწინ პაფ დედიდ ცნობილი, ასევე ცდილობს, მსოფლიოს თავისი მულტიგენიალობა დაუმტკიცოს. მომღერალმა, პროდიუსერმა და მსახიობმა, მან წელს საკუთარი სამარკო ნიშანი, "შონ ჯონი" დააარსა. ისევე როგორც დანარჩენ სფეროებში, პი დიდი დიზაინერობაშიც ყოჩაღი აღმოჩნდა – 2004 წელს მას "წლის მოდელიორის" ჯილდო გადასცეს. სხვათა შორის, მის გარდა არც ერთ ახალგამომცხვარ ვარსკვლავ-დიზაინერს არ გაუბედავს მილანის, პარიზისა თუ ნიუ იორკის მოდის კვირეულებზე კოლექციის წარდგენა – ჟან-პოლ გოტიე, კარლ ლაგერფელდი თუ დონატელა ვერსაჩე მაინც მეტისმეტად სახიფათო კონკურენტები არიან. თავად პი დიდი კი თვლის, რომ რალფ ლორენიც მას უნდა შეჰნატროდეს: "ძალიან ბედნიერი ვარ. ამერიკულ ოცნებაში ვცხოვრობ," განაცხადა მან.

ისე, ემინემიც ამერიკულ ოცნებაში ცხოვრობს: დეტროიტიდან, სადაც ის ღატაკთა ქუჩაზე, "8 მილზე" ცხოვრობდა, ერთ დღესაც მდიდრების და ძლევამოსილების სამყაროში აღმოჩნდა. იმაზე, რომ ის ამ სამყაროს რიგითი წევრი კი არა, განსაკუთრებული პიროვნებაა, თუნდაც ის მეტყველებს, რომ ემინემმა მოდაზე დიდი გავლენა იქონია: კაპიუშონიანი მაისურები და სავარჯიშო შარვლები ხომ მისი გამოსვლების შემდეგ გახდა პოპულარული.

No-Doubt-ის მომღერალი გვენ სტეფანი მომავალ წელს გვაჩვენებს თავის კოლექციას. ის აქამდეც ყოველთვის საკუთარი გემოვნების თანახმად შეკერილ სამოსში დადოდა, ნიუ იორკული ლეიბლისთვის L.A.M.B. კი ხელჩანთების ესკიზები აქვს გაკეთებული.

ისინი, ვინც ტანსაცმლის მოდელირებას ვერ ბედავენ, კოსმეტიკის მეშვეობით იჭრებიან მოდის სამყაროში. ასე, კოსმეტიკის კონცერნი "ელიზაბეტ არდენი" შემოდგომაზე ბრიტნი სპირსის სურნელს დაგვაფრქვევს. კოსმეტიკურ კოლექციას "კურიოზი" ჰქვია – აბა, ბრიტნის სუნამოს რა ერქმეოდა!? თან ბრიტნი ამაყად ამბობს, მათ შექმნაში მე პირადად აქტიურ მონაწილეობას ვიღებდიო. ამიტომ ჰქონია სუნამოს ვარდისფერი და ცისფერი შეფუთვა – ეს ბრიტნის საყვარელი ფერებია.

ბრიტნის გარდა, მომღერალი ქალებიდან თავისი სურნელით დამატებითი შემოსავლის მიღებას სელინ დიონიც ცდილობს. მომღერლებს სპორტის ვარსკვლავიც არ ჩამორჩა, მეტსაც მოგახსენებთ – გაასწრო: "გაბრიელა საბატინიმ" 1989 წლის შემდეგ უკვე მრავალი მომხმარებელი შეიძინა. სულ მალე ის კიდევ ხუთ ახალ სურნელს შემოგვთავაზებს – ჩოგბურთის ვარსკვლავი კოსმეტიკის ვარსკვლავად იქცა.

ყოფილი თუ მოქმედი ტოპ-მოდელებიც აფრქვევენ სურნელს. ნაომი კემპბელმა, ჰაიდი კლუმმა და სინდი კროუფორდმა თავიანთ სუნამოებს თავიანთი სახელები უბოძეს. ჰაიდი კლუმი ამბობს: "მე და ჩემი სურნელი მჭიდროდ ვართ ერთმანეთთან დაკავშირებული. ის ჩემს სახელს ატარებს – ეს იმის ნიშანია, რომ მე მისი ნაწილი ვარ, ის კი – ჩემი. მე თავიდან ბოლომდე ვმონაწილეობდი მის შექმნაში. სურნელს, დიზაინს და შეფუთვასაც კი – ყველაფერს ჩემი ხელი ეტყობა". სინდი კროუფორდი კი თავის სუნამოს სულაც "მესამე შვილს" უწოდებს.

ასე რომ, თუ უცებ მოგინდებათ, რომ სინდი, ნაომი ან ჰაიდი გახდეთ, სუნამოს შეძენაც საკმარისი იქნება.

წამალი "სალხინო"

ქართული ფლორის საოცრება

თუ გაწუხებთ პროსტატიტი, ცისტიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხვრელის ბაგეთა მიწებება, სუნი ან გამონადენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია,მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

"სალხინო" აწესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმბადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლეცისტიტი), ჰეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. წამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

წამალ "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.

წამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.